

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

33

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՅ

ԹՈՎՄԱՍ ԹԷՐԶԵԱՆ

ՎԵՆԵՏԻԱ

Ի ՏՊԱՐԱՅ ԵՐԿՐԱՐԵՆ

35351

ԹՎ 9

Իվեր Մաշտոցի անվան
Մատենադարանին Արտա-
շես Գերպերյանից

1982թ. Բուլլարիա

Հարց

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՑ

ԹՈՎՄԱՍ ԹԵՐԶԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌ ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ

1873

15455

ՎԵՆԵՏԻԿ, Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՑ

ԱՉԴ

Ազգաց իրարու հետ յարաբերութիւնները հետ-
զհետէ աճելով՝ մեծ ջանք կ'ըլլայ ամեն քաղաքակիրթ
ժողովրդոց մէջ կենդանի լեզուաց ուսումը դիւրին
ու կարճ ճամբով աւանդելու: Աս անտարակուսելի է
որ հին դրութեամբ քերականութիւնները՝ մանաւանդ
մատաղ տղոց համար՝ և առաւել կենդանի լեզուաց
նկատմամբ՝ յռեղոյն և տաղտուկ ճամբայ մըն են լե-
զուաց ուսումն աւանդելու համար: Աւելորդ է այս
կիտիս վրայ երկարաբանելը, վասն զի աշխարհիս
մեծագոյն խմաստասէրք արդէն անոր վկայած են, և
մեր ամենօրեայ փորձն ալ զնոյնը կը հաստատէ: Տարի
չանցնիր գրեթէ առանց տեսակ տեսակ նոր ոճերու
ծնունդը տեսնելու. ասոնց մէջէն բնական է որ անոնք
միայն կ'ապրին որոնց որ փորձառութեամբ օգտակար
և իրենց նպատակին շուտ հասնող ըլլալը կ'ապացու-
ցուի: Մեր ազգն ալ որ այլոց պէս և թերևս ալ ա-
ւելի կարօտ է օտար լեզուաց ուսման՝ կարևոր ծա-
ռայութիւն մը մատուցանել կը համարինք ԱՆԻ ա-
ռաջիկայ Քերականութիւնը թարգմանելով: Եւրո-
պացի ազգերը իրարու լեզուն սորվելու համար աս
ոճս կը բանեցնեն քանի մը տարիէ 'ի վեր, և անոր
գործածութիւնը օր ըստ օրէ կ'ընդհանրանայ ինչպէս

որ ծանօթ է անոնց որ լեզուազիտութեան կը սարա-
պին: Մայրաքաղաքիս մէջ եւրոպացի ամէն դպրոց-
ներն ալ նոյն դրութիւնը կը գործածեն:

Աս ոճիս Եւրոպայի մէջ գտած ընդունելութեան
գաղափար մը տայու համար բաւական ըլլայ յիշեցը-
նել որ աս մէկ քանի վերջին տարիներուս մէջ միայն
Գերմաներէնէ 'ի Ֆրանսերէն քերականութեան 171
երրորդ տպագրութիւնը եղած է և 185,000 օրինակ
սպառուած են:

Եթէ քիչ մը յաւելուած ըրինք բնագրին վրայ՝
միայն փորձառութեամբ անհրաժեշտ տեսածնիս է,
ինչպէս անուանց սեռը, ընթերցանութեան դժուարին
մասունքը և բայից խոնարհման ցուցակ մը: Ասով
ոչ միայն դպրոցի նորավարժ մանկուոյն՝ այլ և գործի
պարապող անձանց ալ յուսացինք ծառայութիւն մը
մատուցանել: Առ այժմ Բ. Մասին հրատարակմամբը
գոհ կ'ըլլանք. անոր գտնելիք ընդունելութիւնն
յորդոր պիտի ըլլայ մեզ Բ. Մասն ալ հրատարակե-
լու՝ հանդերձ ընթերցանութեան գրքով մը, որ աս
դրութեան անհրաժեշտ ընկերն է, որոնց ամեննալ 'ի
պատրաստի ունինք: Աս ոճիս մեծամեծ առաւելու-
թիւններն աւելորդ կը սեպենք հոս գրուատել, վասն
զի փորձառութեան մէջ ինքնին կը տեսնուին. իսկ
կիրառութեան գալով կ'աղաչենք դասատուաց որ
մէյմ'ոգին ըմբռնեն և ապա բանեցնեն. անով միայն
բոլոր օգուտը կրնան քաղել և իրենց խնամոց ա-
ւանդուած տղայոց ճշմարիտ ծառայութիւն մը մա-
տուցանել:

Թ. ԹԵՐԶԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՔ ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ

Յրանանքէն շնորհիւ տառերը հետագաներն են:

ՉԱՏԵԱՌՈՐ ՊԱՐՁ
a, e, é, è, é, i, o, u, y.

ՉԱՏԵԱՌՈՐ ԲԱՐԳ
ai, ei, eu, au, eau, ou, oi, ia, ié, io, iu, ui, oeu.

ԲԱՂԱՉԱՏ ՊԱՐՁ
b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, x, z.

ԲԱՂԱՉԱՏ ԲԱՐԳ
ch, ph, gn, ill, qu.

ՈՒՆԳԱՅԻՆ ՀՆՁՄՈՒՆՔ
an, en, in, on, un, ain, oin, yn,
am, em, im, om, um, aim, ym.

ՀՆՁՈՒՄՆ ՏԱՌԻՑ

e (սուղ) մեր ըին հնչմունքն ունի գրեթէ: Օրինակ Je,
me, fable, robe, և այլն:
é, է (գոց) café-քաֆէ, bonté-սօնդէ, և այլն:
è, է (Թաւ) accès-սքսէ, succès-սիւքսէ, և այլն:
ê, է (երկար) tête-գէդ, fête-ֆէդ. (այս շեշտը գրի մը
գեղը է, հին ասէն կը գրէին teste, feste).
y, է. martyr-մարգիր, mystère-միսդէր: Կամ երկու Ի՞
պէս pays-բէյի, moyen-մուայէն:

ai, ei, է կը կարգացուին . paire-բէրը, faire-Ֆէրը, seize-սէզը, և այլն :

eu, էօ . majeur-մաժէօր, mineur-մինէօր, և այլն :

au, eau, օ . tuyau-դիւյօ, bateau-պագօ, և այլն :

ou, ու . genou-ժընու, chou-չու, և այլն :

oi, օի . foi-ֆուա, loi-լուա, moi-մուա, և այլն :

ia, իա . piaffer-բիաֆէ, iambe-իամպը, և այլն :

ié, իէ . pierre-բիէրը, lumière-լիւմիէրը, և այլն :

io, իօ . pion-բիօն, excursion-էքսքիւրսիօն, և այլն :

ui, իւի . lui-լիւի, fuir-ֆիւիր, և այլն :

oeu, էօ . oeuf-էօֆ, boeuf-պէօֆ, և այլն :

oei, էօ . oeillet-էյլէ, և այլն :

b-պ, d-ա, f-ֆ, j-ժ, k-ք, m-մ, n-ն, p-բ, r-ր, v-վ, c-ք ձայն կը հանէ a, o, u ձայնաւորներուն, և ամեն բաղա-
ձայններուն առջև :

c-ս ձայն կը հանէ e, i, y ձայնաւորներուն առջև, և
երբոր ք գրուի, a, o, uին առջևն ալ . conçu-բօնսու, dé-
ception-տէսէքսիօն (ի բայ առեալ linceuil-լինսէյլ) :

g, ժ ձայն կը հանէ e, i, y գրերուն առջև . gémir-ժէմիր,
gironde-ժիրոնա, և gynécée-ժինէսէ :

g, չ ձայն կը հանէ a, o, u ձայնաւորայ և ամեն բաղաձայ-
նից առջև . gabion-կասիոն, ingurgiter-էնկիւրժիգէ, gorge-
կօրժը, Grégoire-կրէկուար :

h, երբեմն համր է (muette) և բնաւ չի կարգացուիր .
homme-օմ, honnête-օնէդ, և այլն : իսկ երբեմն հագադա-
լին (aspirée), և այն ատեն մեր հ գրոյն պէս գրելիք ձայն կը
հանէ . hameau-համօ, և այլն :

l, լ (փափուկ) Lyon, langue, և այլն, ille նայ հնչում մ' ու-
նի, որն կը լուի . Guillaume-կիլյօմ, treille-դրէյը, և այլն :

q, + կը կարգացուի . այս գրէս վերջը եկող u գիրը բնաւ
չհնչուիր . quinte-քէնզը, quart-քառ :

s, ս ձայն ունի, և երբոր երկու ձայնաւորի մէջ տեղ գըտ-
նուի, այն ատեն և կը հնչուի . triste-գրիտզը, modeste-մօ-
տէտզը, bise-պիզը, griser-կրիզէ :

t, ր կամ ր ձայնունի . բայց և կը կարգացուի ie, ion զան-
կէն առաջ . argutie-արկիւսի, facétie-ֆասէսի, ineptie-
ինէքսի, satiété-սասիէթէ, corruption-քօրիւքսիօն :

x, բուն ձայնն է +x, ինչպէս fixe-ֆիքսը, complexe-քօմ-
բլէքս :

ph, ֆ կը կարգացուի . phénomène-ֆէնօմէնը, physique-
ֆիզիքը :

ch, շ կը կարգացուի . chien-չիէն, cher-չէր, chapeau-
չաքօ :

gn, Կէլ — magnésie-մանիէլի, mignon-մինէօն :

an-ան, en-ան, in-էն, un-էօն, ain-էն, oin-ուէն,
yn-էն, am-ամ, em-ամ, im-էմ, om-օմ, um-էօմ, aim-էմ,
ym-էմ կը կարգացուին :

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ

1. Բառից ծայրը s, t, x բաղաձայնը բնաւ չեն կարգա-
ցուիր . նոյնպէս b, c, p, g, d գրերը, մանաւանդ եթէ m, n,
z գրերէ վերջը գան . un bas, un rat, la voix, le plafond,
un étang, և այլն :

2. Համր e բողբոլին անձայն է երբոր ուրիշ ձայնաւորէ
մը ետքը գայ վանկի մը ծայրը, կամ ձայնաւորէ մ' առաջ ըլ-
լայ ուրիշ վանկի մը մէջ . la rue-աիւ, vie-վի, joie-ժուա,
peau-քօ, veau-վօ, և այլն :

3. Բառից ծայրը ill վերջաւորութիւնը il կը գրուի . ail-
այլ, oeil-էյլ, corail-քօրայլ, fauteuil-ֆօդէյլ, treuil-
դրէյլ, conseil-քօնսէյլ, և այլն :

4. er, ez վերջաւորութիւնը գոց e (é) կը հնչուին բառից
ծայրը . chanter-չանդէ, venez-վէնէ, և այլն :

5. ien ընդհանրապէս իէ կը կարգացուի և հազուա էրբէք
իան . նմանապէս en բառի մը վերջը էն կը կարգացուի, ոչ թէ
ան . soutien-սուդիէն, maintien-մէնդիէն, examen-էկզա-
մէն, gluten-կլէուգէն :

6. Բառից աւարտը um օժ կը հնչուի . décorum-տէքօ-
րօմ, minimum-մինիմօմ, labarum-լապարօմ :

7. g գրէն ետքը u գիրը բնաւ ձայն չհաներ . orgue-օրկը,
guerre-կէուը, drogue-արօկը, և այլն :

8. Բաղմալանկ բառի մը վերջը es միայն օ կը կարգացուի. plaques-բաբը, peignes-բէնէր, symboles-սէմպօլը, espérances-էսքէրանսը, fantastiques-ֆանտաստիքը, և այլն:

9. ent բառից ծայրը ա՛ն կը կարգացուի. ient ընդհանրապէս ի՛ն կամ ի՛ան. vraiment-վրէման, constamment-քօնստամման, il provient-իլ բրօվիէն, il tient-իլ դիէն, recipient-րէսիբիան. բայց երբոր ծայրի nt բայից յոգնակի էրբորդ դէմքը ցուցնէ, ent վանկը ը ձայն ունի. ils parlent-իլ բարը, ils reçoivent-իլ ուրսուալը, և այլն:

10. Երբոր բառ մը շատ բաղաձայնով աւարտի, ընդհանրապէս չեն կարգացուիր. սակայն երբոր .աս բաղաձայններուն առաջինը l, r, m, n կամ f ըլլայ՝ ինքը կը հնչուի և յաջորդները լուռ են. forts-ֆօռ, verts-վէռ, grands-կրան, prompts-բրօն, froids-ֆրուռա:

ԲԱՅԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

eu, կը կարգացուի u հետագայ բառից մէջ. j'ai eu, j'eus, և que j'eusse, gageur, mangeur, vengeur.

im, ի՛ կը կարգացուի հետևեալ բառից սկիզբը. immortel, immoler, immobile, immédiat, immense, immondice, immodéré, immaculé, immatériel, imminent, և այլն:

oe, է կը հնչուի հետևեալ բառից սկիզբը. foetus, oesophage, oedème, oecuménique.

ua, ա կը հնչուի. équateur, équation, quadrupède, quatuor, aquatique, aquarelle.

ué, ի-է. questeur, questure, équestre.

ui, ի-ի. équitation, équilatéral.

ue, էօ կը կարգացուի հետևեալ բառից մէջ. orgueil, recueil, cercueil, écuil.

gua, ի-ա կը կարգացուի Aiguades, lingual բառից մէջ:

gui, ի-ի կը հնչուի. aiguille, duc de Guise, linguistique բառից մէջ:

gn, ի՛ կը կարգացուի igné, ignition, regnicole, agnus, diagnostic, inexpugnable, Progné, stagnant բառից մէջ:

c, է ձայն ունի second, seconder, secondement բառից մէջ:

d, g, l, r, t կրկին գրեբը յաջորդ բառից մէջ կը հնչուին. addition և ածանցները, suggérer, suggestion, allégorie, Apollon, flagellation, gallicisme, hellénisme, Hellespont, intelligent, satellite, syllogisme, illégal, illégitime, illétre, illusions, illusoire, և այլն. — errer, erreur, horreur, horrible, irregulier, և այլն. — terreur, torrent, je courrai, tu mourras, j'acquerrai. — Attique, guttural, attitude, pittoresque.

ai, ը կը կարգացուի այս բառերուս մէջ faisan, faisandeau, faisander. satisfaisant, bienfaisance, bienfaisant.

ch, + կը հնչուի այս բառից մէջ anachorète, archange, Bacchus, choriste, Chanaan, catéchumène, Chaldée, Eucharistie, Machabées, technologie, Nabuchodonosor, polytechnique. — Chr միշտ +r կը կարգացուի:

m, ն կը կարգացուի prompt-բրօն, temps-դան, champ-չան բառից մէջ:

m կը հնչուի յաջորդ բառից մէջ amnistie, amnistier, Amsterdam, Abraham, calomnie, calomniateur, calomnier, insomnie, somnambule, somnolence, somnifère.

mm գրեբէ առաջ դսնուած օ ձայնաւորը ա կը կարգացուի և միայն մէկ m կը հնչուի. femme, décegment, diligemment, précédemment, և այլն:

s, ռ կը հնչուի բացառութեամբ յաջորդ բառից մէջ. Alsace, balsamine, balsamique, transition, transitoire, transiger, transaction, transitif, intransitif.

s, * ձայն կը հանէ բացառութեամբ յաջորդ բառից մէջ. contresigner, entresol, monosyllabe, parasol, préséance, vraisemblable, vraisemblance.

en, է՛ կը կարգացուի յաջորդ բառից մէջ. Agenda, Benjamin, Mentor, pentagone, pentamètre.

em, է՛ կը կարգացուի այս բառից մէջ. Agamemnon, Clitemnestre, Memnon, décemvir, septemvir, Bethléem, Harlem, harem, hem, idem, item, Jerusalem, Emmanuel, dilemme.

im, է՛ կը կարդացուի Sélim, Ephraim, Naïm, intérim
բառից մէջ:

ym, է՛. hymne, gymnase, gymnastique, gymnique.

n պարզ կրկին n կը կարդացուի յաջորդ բառից մէջ.

էն գր-ի	էն կարդաց-ի
enivrer	en-nivrer
enivrement	en-nivrement
enorgueillir	en-norgueillir.

in, է՛ կը կարդացուի և երկու ու տառերը կը հնչուին
հետագայ բառից մէջ. inné, innavigable, innombrable,
innovateur, innovation, innover. և այլն. բացառութիւնք
innocent-ի-նօ-սան, innocence-ի-նօ-սանս:

Վերջապէս հետագայ անուանց մէջ նօր գրուած տառերը
բնաւ չեն կարդացուիր.

Aôut, août, aoriste, août, Caen, douceâtre, as-
seoir, surseoir, encoignure, oignon, boeufs, faon, oeufs,
faonner, paon, paonne, sangsue, signet. — Automne,
damner, damnation, condamner, condamnation, baptême,
baptiser, baptistère, compte, compter, comptoir, décom-
pter, mecompte, dompter, domptable, sept, septième, sep-
tièmement, prompte, promptement, promptitude. — Les-
quels, lesquelles, desquels, desquelles. — Asthme, asthma-
tique. — Dévouement, dénouement, engouement, dénoue-
ment, aboiement, reniement, enrouement, nous plierons,
vous plierez, ils plieront, և այլն. nous continuerons, և
այլն. — vous joueriez և այլն:

Համբ օ ձայնաւորին նախընթաց վանկը երկար կը հնչուի:

x գիրը ն. կը կարդացուի յաջորդ բառից մէջ. exemple,
exercice, examen, և այլն:

x գիրը + կը հնչուի exciter-էք-սիդէ, excès-էք-սէ բա-
ռից մէջ:

“ կը կարդացուի Bruxelles-Պրիւսսէլ, Auxerres-Օս-
սէռ:

“, Aix-la-Chapelle-Էս-Լա-Շաբէլ:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Իւրաքանչիւր հրահանգին սկիզբը գտնուող բա-
ռերը սերտեղէն վերջը Ֆրանսերէն հրահանգները
Հայերենի, և Հայերենները Ֆրանսերենի թարգմա-
նելու է: Սկզբը թիւերը դասերուն բաժանմունքը
կը ցուցնեն՝ զոր դասատուն ուսանողին կարողու-
թեանը համեմատ կրնայ ընդարձակել կամ համառօ-
տել: Եթէ ուսանողին կարողութիւնը ներէ՛ բայերն
ալ սկսելու է սերտել և գրել: — Քերականական
անուանց բացատրութիւնը տղայոց ըմբռմանը համե-
մատ հետզհետէ տալու է՝ քանի որ կը պատահի դա-
սերուն գլուխը: Գիտողութեանց գալով ամենեւին
անհրաժեշտները միայն գրուած են, մնացորդը գա-
սատունին դատողութեանը ձգելով:

ԳՈՅԱԿԱՆ ԱՆՆՈՒՆ ԵՒ ՅՕԴ

1.

Père, հայր, le, եղակի արական բառից յօդն է:
Mère, մայր, la, եղակի իգական բառից յօդն է:

Le père, la mère.

2.

Frère, եղբայր, soeur, քոյր, et, և:

Le frère et la soeur.

3.

ԱՇԱԿԱՆ ԵՒ ՍԵՌ

Bon, bonne, աղէկ, est (բայ) է:

Le bon père, la bonne mère. Le père est bon, la mère est bonne. Le bon frère, la bonne soeur. Le frère est bon, la soeur est bonne.

4.

Mon, ma, իմ:

Mon père, ma mère. Mon bon père, ma bonne mère. Mon père est bon, ma mère est bonne. Mon frère et ma soeur. Mon bon frère et ma bonne soeur. Mon frère est bon, ma soeur est bonne.

5.

Un, une, մէկ, մը:

Un père, une mère, un frère, une soeur. Un bon père, une bonne mère, un bon frère, une bonne soeur. Un père est bon, une mère est bonne. Mon père est un bon père, ma mère est une bonne mère. Mon frère est un bon frère, ma soeur est une bonne soeur.

6.

Ton, ta, քու a, ունի,
aussi, նաև, ալ:

Ton père est bon, ta mère est bonne. Ton père a une bonne soeur, ta mère a un bon frère. Mon frère est ton père. Mon père est aussi ton père, et ma mère est aussi ta mère.

7.

Le livre, գիրքը, grand, grande, մեծ:

La plume, գրիչը, petit, petite, սլզովի:

Le livre est bon, la plume est bonne. Mon livre est petit, et ma plume est grande. Ton père a un bon livre, ta soeur a une bonne plume. Mon frère est grand, et ma soeur est petite. Ton petit frère et ta petite soeur. Ta soeur a ma plume, et ton frère a mon livre. Ton petit livre est un bon livre.

8.

ՀԱՅՑԱԿԱՆ

J'ai, ունիմ, tu as, ունիս, as tu? ունիս (արդեօր):

J'ai un livre et une plume. Tu as un bon livre et une bonne plume. J'ai un bon frère, tu as une bonne soeur. J'ai un grand livre, mon frère a aussi un grand livre. Ma soeur a une petite plume. As tu une soeur? J'ai une soeur et un frère. As-tu ma plume? J'ai ton livre et ta plume.

9.

Nous avons, մենք ունինք, le jardin, պարտեզը:

Nous avons un bon père et une bonne mère. Nous avons aussi un bon frère et une bonne soeur. Le jardin est grand. J'ai un petit jardin. As-tu aussi un jardin? Nous avons un grand jardin. Mon petit frère a aussi un jardin. Ma petite soeur a un bon livre. Nous avons un grand livre et une petite plume.

10.

Vous avez, ունիր, acheté, գնած:

Avez vous? ունիր, vu, տեսած:

J'ai vu, տեսայ, տեսած եմ:

J'ai acheté, գնեցի, գնած եմ:

Vous avez un bon père et une bonne mère. Avez-vous aussi un bon frère? J'ai un livre. J'ai acheté un livre. Nous avons vu un grand jardin. Avez-vous vu le grand jardin? Mon frère a vu aussi un grand jardin. J'ai acheté une plume. As-tu acheté une bonne plume?

As-tu vu mon livre? J'ai vu ton livre et ta plume. Avez-vous vu ma petite soeur? Mon père a acheté un jardin. Ta soeur a acheté un petit livre. Avez-vous vu mon frère? Nous avons vu ta soeur et ton frère.

11.

Notre, մեր, oncle, քեռի, հօրեղբայր:

Votre, ձեր, tante, հօրաքույր, մորաքույր:

Notre père est un bon père, et notre mère est une bonne mère. Mon père est ton oncle, et ma mère est ta tante. Ton frère a vu notre mère. J'ai vu votre soeur. Avez-vous vu notre petit frère? Votre livre est bon. Votre frère a une bonne plume. Notre père a acheté un grand jardin. Nous avons vu votre oncle et votre tante. As-tu aussi vu notre jardin?

12.

Il, elle, ան, mais, բայց, très, շատ:

Mon père est bon, il a aussi un bon frère. Ma mère est bonne, elle a aussi une bonne soeur. Ton livre est petit, mais il est bon. Avez-vous vu notre jardin? Il est très grand. J'ai acheté une plume, elle est très bonne. Nous avons vu votre oncle, il a acheté un grand livre.

13.

Qui, որ, que, զոր:

Դիտողութիւն. — Երբոր Ֆրանսերէն խօսքի մը մէջ *que* գտնուի աշխարհաբարը բային հետ առնելով ամբողջ ու բայածականի կը փոխէ: L'enfant qui joue, խաղող աղան: L'homme qui parle, խօսող մարդը: — Երբոր *que* գտնուի

35357

Կիսկը փոխուի: Le jardin que j'ai acheté, գինի սարսեղս: L'homme que tu as vu, քեանի մարդ:

Nous avons un père qui est bon. Vous avez une mère qui est bonne. J'ai un livre qui est très bon. Ma sœur a une plume qui est très bonne. Le livre que vous avez acheté est bon. Le jardin que vous avez vu est très grand. As-tu vu le livre que mon père a acheté? Le livre que votre père a acheté est bon, mais il est très petit. J'ai acheté aussi un livre, mais il est grand. Votre oncle a le livre que vous avez vu.

14.

- Le bureau, ստուրը, գրասեղանը:
- Un enfant, տղայ մը.
- la montre, ժամացույցը.
- trouvé, գտնուած, գտած.
- le canif, դմելին.
- perdu, կորսուած.
- le cheval, ձին.
- pour, համար, օն, ուր:

J'ai un petit bureau. Ton bureau est grand. Mon frère a une montre. As-tu aussi une montre? Ma montre est petite, mais elle est très bonne. J'ai perdu un canif. Avez-vous trouvé mon canif? Ma mère a acheté un canif pour ma sœur. As-tu vu le jardin que ma mère a acheté? Nous avons trouvé un livre. Avez-vous perdu un livre? Où as-tu acheté ta plume? Notre père a acheté un cheval. Votre oncle a un bon cheval. Nous avons vu le cheval que votre père a acheté. Mon frère est un enfant, il est très petit.

15.

Ce, cet, cette, աս, ատ, ան:

Ce, բաղաձայնով կամ հարգային հով սկսեալ բառից առջև կը գործածուի. — Cet, ձայնաւորով կամ անձայն հով սկսեալ բառից առջև. — Cette, իգական բառից առջև:

Ce cheval est bon. Ce jardin est grand. Ce livre est petit. Cet enfant est notre frère. Cette plume est pour ma sœur. Où avez-vous trouvé ce livre? Ma mère a acheté ce livre. Ton frère a vu ce cheval. Votre petit frère est un bon enfant. Où as-tu acheté cette plume. Cette montre est très bonne. Ce livre est pour cet enfant.

16.

- Le fils, տղան, reçu առնուած:
- La fille, աղջիկը, vendu ծախուած, ծախած:
- Le cadeau, սրբոյճ, écrit գրուած, գրած:
- La lettre, նամակը, dans մէջ:

Mon oncle a un fils et une fille. J'ai vu ton frère et ta sœur. Nous avons reçu un cadeau. Avez-vous écrit une lettre? Ma sœur a reçu un bureau. J'ai vendu mon cheval. As-tu aussi vendu ta montre? Où avez-vous trouvé cette lettre? Nous avons trouvé cette lettre dans notre jardin. Ce cadeau est pour notre tante. Votre fils est très petit, mais il est bon. Ma fille est très grande. Cette fille a un bon père et une bonne mère. Cet enfant est mon fils.

17.

Son, sa, *իր* :

Mon oncle a perdu son canif et sa montre. Ma sœur a perdu son livre et sa plume. Mon père a vendu son cheval. Ma tante a aussi vendu son cheval. Où est votre oncle? Il est dans son jardin. Où est votre tante? Elle est dans son jardin. Ce père a perdu sa fille. Cette mère a perdu son fils. Mon oncle a acheté un livre pour son petit enfant. Cette lettre est pour ma sœur. Cette fille a écrit une grande lettre pour sa mère. Nous avons trouvé un livre dans ce jardin.

18.

Մայրը զերբ մը կորոյս : — Քոյրը զերբ մը գտաւ : — Ո՞ւր գնեցիք աս զմեզինս : — Տեսնո՞ք մեր ձին : — Մեծ ձի մը տեսանք : — Պզտիկ եղբայրդ աղէկ ժամացոյց մը ունի : — Մեր եղբայրը մեծ է : — Բայց ձեր քոյրը փոքր է : — Ստույ մը տեսայ որ շատ աղէկ է : — Գնած զմեզինդ շատ աղէկ է : — Քեռինիս նամակ մ'ընդունեցաւ : — Աս աղաս իւր մայրը կորոյս : — Աս աղջիկս իւր հայրը կորոյս : — Աս ընծաս աս աղուս համար է :

19.

Առականի, բացառականի հոլովանիշ de :

- de ma mère, *մօր, մօրմէս*.
- de ton frère, *եղբորդ, եղբորմէդ*.
- de ta sœur, *քրօջդ, քրօջդմէ*.
- de son oncle, *քեռուոյն, քեռիկն*.
- de sa tante, *մօրքրօջը, մօրքրօջմէն*.
- de ce jardin, *աս սպարտիղին, աս սպարտիղէն* :

Le canif de mon père est bon. La plume de ma sœur est aussi bonne. Avez-vous vu le canif de mon frère? Le jardin de mon oncle est grand. J'ai vu le jardin de notre oncle. Votre père a acheté ce jardin de ma tante. Vous avez perdu la plume de ma sœur. Cet enfant est le fils de mon oncle. J'ai reçu un canif de notre tante. Nous avons reçu un cheval de notre oncle. As-tu vu le père de cet enfant? Ma tante a reçu une lettre de son père. Cette lettre est de ma mère. As-tu reçu ce cadeau de ton frère? Ce fils a perdu le livre de son père.

20.

Տրականի հոլովանիշ à :

- à mon père, *հօրս*.
- à ma mère, *մօրս*.
- à ce jardin, *աս սպարտիղիս* :

Je pense, *կը մտածեմ* : donné, *արուած, տուած*. prêté, *փոխ արուած, կամ փոխ տուած* :

Գիտող. — Անցեալ դերբան մինակը ածական է. avoir ին հետ բայ կը կազմէ : Un canif prêté, *փոխ արուած զմեզին մը* : Il m'a prêté un canif, *զմեզին մը ինձ փոխ տուած է կամ տուաւ* :

Je pense à mon frère et à ma mère. Mon fils a écrit une lettre à sa tante. Mon oncle a vendu son cheval à mon frère. J'ai donné mon canif à ma sœur. Ma tante pense à son fils et à sa fille. Le fils de notre tante est très bon. J'ai prêté mon canif à notre sœur. Avez-vous vendu votre jardin à mon oncle? Nous avons écrit une grande lettre à notre père. Ma tante a reçu cette lettre de sa fille. J'ai prêté à ton frère le canif que j'ai reçu de mon oncle. Nous avons donné une plume à cet enfant. As-tu prêté ton livre à ce bon enfant? Je pense à ce fils et à cette fille.

21.

Քեռուս պարտեզը մեծ է: — Գրօն գիրքը գտա՞ք: —
 Աս գրիչս մօրքրօնսմէ ընգօւնեցայ: — Աս աղէս գիրք մ'ընդ-
 ունեցար: — Աս գիրքը աս տղուս փոխ տուինք: — Աս գիրքը
 մեր պարտիզին մէջ գտանք: — Մեր մօրքրօն, մեր քեռուոյն
 նամակ մը գրեցինք: — Մայրդ քրօն ժամացոյց մը տուաւ:
 — Ձեր եղբօր գրած նամակինս տեսա՞ք:

22.

Oncle, քեռի, հօրեղբայր,
 l'oncle, քեռին, riche, հարուստ.
 ami, բարեկամ,
 l'ami, բարեկամը, pauvre, աղքատ-
 enfant, տղայ,
 l'enfant, տղան, jeune, երիտասարդ-
 arbre, ծառ,
 l'arbre, ծառը, malade, հիւանդ.
 homme, մարդ,
 l'homme, մարդը, encore, դեռ:

Դիտող. — Ձայնաւորով կամ անձայն հով սկսած ա-
 նուանց առջև le յօդին e գիրը, la յօդին a գիրը կը զեղուի:
 և ասանց տեղ (?) ապաթարց մը կը գրուի:

L'ami de mon père est riche. J'ai vu l'ami de notre
 père. Cet homme est l'ami de mon oncle. L'enfant de cet
 homme est malade. Cet enfant est encore jeune. L'oncle
 de mon ami est très riche. Avez-vous vu l'arbre que mon
 père a acheté? Mon oncle a vendu cet arbre à notre père.
 L'homme que vous avez vu est très pauvre. Son fils est
 malade. Mon ami est un homme très riche. J'ai donné
 une plume à ce pauvre enfant. La tante de ce jeune
 homme est malade. Ce pauvre enfant a perdu son père.

23.

Le voisin, գրացին, la voisine, գրացուհին.
 le cousin, հօրեղբօրորդին, la cousine, հօրեղբօր
 աղջիկը.
 l'ami, բարեկամը, l'amie, բարեկամուհին.
 le jardinier, պարտիզպանը, la jardinière, պարտիզ-
 պանուհին.
 l'homme, մարդը, la femme, կինը:

Cet homme est notre jardinier. Cette femme est no-
 tre jardinière. Notre voisin est très riche. Votre voisine
 est une bonne femme. Avez-vous vu mon cousin? J'ai
 vu votre cousin et votre cousine. Votre cousin est l'ami
 de mon frère. Ma sœur est l'amie de votre cousine. La
 bonne jardinière a perdu son enfant. La voisine de mon
 oncle a un très bon fils. Notre jardinier est le père de cet
 enfant. La fille de cette pauvre femme est malade. J'ai
 reçu un cadeau de ton cousin. Ma sœur a écrit une
 lettre à notre cousine.

24.

Պարտիզպանին բարի մարդ մ'է: — Պարտիզպանու-
 հինիս բարի կին մ'է: — Իմ բարեկամս այս տղուն քեռին է:
 — Այս ծառը այս պարտիզպանէն դնեցի: — Դրացնիդ շատ
 բարի տղայ մը և շատ բարի աղջիկ մ'ունի: — Աս խեղճ մար-
 դուս տղան տեսա՞ք: — Ձմեկնս աս աղքատ տղուս տուր:

25.

Plus աւելի, utile օգտակար, plus utile աւելի
 օգտակար. sage խմաստուն, խելօք, plus sage աւելի
 խելօք. joli, jolie աղուոր, plus joli, plus jolie աւելի
 աղուոր. plus grand մեծագոյն, plus petit փոքրագոյն.
 que, քան, էն:

Le mien, la mienne, *իմն*.
 le tien, la tienne, *քուկդ*.
 le sien, la sienne, *իրենը, անորը*.
 le vôtre, la vôtre, *ձերը*.
 le leur, la leur, *իրենցը, անոնցը*:

Գիտող. — Բաղճատականը Ֆրանսերէնի մէջ կ'ըլլայ ածականէն առաջ *plus վանկը, ետքը que գնելով*:

Գիտող. — Ածականը անուան հետ համաձայնեցնելու է միշտ: Ածականը իզական կ'ըլլայ ծայրը և աւելցնելով եթէ *ինքնին և չաւարտիր նէ*:

Mon canif est plus joli que le tien. Ma plume est plus grande que la tienne. Notre cheval est plus grand que le vôtre. Mon père est plus petit que le tien. Le jardin de notre oncle est plus grand que le nôtre. Cet homme est plus riche que notre père. Cet enfant est plus sage que ton petit frère. Le bureau de ma sœur est plus joli que le mien. Ce livre est plus utile que le nôtre. As-tu trouvé un livre? Ma sœur a perdu le sien. Notre tante est plus riche que la vôtre. Votre oncle a un jardin qui est très grand, mais le nôtre est plus grand. Nous avons un livre qui est plus utile que le vôtre. J'ai donné mon canif à ton frère, il a perdu le sien. Le fils de notre jardinier a trouvé une plume dans notre jardin; il a donné la sienne à mon petit frère. Mon frère a donné sa plume à ma cousine qui a perdu la sienne.

26.

Le chien, <i>չունը</i> .	le thème, <i>հրահանգը</i> .
le chat, <i>կատուն</i> .	facile, <i>զիւրին</i> .
la campagne, <i>զիւղ</i> .	difficile, <i>զժուար</i> .
la ville, <i>քաղաքը</i> .	fidèle, <i>հաւատարիմ</i> .
la maison, <i>տունը</i> .	agréable, <i>ախորժեկի</i> .

le soleil, <i>արևը</i> .	honnête, <i>պարկեշտ</i> .
la lune, <i>լուսինը</i> .	haut, <i>բարձր</i> :

Mon frère est encore jeune. Il est plus jeune que votre cousin. Cet homme est pauvre, mais ce jardinier est encore plus pauvre. Notre tante a une grande maison. Avez-vous vu la maison de notre tante? Ce enfant est plus sage que ma petite sœur. Ma cousine a un petit chat. J'ai donné mon petit chien à notre cousin. Le chien est plus fidèle que le chat. Votre voisin est pauvre, mais il est honnête. La jardinière est une très honnête femme. Le soleil est plus grand que la lune. La campagne est très agréable. La campagne est plus agréable que la ville. Notre ville est plus petite que la vôtre. Mon père a un petit chien qui est très fidèle. Cet arbre est très haut; il est plus haut que le mien. Cette maison est très haute; elle est plus haute que la vôtre. Ton thème est plus facile que le nôtre, mais le thème de mon cousin est très difficile.

27.

Աս տղուս մայրը տեսար: — *Շատ աղքատ է. մեր պարտիզպանին մօրմէն աւելի աղքատ է*: — *Շունը տեսար. քուկինէդ աւելի մեծ է*: — *Հօրեղբորորդիս ալ շուն մ'ունի որ շատ հաւատարիմ է*: — *Ձեր քեռին մերինէն աւելի հարուստ է*: — *Աս քաղաքս մեծ է*: — *Տուն մը գնեցինք*: — *Ձեր պզտիկ եղբայրը խելօք է. բայց մերինը աւելի խելօք է*: — *Սօրբոյր մ'ունինք որ շատ հարուստ է*:

28.

ՅՈՒՅԱԿԱՆ ԴԵՐՅԱՌԱՆ

Celui, celle, այդ, այն:

Գիտող. — *Աս գերանունը արդէն յիշատակուած անունան մը տեղ կը դրուի. զոր օրինակ. Le livre de Pierre est*

bon, celui de Paul est meilleur. — Պետրոսին գիրքն աղէկ է, բայց Պողոսինը լավագոյնն է: Աս դերանունը հայերէն կը թարգմանուի կամ յատկացուցչին ծայրը գիմորոշ և շ գիրն աւելցնելով: Պետրոսինը, գրացւոյնը և կամ յատկացեալ անունը կրկնելով:

Ce canif est plus joli que celui de mon frere. Cette montre est plus jolie que celle de votre cousin. Cet arbre est plus haut que celui que nous avons dans notre jardin. Mon bureau est plus petit que celui de notre sœur. Votre plume est plus grande que celle de votre ami. Le chien de notre voisin est plus fidèle que celui de notre tante. Ce thème est très difficile. Le thème de notre cousin est plus difficile que le nôtre, mais celui de ma sœur est encore plus difficile. La voisine de mon oncle a un petit chien qui est plus fidèle que celui de votre jardinier; mais le mien est encore plus fidèle. Mon thème est plus facile que le tien et que celui de ton frere.

29.

ՀՈՂՈՎ ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒԱՆՑ

ար.		իգ.
Joseph,	Յովսէփ.	Joséphine.
Henri,	Հանրի.	Henriette.
de Henri,	Հանրիին, Հանրիէն.	Juliette.
à Henri,	Հանրիին.	Renette.
Jean,	Ժան.	Jeanne.
Louis,	Լուի.	Louise.
François,	Ֆրանսուա.	Françoise.

Իխող. — Իխուէ՛ յատուկ անուանց զանազան կերպով իրական դառնալը:

Ժողէֆին իր գիրքը կորոյս: — Հանրիին զմէլնը գտա՛ր: — Շարլին հայրը բարի է: — Շարլին պարտեղը քուկինէք աւելի պղտիկ է: — Յովսէֆին բարեկամը Ադրիանուպօլիս մեկնեցաւ: — Հօրեղբորորդիս հասաւ: — Լուիէն նամակ մ'առինք, Բարիզ է: — Ժանն ու Ֆէրտինանաը տեսա՛ք: — Քորնեա գտնուող բարեկամնուս նամակ մը գրեցինք:

Mon père est parti pour Berlin. Le fils de notre voisin s'appelle Charles, et sa fille s'appelle Louise. L'enfant de notre jardinier s'appelle Guillaume. La tante de François est arrivée; mais son père est parti pour Bruxelles. La sœur de Louis est très sage. Je pense à Louis et à Camille. La sœur de Louise a écrit une lettre à Emile. François a reçu cette plume d'un jeune homme qui s'appelle Jean. Henri a donné son livre à Charles, et sa plume à Joseph. Le cousin de Ferdinand est parti pour Paris. Le chien de Charles est plus fidèle que celui de François. Nous avons donné notre petit chien à Guillaume. Ce canif est à Adolphe, et cette plume est à Jean. Notre tante est à Paris. Mon cousin est à Vienne. Ce jeune homme est de Bruxelles. Notre ami est de Cologne.

30.

Մեր սլարտիզպանին տղան իմաստուն էն: — Մեր հօւրը գրքերն ամենակարեւոր են: — Քեռուոյս բարեկամները շատ հարուստ են: — Վիէննա մեծ քաղաք մ'է: — Վիէննային տները շատ բարձր են: — Յրանսուա և Հանրի հասան: — Լուիզ և Ժողէֆին մեկնեցան: — Հանրիի քուրերը գեռ էրիտասարգ են: — Աս խեղճ կնոջ տղաքը տեսանք: — Աս մայրը միշտ գոհ է: — Աւելի գոհ եմ քան թէ մեր գրացին որ շատ հարուստ է:

31.

Իխող. — Անուանց յոգնակին կը կազմուի ծայրերնին 8 գիրն աւելցնելով: — Յոգնակի անուանց հետ les յօղը գործածելու է:

Le père, <i>հայրը</i> .	Les pères, <i>հարբը</i> .
la mère, <i>մայր</i> .	les mères, <i>մարբը</i> .
l'enfant, <i>տղան</i> .	les enfants, <i>տղայբը</i> .
l'homme, <i>մարդը</i> .	les hommes, <i>մարդիկը</i> .
la fleur, <i>ծաղիկը</i> .	content, <i>դոհ</i> .
la pomme, <i>խնձորը</i> .	sont, <i>են</i> .
la poire, <i>տանձը</i> .	aime, <i>կը սիրէ</i> .
la cerise, <i>կեռասը</i> .	toujours, <i>միշտ</i> .
	souvent, <i>սահալ</i> .

Les pères sont bons, et les mères sont aussi bonnes. Les livres de mon oncle sont utiles. Les plumes de ma sœur sont petites. Les enfants de cet homme sont très sages. Les sœurs de mon ami sont bonnes. Avez-vous vu les livres de mon cousin. Nous avons trouvé les livres et les plumes de notre frère. La mère de Charles aime les fleurs et les enfants. Les amis de Ferdinand son arrivés. Les frères de mon voisin sont partis pour Vienne. Cette maison est haute. Les maisons de cette ville sont très hautes. Les arbres de notre jardin sont plus hauts que les arbres de votre jardin. Les enfants de notre jardinier sont encore très jeunes. Les thèmes de ma cousine sont faciles; mais les thèmes de mon frère sont très difficiles. Ta sœur est contente. Les filles de notre voisin sont toujours contentes. Les pauvres sont souvent plus contents que les riches.

Ո՞ր էիք աս առտու: — Քեռւոյս տուն էի որ Ֆրանքֆորդէն հասաւ: — Եղբայրս ու ես ձեր հօրը տունն էինք: — Մօր. քուրնիդ արդէն մեկնած էր: — Ո՞ր էիք հիմայ: — Տէր Մապ. լին տունն էինք որ շատ նազելի աղջիկներ ունի: — Աս աղջ. կուկը միշտ պարկեշտ ու առաքինի էին: — Տէր Մօլլ Ժամանակաւ հարուստ էր, բայց հիմայ աղքատ է: — Ժամանակաւ Թշուառ էինք, բայց հիմա երջանիկ ենք: — Ձեզմէ երջանիկ

ենք: — Դուք միշտ պարտէղն էիք, մեր հայրն ալ ձերինն ալ: — Ո՞ր էր քոյրդ: — Քեռւոյդ էր: — Մօրքոյրդ Թշուառ է, վասն զի եւր ամեն տղաքը կորոյս:

Deux, <i>երկու</i> .	seize, <i>տասնըլեց</i> .
trois, <i>երեք</i> .	dix-sept, <i>տասնըեօթը</i> .
quatre, <i>չորս</i> .	dix-huit, <i>տասնըութ</i> .
cinq, <i>հինգ</i> .	dix-neuf, <i>տասնինը</i> .
six, <i>վեց</i> .	vingt, <i>քսան</i> .
sept, <i>եօթը</i> .	la chambre, <i>սենեակը</i> .
huit, <i>ութը</i> .	la table, <i>սեղանը</i> .
neuf, <i>ինը</i> .	la chaise, <i>աթոռը</i> .
dix, <i>տասը</i> .	l'an, <i>տարին</i> .
onze, <i>տասնևմէկ</i> .	le mois, <i>ամիսը</i> .
douze, <i>տասներկու</i> .	la semaine, <i>չաբաթը</i> .
treize, <i>տասնիրեք</i> .	le jour, <i>օրը</i> .
quatorze, <i>տասնըչորս</i> .	il y a, <i>կայ է</i> :
quinze, <i>տասնըհինգ</i> .	

Dans notre maison il y a quatorze chambres. Dans cette chambre il y a deux tables et douze chaises. Notre voisin a cinq enfants; trois fils et deux filles. Dans notre jardin il y a vingt grands arbres. Dans la maison de notre jardinier il y a cinq chats et trois chiens. Nous avons un chat et deux chiens. L'an a douze mois; la semaine a sept jours. J'ai reçu de mon père quatre pommes et deux poires. Mon oncle a donné à ma sœur un joli canif et vingt plumes.

Մեր հայրը երեք զմեզն ունի: — Բարեկամս հինգ քոյր ունի: — Աս կինը եօթը տղայ ունի: — Վեց աթոռ գնեցի: — Աս մարդս չորս մանչ և երկու աղջիկ ունի որ շատ հանգաբար են: — Բարեկամս մէկ զմեզն և ութը գրէջ ունի:

Mon frère, *եղբայրս*.
 ma sœur, *քոյրս*.
 ton cousin, *հօրեղբորս որդին*.
 ta cousine, *հօրեղբորդ աղջիկը*.
 son oncle, *քեռին*.
 sa tante, *մորքոյրը, հօրքոյրը*.

mes frères, *եղբարքս*.
 mes sœurs, *քուրերս*.
 tes cousins, *հօրեղբորդ որդիքը*.
 tes cousines, *հօրեղբորդ աղջկուհիքը*.
 ses oncles, *իւր քեռիները*.
 ses tantes, *իւր մորքուհիները*.

ար.

իգ.

Les miens, les miennes, *իմիններս*.
 les tiens, les tiennes, *քուկիներդ*.
 les siens, les siennes *իրենները*.
 ils, elles, *անոնք*.
 ils ont, *անոնք ունին*.
 elles ont arrosé, *ուողեցին*.

Դիտող. — Դերանուն աերբայն կամ խնդիրը հայերէնի մէջ շատ անգամ զօրութեամբ կը հասկըցուին. Յրանսերէնի մէջ յայտնի գրուելու են:

J'aime mes frères et mes sœurs. J'aime mes cousins et mes cousines. Tes livres sont bons, les miens sont bons aussi. Mon frère a perdu ses plumes. Cette femme aime ses enfants. Cet homme a perdu ses amis, et cette mère a perdu ses enfants. J'ai donné mes fleurs à tes

cousins. J'ai reçu ce mois six lettres de mes amis. Mon cousin a écrit cette semaine deux lettres à ses amis. As-tu arrosé les fleurs? J'ai arrosé les miennes et les tiennes. Ma sœur a aussi arrosé les siennes. Mes cousines ont reçu deux jolis chats: elles sont très contentes. Tes frères ont acheté deux chiens qui sont très fidèles. Ils ont donné trois livres à mes sœurs. Charles a perdu ses livres et les miens.

Notre livre, *մեր գիրքը, գրքերնիս*.
 votre plume, *ձեր գրիչը*.
 votre jardin, *ձեր պարտէզը*.
 notre maison, *մեր տունը*.
 les nôtres, *մերինները*.
 les vôtres, *ձերինները*.

nos livres, *մեր գրքերը*.
 vos plumes, *ձեր գրչերը*.
 vos jardins, *ձեր պարտէզները*.
 nos maisons, *մեր տները*.
 les leurs, *իրենցները*.
 triste, *ախուր*.

Avez-vous vu nos frères et nos sœurs? J'ai vu vos cousins et vos cousines? Où sont nos livres et nos plumes? J'ai perdu vos livres et les nôtres. Mon frère a trouvé mes livres et les vôtres. Nous avons arrosé nos fleurs. Avez-vous aussi arrosé les vôtres? Nos sœurs sont parties cette semaine. Mon père et ma mère sont malades. Mes enfants sont très tristes. Mes cousins sont arrivés. Vos jardins sont plus grands que les nôtres. Notre ville est plus petite que la vôtre. Nos sœurs sont plus jeunes que les vôtres. Tes frères sont les amis de mes cousins. Je pense souvent à nos frères. J'ai acheté trois

canifs pour les enfants de notre cousin. Où sont vos sœurs? Elles sont à Berlin. Et vos frères? Ils sont partis pour Bruxelles.

37.

Տղաքս շատ հիւանդ են: — Բարեկամներս շատ տխուր են: — Տեսայ ծաղիլներդ: — Տեսար գրքերս: — Ձեր եղբարց նամակ մը գրեցի: — Բարիդ եղող հօրեղբօրս որդիէն նամակ մ'ընդունեցայ: — Պարտիզպանը ձեր ծաղիլները ու խմիներս ուռգեց: — Իմ գրիչներս ու քուկիւններդ աս խեղճ տղուն տուի: — Հայրս քու շներդ ու խմիներս ծախեց: — Քոյրս Ժամացոյցները կորցս:

38.

Ce chien, *աս շունը*. ces chiens, *աս շները*.
cet arbre, *աս ծառը*. ces arbres, *աս ծառերը*.
cette table, *ան սեղանը*, ces tables, *ան սեղանները*:
Un écu, *սկուտ մը*, sur, *վրան*, avec, *հետը*. (*գործիականի հոլովանիչ*):

Ces jardins et ces maisons sont à ma tante. Ces pommes et ces poires sont à mes surs. Ces arbres sont hauts. Ces enfants sont très sages; ils ont une bonne mère. Où avez-vous acheté ces plumes? Nous avons trouvé ces livres sur cette table. Ma tante a donné deux écus à ces pauvres enfants. Ils sont arrivés avec ce jeune homme. Ces cerises sont pour vos frères. Avez-vous vu mes fils et mes filles? Ces deux hommes sont frères. Ces deux enfants sont sœurs. J'ai acheté ces tables et ces chaises pour ma fille. Ces petits arbres sont à notre voisin. Ces deux grandes maisons sont à notre oncle. J'ai trouvé ces fleurs dans votre jardin. Ces enfants sont tristes; la mère de ces enfants est très malade. Vos fils sont plus sages que les miens, mais mes fil-

les sont plus sages que les vôtres. J'ai reçu ces pommes de notre jardinier et ces poires de notre jardinière.

39.

Աս գրքերս աղէկ են: — Աս ծառերս բարձր են: — Աս գրքերս բարեկամաց տուի: — Ուռգեցիր աս ծաղիլներս. — Աս տղաս գրացւոյնէն աւելի խելօք է. — Աս գրքերս խմիններէս աւելի օգտակար են: — Աս խնձորները և աս սանձերը եղբօրս են: — Աս ծառերը գնեցինք: — Աս խեղճ կինը եօթը տղայ ունի՝ իրեքը մանչ չորսը աղջիկ: — Աս տղաքներէն աս կեռասներ աւինք:

40.

Tout, toute, *ամեն, բոլոր*.
tout le monde, *բոլոր աշխարհ, ամեն մարդ*.
toute la ville, *բոլոր քաղաքը*.
tous, toutes, *ամենքը*.
tous les hommes, *ամեն մարդիկ*.
toutes les femmes, *ամեն կանայք*.
la terre, *երկիրը*.
la nuit, *գիշերը*.
la prairie, *մարգագիւտներ*.
Dieu, *Աստուած*.
créé, *ստեղծած*.
pleuré, *լացած*.
envoyé, *խրկած, խրկուած*:

Tout *իրեւ ածական երբեք վրան չստաներ իր գոյականի յօղը*. *իրեւ գոյական կրնայ յօղով ալ գործածուիլ*: — Ինտէ յոգնակիին զարտուղի կազմութիւնը:

J'aime tous les hommes. Tous mes amis sont partis pour la campagne. Tous ces jardins et toutes ces prairies sont à ma tante. Cette femme a perdu tous ses enfants.

J'ai perdu tous mes livres et toutes mes plumes. Notre jardinier a perdu sa bonne mère; il a pleuré toute la nuit. Dieu a créé toute la terre. Avez-vous arrosé tous ces petits arbres et toutes ces fleurs? Le jardinier a arrosé tout le jardin. Tous ces thèmes sont faciles. Mon cousin a prêté tous ses livres à Henri. Louise a perdu toutes ses plumes. Avez-vous écrit toutes ces lettres? Ma tante a envoyé trois écus à cette pauvre femme. Elle a donné toutes ces pommes et toutes ces poires à ces enfants. Nous avons acheté toutes ces cerises.

41.

Հայրս բոլոր իւր շները ծախեց: — Մեր ամեն պարտեզները ծախեցինք: — Բոլոր բարեկամներս կորուսի: — Բոլոր աս դրքերս մեր գրացւոյն են: — Բոլոր աս աղաքը կը սիրեմ: — Ամեն օր Լուին և Շարլը կը մտածեմ: — Ո՛ւր գնեցիք աս դմբինս: — Բոլոր տունը տեսայ: — Ամեն նամակներդ հասան: — Շարլ իւր բոլոր բարեկամներովը գնաց: — Աս ամեն խըն չորները մեր գրացւոյն պարտիղին մէջ դասնք:

42.

La mère, մայրը . l'enfant, աղան .
de la mère, մօր , մօրսէ . de l'enfant, աղուն , աղէն .
à la mère, մօրը . à l'enfant, աղուն .
l'argent, արծաթը . le roi, թագաւորը .
la reine, թագուհին :

La mère de la reine est bonne. Mon père a reçu un cadeau de la reine. J'ai prêté mon canif à l'ami de ton frère. Nous avons reçu un petit chien de la mère de cet enfant. Votre oncle a écrit une lettre à la sœur de notre voisin. Le roi a envoyé un cheval à la reine. J'ai reçu toutes ces fleurs de la jardinière. Les enfants de la jardinière sont malades. Je pense à l'amie de notre sœur. Henri a donné son argent à l'enfant de cette pauvre fem-

me. Le chien est utile à l'homme. Ce jardin est à l'oncle de mon ami. Ces prairies sont à la tante de ce jeune homme. Nous avons vendu notre cheval à l'ami de notre voisin.

43.

Բիսող . — De և à հորվանիչ նախերհորը, le և les յօգերուն հետ միանալով du, au, des, aux կըլլան, ուստի de le père բտերու տեղ, du père, à le pèreի տեղ au père, de les frèresի տեղ des frères, à les frèresի տեղ aux frères կըսուի:

Le roi, արքայ . le bonheur, Երջանկութիւնը .
du roi, արքային, արքայէն . le malheur, թշուառութիւնը .
au roi, արքային . court, courte, կարճ .
le peuple, ժողովուրդը . la vie, կեանք .
la partie, մասը, բաժինը :

Le roi est le père du peuple. Un bon roi aime son peuple. Le frère du roi est arrivé. Avez-vous vu le jardin du roi? La vie de l'homme est courte. Dieu a donné la vie à l'homme. Le jour est une partie de la semaine. La semaine est une partie du mois. La terre est une partie du monde. Le chien est l'ami de l'homme. Ton père est l'ami du mien. Les enfants du jardinier sont très sages. J'ai donné un petit chien au fils de la jardinière. As-tu reçu ce canif du jardinier? Ce cheval est au voisin de mon oncle. Ces fleurs sont au jardinier du roi. Mon cousin a vendu sa maison au frère de notre voisin. Ma sœur a donné tout son argent à l'enfant de cette femme. Mon cousin pense toujours au cheval qu'il a reçu de la mère du roi. Les bons rois sont le bonheur du peuple. Je pense toujours au malheur de mon ami.

44.

Les arbres, ծառերը.
des arbres, ծառերուն, րէն.
aux arbres, ծառերուն:

Dieu a donné la vie aux hommes. Les bons rois sont le bonheur des peuples. Les chiens sont amis des hommes. Ces arbres sont aux fils du jardinier. J'ai donné mes livres aux filles de cette pauvre femme. Le cheval est utile aux hommes. Les enfants des pauvres sont souvent plus contents que les enfants des riches. Nous avons reçu toutes ces fleurs des fils du jardinier. Ma sœur a reçu ces lettres des amies de Louise. Nous avons écrit aux amis de notre cousin. Je pense toujours aux sœurs de la reine. Ma mère a donné huit écus aux pauvres. La reine a envoyé vingt écus aux enfants de la jardinière.

45.

Արքային եղբայրը հիւանդ է: — Թագուհւոյն քոյրը շատ սղտիկ է: — Ծաղիկներ ստրախդարանին տղուն տուի: — Արքան Թագուհւոյն ձի մը խրկեց: — Կամակ մը գրեցիք մեր գրացւոյն եղբորը: — Մեռա ձեր եղբորը բարեկամին կը մտածեմ: — Աս տունս ձեր բարեկամին քեռւոյն է: — Ձեր գրացուհւոյն տղաքը կը սիրեմ: — Ձեր քուրերը աղքատին սկուտ մը տուին: — Աղքատաց տղաք ընդհանրապէս շատ սոս են: — Մտակնիս աս աղքատ մարդուն սղոց տուինք:

ՀՈՒՈՎԱՅՈՅՑ ՊԱՏԿԵՐ:

կգ. սր.

Ուղ. և հայց. Le jardin, ստրախդր.
Սեռ. և բաց. du jardin.
Տրակ. au jardin.

յոցն. սր.

Ուղ. և հայց. Les jardins, ստրախդրերը.
Սեռ. և բաց. des jardins.
Տրակ. aux jardins.

կգ. իգ.

Ուղ. և հայց. La maison, տունը.
Սեռ. և բաց. de la maison.
Տրակ. à la maison.

յոց. իգ.

Ուղ. և հայց. Les maisons, տները.
Սեռ. և բաց. des maisons,
Տրակ. aux maisons.

Չայնաւորով կամ անձայն շ ով սկսեալ ար. և իգ. հորվումն:

կգ.

Ուղ. և հայց. L'école, դպրոցը.
Սեռ. և բաց. de l'école.
Տրակ. à l'école.

յոց.

Ուղ. և հայց. Les écoles, դպրոցներ.
Սեռ. և բաց. des écoles,
Տրակ. aux écoles.

Un միջակ անուանէ ետքն եկող անուան մը հորվումն:

կգ.

Ուղ. և հայց. Un arbre, ծառ մը.
Սեռ. և բաց. d'un arbre.
Տրակ. à un arbre.

յոց.

Ուղ. և հայց. des arbres, ծառեր.
Սեռ. և բաց. d'arbres.
Տրակ. à des arbres.

Ածականէ մը ետքը եկող անուան հօլովումն :

կգ .

Ուղ . և հայց . Le bon élève, բարի աշակերտ .

Սեռ . և բաց . du bon élève.

Տրակ . au bon élève.

յոգ .

Ուղ . և հայց . Les bons élèves.

Սեռ . և բաց . des bons élèves.

Տրակ . aux bons élèves.

Ստացական կամ ցուցական ածականով անուան մը հօլովումն :

կգ .

Ուղ . և հայց . Mon frère, եղբայր .

Սեռ . և բաց . de mon frère.

Տրակ . à mon frère.

յոգ .

Ուղ . և հայց . Ces frères, աս եղբարքս .

Սեռ . և բաց . de ces frères.

Տրակ . à ces frères.

Յատուկ անուանց հօլովումն :

Haïg.

de Haïg.

à Haïg.

46.

Peu, քիչ .

beaucoup, շատ .

plus, աւելի .

assez, բաւական .

de ալ խնդիր կ'առնեն :

Peu d'argent, քիչ արծաթ .

beaucoup de viande, շատ միս .

plus de pommes, աւելի խնձոր .

assez de pain, բաւական հաց :

L'eau, ջուրը .

bu, խմած, խմուած .

la limonade, ըմմնադան .

donnez, տուէք .

mangé, կերուած, կերած ,

moi, ես, ինձ :

Le roi a beaucoup d'argent. Mon ami a plus d'argent que moi. Avez-vous beaucoup de pain? Donnez-moi un peu du pain. J'ai assez de pain. As-tu assez de viande? Nous avons peu de pommes. Notre roi a beaucoup de soldats. Nous avons mangé peu de cerises. Mes sœurs ont acheté beaucoup de poires. Donnez cet argent à cette pauvre femme. Donnez un peu de pain à ce pauvre. Cet homme a beaucoup de fleurs dans son jardin. Mon frère a plus de livres que le tien, mais le tien a plus de plumes que le mien. Le roi est un bon père, il a donné beaucoup d'argent aux pauvres. Cet homme a peu d'amis, mais il a beaucoup de chiens et de chats. Cette mère a beaucoup d'enfants. Henri a vu plus de villes que nous.

47.

Tant, autant, այնչափ .

trop, չափազանց .

combien, որչափ .

moins, նուազ .

marché, քալած .

de ալ խնդիր կ'առնեն :

le fromage, պանիր .

le sel, աղ .

le poivre, պղպեղ .

la moutarde, մանանուխ .

fatigué, յողնած :

Mon père a autant de livres que vous. Vous avez moins de plumes que moi. Cet enfant a trop de pain. Donnez moi un peu de fromage. Avez-vous assez de sel et de poivre ? J'ai donné un peu de moutarde à Henri. Il a bu trop de limonade. Combien d'enfants avez-vous ? J'ai six enfants : quatre fils et deux filles. Notre voisin a moins d'enfants que vous ; il a deux fils et une fille. Il y a beaucoup d'arbres dans son jardin. Les hommes qui sont contents, sont riches. Peu d'hommes sont contents. Le pauvre a peu d'amis. As-tu autant d'argent que nous ? J'ai moins d'argent que vous, mais j'ai plus de livres que vous. Donnez au fils de la jardinière le canif que vous avez reçu de moi, il a perdu le sien. Mon frère a tant marché qu'il est très fatigué.

48.

Le morceau, կտոր, սպտառ.
 le mouchoir, թաշկինակը.
 une douzaine, երկվեցեակ մը.
 une corbeille, դամբիւղ մը.

le verre, բաժակ.	la toile, կտաւը.
la bouteille, շիշ.	le gant, ձեռնոցը.
la livre, լիպրէ.	le bas, դուլպան.
le quintal, կենդինար.	le soulier, կօշիկը.
une aune, կանգուն.	la botte, մուճակը.
une paire, զոյգ մը.	la chemise, շապիկը.
demi, կէս.	la cravate, վզնոցը.
le crayon, մատիտը.	l'encre մեղանը.
le thé, չայը.	

Ma mère a envoyé à ma cousine trois paires de gants, six paires de bas, deux douzaines de chemises et une corbeille de cerises. Dans ce coffre il y a dix aunes de toile, quatre mouchoirs et une demi-douzaine de cravates. J'ai reçu de mon père un livre, une montre, un

canif, six plumes, trois crayons et deux écus. Mon père a acheté deux paires de souliers et une paire de bottes. Nous avons envoyé à l'ami de notre oncle vingt livres de sucre, un demi quintal de café et douze bouteilles d'orgeat. Donnez-moi un morceau de viande, et un peu de moutarde. Ma tante a acheté une grande table et une demi-douzaine de chaises. J'ai bu un verre d'eau et j'ai mangé un morceau de fromage. Cette tasse de thé est pour mon cousin, et ce morceau de sucre est pour ma sœur. Nous avons donné au fils de notre voisine six plumes, deux crayons et un peu d'encre ; il a écrit une lettre à son oncle qui est à Francfort.

49.

Մեր պարտիզպանը շատ հաւեր ունի : — Շայրս ձեր պարտիզպանէն աւելի ունի : — Աս մարդս շատ դրամ ունի : — Շատ հարուստ է : — Աս մարդէս նուազ ստակ ունիք : — Մենք ձեզի չափ դրբեր ունինք : — Քանի գիրք ունիս : — Քիչ գիրք ունիմ, բայց շատ բարեկամ ունիմ : — Ինձի գաւաթ մը չուր սուէք : — Քիչ մը միս սուէք պարտիզպանին որդւոյն : — Քոյրս լիպրէ մը կեռաս և լիպրէ մը խնձոր անաւ : — Աս զոյգ մը կօշիկը ինձ համար է, և աս երկվեցեակ շապիկը Պետրոսին համար :

50.

Գիտող. — Eau, eu վերջաւորեալ բառերուն յոգնակին կը կազմուի ծայրը X աւելցնելով :

Le cadeau, պարգևը.	les cadeaux, պարգևները.
l'oiseau, թռչունը.	les oiseaux, թռչունները.
le jeu, խաղը.	les jeux, խաղերը.
le couteau, դանակը.	le feu, կրակը.
le château, գղեակը.	le moineau, ճնճղուկը.
le vaisseau, նաւը.	le troupeau, հօտը :

Ma sœur aime les oiseaux; elle a beaucoup d'oiseaux. Le feu et l'eau sont utiles à l'homme. Cet homme est très riche; il a deux châteaux, beaucoup de jardins et de prairies. Vos frères sont plus grands que les miens. Avez-vous vu les deux moineaux de mon frère. Mon cousin a vendu tous ses oiseaux. Cette petite fille aime les jeux. Ces troupeaux sont à notre voisin. Nous avons vu deux grands vaisseaux. J'ai acheté une douzaine de verres et une demi-douzaine de couteaux. Ces moineaux sont encore jeunes. Ces cadeaux sont pour Joséphine.

51.

Գիտող. — Al աւարտած անուանց յոգնակին կը կազմուի al վերջաւորութիւնը aux փոխելով:

Le cheval, ձին.	les chevaux, ձիերը.
l'animal, կենդանին.	les animaux, կենդանիները.
le mal, չարը.	le général, զորավարը.
le métal, մետաղը.	le lion, առիւծը.
le travail, աշխատութիւնը.	
les travaux, աշխատութիւնը:	

Dieu a créé tous, les hommes et tous les animaux qui sont dans le monde. Les travaux de cet homme sont agréables. Les chevaux sont très utiles; ils sont plus utiles que les chiens. Nous avons vendu nos chevaux. Notre voisin a plus de chevaux que de chiens. Ces animaux sont très jolis. Le lion est le roi des animaux. Nous avons acheté deux quintaux de café. Votre roi a beaucoup de généraux. Ce peuple a un bon roi. Le roi de ce peuple a beaucoup de soldats, mais il a peu de vaisseaux. Les animaux ont beaucoup de maux. Les fils de notre voisin ont acheté les oiseaux du jardinier. Nous avons vu les chevaux de la reine et les travaux des soldats. Mon fils aime les chevaux. Je pense toujours au

frère et à la sœur de mon ami. L'argent est un métal. Les métaux sont très utiles aux hommes.

52.

Թագաւորին սպառանքը տեսայ: — Գրքերնիս կորուսինք: — Աս դանակները մօրս համար են: — Եղբայրդ իւր գրացիները կը սիրէ: — Ինչ տուէք աս ճնճղուկները: — Աս հօտերը մեր գրացւոյն են: — Արքան իւր բոլոր նաւերը կորուս: — Հօրքեւորդիս աս զօրավարին աղէն երկու ձի առաւ: — Հանրի գործը կը սիրէ: — Աս գործերը շատ օգտակար են: — Աս խեղճ անասունը հիւանդ է: — Աս պզտի կենդանիները շատ հաւատարիմ են:

53.

Գիտող. — Երբոր անուն մ'անորոշ ըլլայ ուղղականն ու հայցականը du կ'ըլլայ: — Անուան մ'անորոշ ըլլալը հայերենի մէջ կը հասկըցուի ծայրը գիմորոշ յօդ չունենալէն:

Le pain, հացը.	du pain, հաց.
la viande, միսը.	de la viande, միս.
l'encre, մերանը.	de l'encre, մերան.
les pommes, խնձորները.	des pommes խնձորներ.
le cordonnier, կոշիկակարը.	le marchand, վաճառականը.
le libraire, գրավաճառը.	fait, կ'ընէ.
on trouve, կը գտնուի.	vend, կը ծախէ.
chez, բոլոր, տունը.	s'il vous plaît, եթէ կը հաւ
ձիք, կաղաչեմ:

54.

J'ai mangé du pain et de la viande. Nous avons acheté des pommes et des poires. Mon frère a bu de l'eau, et vous avez bu de l'orgeat et de l'eau. Ce marchand vend du sucre, du café et des citrons. Le cordonnier fait des

souliers et des bottes. Le menuisier fait des tables et des chaises. Chez le libraire on trouve des livres, des plumes, du papier, de l'encre, des canifs et des crayons. Cet homme vend des chevaux et des chiens. Dans ce coffre il y a des gants, des bas, des mouchoirs, des cravates et de la toile. Donnez-moi s'il vous plait, du sel et du poivre. Avez-vous de la moutarde? Nous avons acheté des tasses, des verres, des bouteilles et des couteaux.

55.

le fruit, <i>ստուղը</i> .	le vinaigre, <i>քացախը</i> .
le lait, <i>կաթը</i> .	l'huile, <i>եղը</i> .
le chocolat, <i>չոքոլատը</i> .	la farine, <i>ալիւրը</i> .
la soupe, <i>սպուրը</i> .	les légumes, <i>բանջարեղէնք</i> .
voici, <i>ահա (հոս, աս)</i> .	voilà, <i>ահա (հոտ, ատ)</i> :

Voici du pain et de l'eau, du café et du chocolat, du sucre et du lait. Nous avons mangé de la soupe, de la viande, des légumes et du fruit. Donnez-moi s'il vous plait du vinaigre et de l'huile. Voilà une bouteille de vinaigre et voilà aussi du poivre et de la moutarde. J'aime le poivre et le sel. Dans cette corbeille il y a des fleurs et des fruits. Nous avons des jardins et des prairies. Mon frère a des livres et des amis. Notre cordonnier a des enfants très-sages. Mes sœurs ont mangé du fromage, du rôti et de la salade. Le jardinier a donné des cerises à Henriette. Ma mère a acheté de la farine et du lait chez notre voisin. J'ai acheté ce papier et cette encre chez le libraire. Il y a dans cette ville des marchands qui sont très riches. Mon huile est bonne, mais la vôtre est mauvaise. Mon écritoire est très grande.

56.

Կօչկարարը քրոջս համար զոյգ մը կօշիկ և ինծի համար երկու զոյգ մուճակ ըրաւ: — Պարտիզպաննիս ծաղիկ ու հաւ կը ծախէ: — Աս քաղաքս քիչ առն ունի: — Թագաւորը զօրավարներ՝ զօրք՝ նաւեր ու գրամ ունի: — Եղբայրնիդ շատ Թոհուն ունի: — Քիչ մը հաց ու շեր մը գինի առեք Կիյովին: — Աս սպարտիզպանէս կողով մը կեռաս գնեցի: — Ահա սպուղ եղ ու քացախ: — Իրամ կորուսեք: — Հօրեղբորս ատաղձագործէն զոյգ մը աթոռ գնեցինք: — Աս վաճառահաննիս քով դանակ ու զմելն կը գանուի:

57.

ԲԱՎՌԱՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԵՐԱԳՐԱԿԱՆ:

Plus grand, <i>աւելի մեծ</i> .	L'Amérique, <i>Ամերիկան</i> .
le plus grand, <i>ամենէն մեծ</i> .	l'Europe, <i>Եւրոպան</i> .
plus riche, <i>աւելի հարուստ</i> .	la montagne, <i>լեռը</i> .
le plus riche, <i>ամենէն հարուստը</i> .	le fer, <i>երկաթը</i> .
moindre, <i>նուազ</i> .	fort, <i>ուժով</i> .
le moindre, <i>ամենէն նուազը</i> .	appliqué, <i>աշխատասէր</i> .
meilleur, <i>լաւագոյն</i> .	aimable, <i>սիրելի</i> .
le meilleur, <i>ամենէն լաւը</i> .	c'est, <i>աս է</i> .
pire, pis, <i>յուրեղոյն</i> .	ce sont, <i>ասոնք են</i> .
le pire, <i>ամենէն յոռին</i> .	mieux, <i>լաւագոյն</i> :

Cet oiseau est petit, il est plus petit que le mien; c'est le plus petit de tous les oiseaux. Le lion est fort; il est plus fort que le tigre, c'est le plus fort de tous les animaux. Voilà une grande maison; elle est plus grande que la nôtre; c'est la plus grande de la ville. Cette jeune fille est très aimable; elle est plus aimable que sa sœur. Ce menuisier est un honnête homme; il a un fils qui est un peu plus jeune que Henri. Charles est plus appliqué

que son frère, il est le plus appliqué de tous mes enfants. Louise est plus sage que Marie; elle est la plus sage de toutes. François a autant d'amis que vous; mais les vôtres sont moins riches que les siens. Notre voisin est l'homme le plus aimable du monde. Le fer est le plus utile des métaux. L'Europe est la plus petite partie du monde, et l'Amérique la plus grande. Le Mont Blanc est la plus haute montagne de l'Europe. Les chiens sont les plus fidèles de tous les animaux. Le marchand qui a acheté cette grande maison est un des plus riches de la ville. Ces thèmes sont difficiles, ce sont des thèmes très utiles. Ce couteau est bon; le mien est meilleur, mais celui de mon père est le meilleur.

58.

Եւրոպան Ամերիկայէն պղտիկ է: — Երկաթը արծաթէն օգտակար է: — Հանրի Շարլէն աւելի մեծ է, բայց Կլյոմ ամենէն մեծն է: — Ֆրանսուս իւր եղբարց կրտսերագոյնն է: — Լուիզ քերցս ամենէն մատաղն է: — Աս մարդս հարուստ է, բայց աս կօչկարարս քաղքին աղքատագոյնն է: — Իմ աթուս մեծ է, աթոռներուս ամենէն մեծն է: — Իմ ստղս քուկինէդ աւելի գեղեցիկ է: — Մէր աղայք ձերիններէն աւելի հանդարտ են. ամենէն հանդարտ են:

59.

Celui, celle, *աս*. ceux, celles, *անոնք*.
celui-ci, celle-ci, *աս*. ceux-ci, celles-ci, *ասոնք*.
celui-là, celle-la, *ատ*. ceux-là, celles-là, *ատոնք*.
cet homme-ci, *աս մարդս*. cette femme-ci, *աս կինս*.
ces hommes-là, *ատ մարդիկը*. ces femmes-là, *ատ կանայք*:

Le chien du jardinier est plus fidèle que celui de notre voisin. Ma fille est plus appliquée que celle du li-

braire. Vos gants sont plus jolis que ceux de ma mère. Nous avons perdu nos livres et ceux de notre cousin. Voilà tes bottes et celles de ton frère. Où sont mes lettres et celles de ma cousine? Je pense à mes amis et à ceux de mon cousin. C'est ma cravate et celle de mon ami. Ce sont mes bas et ceux de mon frère. Cet homme-ci est plus fort que celui-là. Cette table-ci est plus haute que celle-là. Je parle de ce jardin-ci et de celui-là, de cette maison-ci et de celle-là. Je pense à cet enfant-ci et à celui-là. Ces habits-ci sont plus jolis que ceux-là. Ces enfants-là sont plus appliqués que ceux-ci. Ces pommes-là sont meilleures que celles-ci. Ce cheval-ci est plus petit que celui-là, mais celui-ci est plus fort. Celui-ci est riche, celui-là est pauvre.

60.

Կորուսի իմ գրիչս և եղբորս: — Ժամացոյցդ դտայ: — Իմ կօչկներս եղբորս կօչկներէն աւելի փոքր են, բայց քուկիններդ ամենէն փոքր են: — Մայրս մեր պարտիզականին սուսքը կը սիրէ: — Ասինք ձեր քրոջը նամակները և ձերլինները: — Աս թռչունը մեր պարտիզին մէջ տեսածնէս աւելի գեղեցիկ է: — Աս գիրքս ասիկէ աւելի օգտակար է: — Աս տունը սրկէ աւելի բարձր է: — Աս աղջկիկը միւսէն աւելի սիրելի է: — Աս վաճառականս ատոնցմէ աւելի հարուստ է: — Իմ գիրքս քուկինէդ լաւ է, բայց հօրեղբորդուդոյնս ամենէն լաւն է:

61.

Leur cheval, *իրենց ձին*. leurs enfants, *իրենց աղայք*:

Ma sœur a perdu ses plumes et son crayon. Ta cousine a trouvé ses bas et ses gants. Nos frères ont vendu leur jardin et leur maison. Nos frères ont vendu leur cheval et leur chien. Les fils de mon voisin ont perdu leurs livres et leurs plumes. Ma tante est dans son jardin. Mes

amis sont dans leur jardin. La jardinière a reçu des lettres de son fils. Mes cousins ont reçu des cadeaux de leur père. Notre voisin a envoyé cinq écus à sa fille. Ces enfants ont fait un joli cadeau à leur oncle, ils ont écrit une lettre à leur tante qui est à Paris. Ma fille pense toujours à ses amies qui sont à Berlin. Les soldats ont perdu leurs généraux. Henri et Jean ont perdu leur mère; ils sont très-tristes.

62.

Գոյրս իւր տղաքը կորուսւ : — Մօրքոյրս Գործնիա գըւնուող քեռուոյն նամակ մը գրեց : — Բարեկամքս ալ եղբայրնիս կորուսին : — Մեր գրացուհին մօրը հետ մեկնեցաւ : — Հօրեղբօրորդիքս իրենց հօրը հետ հասան : — Սօ տղաք իրենց գրքերը կորուսին : — Շարլ և Կիյօմ շներնին ծախեցին :

63.

Դիտող. — Դասական թուականք կը կազմուին թուական անականաց ծայրը ième աւելցնելով բաց 'ի առաջին և երկրորդ թուէն :

Le premier, առաջին.	Chrétien, Քրիստոնէսոյ.
le second, երկրորդ.	musulman, սաաճիկ.
le troisième, երրորդ.	méchant, չար.
le dernier, վերջինը.	modeste, համեստ :

Ce jeune homme est très-appliqué, il est le premier de la classe; Charles est le second; le modeste Henri est le troisième; Jean est le quatrième; le bon Guillaume est le cinquième; Chrétien est le sixième, le petit Godefroi est le huitième; François est le neuvième; Ernest est le dixième; le méchant Edouard est le onzième; Gustave est le douzième; Adolphe est le treizième; Georges est le quinzisième; Louis est le dernier. Deux est la cinquième partie du dix. Cinq est la quatrième partie de vingt. Un jour est la septième partie d'une semaine.

64.

Իուրդ գասուն առաջինն է : — Մ առի երկրորդն է : — Բարե Ժողէֆին երրորդն է : — Հանրի չորրորդն է : — Հա մեսա Ծրանսուան իններորդն է : — Իմեկն հնդեասասանե ռորդն է : — Ստահակ Քարովներ յետինն է : — Շարաթը ամ սուն մէկ քաւորդն է. և մէկ ածիսը տարուան երկոսասան երորդ մասն է :

65.

Qui, որ.	le médecin, բժիշկը.
de qui, որուն, որմէ.	le domestique, ծառան.
à qui, որու :	la servante, աղախինը.
que, զոր.	ici, հոս.
pour qui, որուն համար.	là, հոտ :

Դիտող. — Յարաբերական դերանունը ոչ սեռ ոչ թիւ և ոչ դէմք ունենալով ըստ ինքեան' իր յարաբերելոյն սեռը թիւն ու դէմքը կ'առնէ :

Դիտող. — Այս դերանունն միայն ուղղականն ու հայցականը անձանց և իրաց համար առ հասարակ կրնայ գործածուիլ. միւս հորիզները անձանց համար միայն :

Qui est là? C'est le médecin; c'est la servante; c'est moi. Qui est cet homme-là? C'est le domestique; c'est le fils du jardinier. Qui sont ces enfants-là? Ce sont les enfants du médecin; ce sont les filles de la servante. De qui avez-vous reçu ces cadeaux? du fils de notre voisin. A qui est ce cadeau? C'est celui de mon frère. A qui est cette montre? C'est à ma sœur. A qui sont ces gants? Ce sont à ma cousine. A qui sont ces bottes? Ce sont celles de mon cousin. Voici ton livre; celui-là est le mien. Voilà ta cravate; celle-ci est la mienne. Voilà tes chemises; celles-ci sont les miennes. A qui avez-vous donné la corbeille? à la servante. A qui avez-vous écrit? à l'on-

ele de mon ami. OÙ est votre frère ? il est ici dans sa chambre. Chez qui avez-vous acheté ces crayons ? Chez le libraire. Pour qui sont ces oiseaux ? Pour mon frère.

66.

Ո՞վ կայ հողք : — Կօշկարարն է . Հանրին է : — Ո՞վ է աս կինը : — Բժշկին աղախինն է : — Ո՞վ են աս աղջկունք : — Վաճառականին աղջկունքն են : — Լուրդն ու Հանրիէզն են : — Որո՞ւ փոխ տուէք զմէլինիք : — Իմն Եարլն փոխ տուէ : — Քոյս իրենը սպասաւորին ծառային փոխ տուաւ : — Ում է աս շունը : — Մեր գրացւոյն է : — Ո՞ւմ է աս ծաղիկը : — Քրոջ է : — Որո՞ւ են աս նամակները : — Մեր մօբբոջն են : — Որո՞ւ համար են աս գրքերը : — Իմ էրկու որդւոցս համար են Կիլոմին և Ժողէֆին համար :

67.

Monsieur, տէր . messieurs, տեարք .
Madame, տիկին . mesdames, տիկնայք .
mademoiselle, օրիորդ . mesdemoiselles, օրիորդք .
ce monsieur, աս տէրը . ces messieurs, աս տեարք .
cette dame, աս տիկինը . ces dames, աս տիկնայք .
cette demoiselle, աս օրիորդը . ces demoiselles, աս օրիորդք .
bien, աղէկ . la bonté, բարութիւնը .
le bien, բարին . dites, ըսէք :

Դիտող . — Bien. մտկբայ է և բայի հետ կը գործածուի, bon ածական է : Vous dites bien, աղէկ կ'ըսէք : — Voilà un bon livre, ահա աղէկ գիրք մը :

Monsieur Mably est un honnête homme ; il a une très bonne femme, et ses enfants sont très sages. Madame Mably est une femme très modeste ; elle aime ses enfants, et elle fait du bien aux pauvres. Mademoiselle Ninon est très aimable, elle a beaucoup de bonté pour moi ;

elle fait souvent des cadeaux à mes enfants. J'ai vu Messieurs Moll ; ils sont arrivés cette semaine ; mais ils sont très tristes, ils ont perdu leur mère. Avez-vous aussi vu les demoiselles B. qui sont arrivées avec leur père ? J'ai trouvé le père chez Monsieur Nollet, mais les demoiselles sont malades. Qui est ce monsieur-là ? C'est un médecin ; c'est celui que vous avez vu chez moi. Mais dites-moi, quelle est cette dame-là ? C'est la cousine de Monsieur Mably ; c'est la sœur de madame Ninon. A qui sont ces chevaux ? Ce sont ceux de Messieurs Moll. A qui avez-vous écrit ? J'ai écrit à monsieur S. qui est à Vienne, et à madame N. qui est à Bruxelles.

68.

Պարոն Մուլը տեսա՞ք : — Եստ հարուստ և շատ գորաւոր է : — Աս շաբաթուս Քոլմիա մեկնեցաւ : — Տեսա՞ք Պ. Մուլի քուրերը : — Անոնք դեռ Երիտասարդ են, բայց շատ սիրելի են : — Որո՞ւ է աս շունը : — Իմն է . Հանրիէն առածն է :

69.

Je suis, եմ . nous sommes, են .
tu es, ես . vous êtes, էք .
il est, է . ils sont, են .
le matin, առաւօտ . la visite, այցելութիւն .
la raison, իրաւունք . le tort, յանցանք .
la famille, ընտանիք . parce que, վասն զի .
venu, եկած . déjà, արդէն :

Où est ton frère ? Est-il ici ? Il est malade, il est dans sa chambre. Je suis arrivé ce matin. Avec qui es-tu venu ? Je suis venu avec madame R. qui est aussi malade. As-tu déjà fait une visite à monsieur Mably ? J'ai déjà fait une visite à toute la famille. J'ai beaucoup de livres

il avait, <i>ունէր</i> .	l'un, <i>մէկը</i> .
nous avons, <i>ունէինք</i> .	l'autre, <i>միւսը</i> .
vous aviez, <i>ունէիր</i> .	connu, <i>ճանչցած, ճանչցուած</i> .
ils avaient, <i>ունէին</i> .	lorsque, <i>երբոր</i> :

Lorsque j'avais encore mes parents, j'étais très heureux. Mon père était riche; il avait beaucoup de maisons, de jardins et de prairies. Ma mère était d'une bonne famille; nous avons un grand commerce. Deux de mes oncles étaient banquiers. J'ai bien connu vos parents. Vous aviez un grand nombre de domestiques et de servantes. Vos frères avaient des chevaux et des chiens, ils étaient toujours contents. Tu étais encore jeune, lorsque ton père avait tant de malheurs. Tes sœurs étaient amies des miennes; elles avaient aussi beaucoup de bonté pour moi. Avez-vous connu mes oncles? J'ai très bien connu vos deux oncles; l'un était un homme grand et fort et l'autre était très petit. Celui-ci était le meilleur homme du monde; il avait un fils que j'ai souvent vu chez monsieur Nollet; c'était un homme très aimable.

Պ. Մողին այցելութեան գացինք: — Ձեզմէ աւելի գիրքեր ունինք: — Մեր քեանն առնուի շատ մը թուղաններ ու շներ ունէր: — Ձեր հօրը ողջ եղած առնէ միշտ երջանիկ էինք: — Այս երկու վաճառականք առաջ միշտ գոհ էին: — Անոնք մեծ վաճառականութիւն մը ունէին, և երկու եղբայր ունէին մին 'ի Վիեննա, միւսը 'ի Պետլին: — Տեսա՞ք երկու եղբարքս: — Պետլին եղողը տեսայ: — Քեանն ճանչցա՞ք: — Շատ աղէկ:

Eu, <i>ունեցած</i> .	le plaisir, <i>հաճոյքը</i> .
lu, <i>կարդացած</i> .	l'affaire, <i>գործը</i> .

pris, <i>առած</i> .	ensemble, <i>միասեղ</i> .
mis, <i>դրած</i> .	hier, <i>երէկ</i> .
allé, <i>գացած</i> .	aujourd'hui, <i>այսօր</i> .
cherché, <i>փնտռուած</i> .	

Avez-vous eu mon crayon? J'ai eu votre plume. Nous avons eu beaucoup de plaisir. Tu as eu aujourd'hui peu d'affaires. Mon frère a eu tort. Mes sœurs ont eu raison. J'ai trouvé ton frère; nous sommes allés ensemble chez ton oncle qui était malade. Où as-tu mis ma chemise? J'ai mis ta chemise sur une chaise. Qui a pris ma cravate? Aujourd'hui tu as perdu tout. J'ai cherché aussi mes bottes et mes souliers. On a tout pris. Donnez-moi s'il vous plait mes gants et mon mouchoir. Voici vos bas et votre montre. Avez-vous lu ce livre? C'est un livre très utile. J'ai lu ce livre avec beaucoup de plaisir. J'ai lu aussi le livre que Henri a prêté à ma sœur. Avez-vous des affaires aujourd'hui? Nous avons ordinairement beaucoup d'affaires. J'ai envoyé ce matin mon frère chez le banquier. J'ai vu votre frère; il est parti pour la campagne avec mon cousin. Oh le petit méchant!

Ո՞ր դրէք թաշկինակները: — Թաշկինակները ու դուռ պանները սեղանին վրայ դրէ: — Եղբայրներդ սեղանին վրայ դրին իրենց ձեռնոցները: — Գրիչս առի՞ք: — Ահա հոս գրիչ մը: — Ատիկա մեր եղբօրն է: — Բայց իմն ո՞ր է: — Ատիկա հօրեղբօրս է: — Ահա ձերն ալ հոս է: — Ո՞ր էիք այս առաւօտ: — Կօշկարարին քովն էինք: — Կերպաս ու թաշկինակ ծախող վաճառականին քովն էինք:

ԱՆՏԵՍԱԼ ԱՆՎԱՏԱՐԻ ԳՈՐԾՄԾՈՒԹՅՈՒՆ

J'ai été, եղայ, եղած եմ. nous avons été, եղանք.
 tu as été, եղար. vous avez été, եղաք.
 il a été, եղաւ. ils ont été, եղան.
 dit, ըսած, ըսուած:

Դիտող. — Avoir été երբեմն գայած ալ կը նշանակէ
 J'ai été chez mon frère եղբորս գայի:

Qui a été là? Monsieur Sicard a été ici; Il a mis ce livre-ci sur la table. As-tu été chez le cordonnier? J'ai été hier chez le cordonnier: il a déjà fait vos bottes. Ces enfants ont été malades toute la semaine; ils ont mangé trop de fruits dans le jardin du roi. Vous avez été malheureux dans vos affaires, mais nos frères ont été très heureux. Cette mère a toujours été vertueuse, mais ses enfants ont toujours été paresseux. Mon voisin a été l'homme plus riche de la ville. Où avez-vous été ce matin? Nous avons été chez Charles qui est toujours triste, parce que sa mère est partie pour Paris. Mes sœurs ont été très contentes; elles ont eu beaucoup de plaisir. Madame Sicard est très aimable; elle a été aujourd'hui chez mon oncle. Ce jeune homme a été à Vienne, et ses sœurs ont été à Berlin.

Երեկ մեր դրացւոյն պարտէզն էինք: — Հոն շատ զբօսանք ունեցանք, խնձոր ու տանձ կերանք: — Շատ երջանիկ եղաք: — Տեսա՞ք պարտէզին ծառերն ու ծաղիկները: — Ձեր պարտէզին ամեն ծառերը տեսանք: — Մենք շատ գոհ էինք, բայց մեր հօրեղբարք շատ դժբախտ էին: — Պարտիզպանին ժողձֆինին նոր կողովի մէջ դրած պտուղները քոյրերս առին: — Դրացիներս եկած ժամանակը քրոջս ըսաւ:

Je ne suis pas, չեմ. je n'ai pas, չունիմ.
 tu n'es pas, չես. tu n'as pas, չունիս.
 il n'est pas, չէ. il n'a pas, չունի.
 nous ne sommes pas, չենք. nous n'avons pas, չունինք.
 vous n'êtes pas, չէք. vous n'avez pas, չունիք.
 ils ne sont pas, չեն. ils n'ont pas, չունին:

Je ne suis pas malade, je n'ai pas tort. Tu n'es pas content, tu n'a pas assez de bonté pour tes amis. Mon frère n'est pas heureux, il n'a pas d'amis. Ma sœur n'est pas appliquée, elle n'aime pas le travail. On n'est pas vertueux, lorsqu'on n'aime ses parents. Nous ne sommes pas tristes, nous n'avons pas perdu nos livres. Vous n'êtes pas appliqués, vous n'avez pas fait vos thèmes. Vos frères ne sont pas paresseux, ils ont beaucoup travaillé. Vos sœurs ne sont pas méchantes, elles n'ont pas pris mes plumes. Les hommes qui sont méchants, ne sont pas heureux. Ceux qui n'ont pas fait leurs thèmes, sont paresseux. Je ne suis pas venu avec votre frère, je n'ai pas lu les livres que vous avez. Beaucoup de livres ne sont pas utiles.

Հարուստ չեմ բայց գոհ եմ: — Այս ջբէս չսմեցի: — Դասին առաջինը չես: — Այս քաղաքս ատորժեղի չէ: — Աս շունը հաւատարիմ չէ: — Մեր դրացին այս տունս գնեց: — Թշուառ չէք, ծնողներ չկորուսիք: — Աս հրահանգներս դժժուար չեն: — Թագաւորին զօրապետները դեռ չհասան: — Տեսա՞ք մօրքրոջէս ընդունած նամակս: — Տեսայ մօրքրոջէդ ընդունած նամակդ:

ՉԱՐՏՈՒՂԻ ԻԳԱՎԱՆ ՈՒՆԵՅՈՂ ԱԾԱԿԱՆԲ

Cruel, cruelle, *անդուլթ*.
 mortel, mortelle, *մահացու*.
 immortel, immortelle, *անմահ*.
 la brebis, *դառն*.
 l'hyène, *բորենի*.
 pas encore, *դեռ չէ*.

las, lasse, <i>յոգնած</i> .	ne... pas,	} <i>բացասա- կան մաս- նիկը ոչ, չ. բնաւ.</i>
bas, basse, <i>ցած</i> .	ne... point,	
gros, grosse, <i>խոշոր</i> .	ne... plus,	
vif, vive, <i>աշխոյժ</i> .	ne... guère,	
actif, active, <i>գործոն</i> .	ne... jamais,	
neuf, neuve, <i>նոր</i> .	aussi, <i>նաև, ալ</i> .	
le corps, <i>մարմին</i> .	non plus, <i>նաև ոչ</i> .	
l'âme, <i>հոգի</i> .	ce n'est pas, <i>չէ</i> .	
la chèvre, <i>այծ</i> .	ce ne sont pas, <i>չեն</i> .	
	il n'y a pas, <i>չկայ</i> .	

Դիտող. — *Aussi հաստատական խօսքերու մէջ կը գործածուի, non plus բացասականներուն մէջ.* Il achète aussi *ինքն ալ կը գնէ:* Il n'achète pas non plus *ինքն ալ չգնէր:*

La brebis est un animal utile. La brebis n'est pas si vive que la chèvre. Les chèvres sont des animaux très vifs. Le corps est mortel mais l'âme est immortelle. L'hyène est cruelle; le tigre n'est pas si cruel que l'hyène. Ma cousine n'est pas active; elle fait peu de plaisir à ses parents. Cette pauvre femme est lasse. Ces animaux sont très gros. Vous avez là une grosse pomme. La maison du jardinier est très basse. Toutes les maisons de cette ville sont basses. Mon livre est neuf. Cette corbeille

n'est pas neuve. Je n'ai point de domestiques: Jean est parti et Henri n'est pas encore arrivé. Guillaume n'est plus chez moi. Mon père n'a plus de domestiques. Ce n'est pas bien fait. Ce ne sont pas vos gants, ce sont les miens. Ce n'est pas votre livre, c'est celui de mon frère. Il n'y a pas de fruits dans ce jardin. Je n'ai jamais vu le roi, et ma mère n'a pas encore vu la reine. Mon oncle n'est pas si riche que mon voisin; il n'a pas tant de chevaux et de chiens.

Կօշիկներս նոր են բայց մուշակներս նոր չեն: — *Աստղան շատ աշխոյժ է:* — *Քոյրդ շատ աշխոյժ չէ:* — *Մեր ծառան ծոյլ մարդ մնէ, բայց աղախինն իս աշխատասեր է:* — *Քոյրս շատ յոգնած է:* — *Տղան յոգնած էր:* — *Յոգնած չենք:* — *Այս գազաններն անդուլթ են.* — *Ամէն մարդիկ մահացու են, բայց իրենց հոգիներն անմահ են:* — *Ձեր երկրին աները մեր երկիրներէն ցած են:*

Beau, bel, belle, *գեղեցիկ*.
 nouveau, nouvel, nouvelle, *նոր*.
 frais, fraîche, *թարմ, դուլ*.
 blanc, blanche, *ճերմակ*.
 long, longue, *երկայն*.
 vieux, vieil, vieille, *ձեր, հին*.

doux, douce, <i>անուշ</i> .	la main, <i>ձեռք</i> .
faux, fausse, <i>կեղծ</i> .	la fourchette, <i>սլառառարաղ</i> .
sec, sèche, <i>չոր</i> .	le cheveu, <i>մազ</i> .
mou, mol, molle, <i>թոյլ</i> .	fou, fol, folle, <i>յիմար</i> .

Դիտող. — *Bel, nouvel, fol, mol ձայնաւորով կամ ան ձայն հոլ սկսած արական բաւերու հետ կը գործածուին:* un fol espoir *յիմարական յոյս մը:*

Voilà un bon couteau et une bonne fourchette. Mes couteaux sont aussi bons que les vôtres, mais vos fourchettes sont meilleures que les miennes. Mon gant est sec; mais votre cravate n'est pas encore sèche. Mon mouchoir est blanc; cette toile n'est pas si blanche. Le jardin est long. Ma sœur a les cheveux très longs. Vos mains ne sont pas si longues que les miennes. Donnez-moi, s'il vous plait, du pain frais. Avez-vous de l'eau fraîche? Voilà un beau château. Ces châteaux sont très beaux. Vous avez là une belle fleur. Cet homme est déjà vieux. Sa femme est vieille aussi. Ces poires sont plus douces que ces pommes. J'ai reçu un nouveau livre et une nouvelle plume. Le chat est faux; mais la brebis n'est pas fausse. J'ai un mol habit.

84.

Մայրը երկվեցեակ մը դանակ և պատառաքաղ դնեց: — Այս սրուակներն սպիտակ են բայց մուսներն աւելի սպիտակ են: — Պ. Մապլն աղիկը շատ գեղեցիկ է. իմ քրորս անկէ գեղեցիկ է: — Աս լիննները շատ չոր են, բայց աս տանձերս աւելի չոր են: — Հանրին եղբօրս շատ անուշ խընձոր մը տուաւ: — Մեր ծառան է:

85.

ար. ից.	} որ, ինչ.	la minute, վայրկեան.
ևգ.		la seconde, մանրերկրորդ.
Quel, quelle,	} որ, ինչ.	midi, կէսօր.
յոգև.		minuit, կէսգիշեր.
quels, quelles,	} որ, ինչ.	quinze jours, տասնհինգ օր.
le temps, ժամանակը.		trois mois, իրեք ամիս.
l'âge, հասակը, տարիքը.	} որ, ինչ.	six mois, վեց ամիս.
l'heure, ժամը.		tard, ուշ.
le quart, քառորդը.	} որ, ինչ.	depuis, ի վեր:

Quel livre as-tu perdu? Quelle plume as-tu là? De quel jardin as-tu reçu ces pommes? A quelle pauvre femme as-tu donné ton pain? A celle-ci. Chez quel marchand avez-vous acheté cette belle toile? Chez celui qui est arrivé hier. Dans quels livres avez-vous lu? Dans ceux-ci. Avec quelles dames êtes-vous venus? Avec celles-là. Quelle heure est-il? Il est six heures; il n'est pas encore sept heures; il est huit heures et demie. Il est tard; il n'est pas encore tard. A quelle heure êtes-vous arrivés? Nous sommes arrivés à neuf heures et un quart, à dix heures et trois quarts. Ma sœur est arrivée à midi, à midi et demi. Votre oncle est parti depuis trois mois, et votre tante depuis six mois. Quel âge a votre cousin? Il a seize ans, mais ma cousine n'a pas encore douze ans. Combien de temps avez-vous été à Brousse? J'ai été neuf mois à Brousse et quinze mois à Constantinople. Je suis arrivé il n'y a pas encore quinze jours. J'ai vu votre frère à Marseille; il est grand et gros.

86.

Ո՞ր դանակը գտար: — Ո՞ր սեղանին վրայ դրեք զմեղնուս: — Ո՞ր կօշկարարը շինեց կօշիկնիդ: — Ո՞ր գրածախէն առիք աս գիրքերը: — Ո՞ր աղուն գրեցիք: — Քանի է ժամը: — Դեռ մէկու կէս չէ: — Կ'աղաչեմ՝ ըսէք ինձ ժամը քանի է: — Տասը քառորդ է անցեր: — Ժամը քանի՞ն մեկնեցաք: — Ժամը չորսին:

87.

Je n'étais pas, չէի. sorti, ելած.
je n'avais pas, չունէի. dormi, քնացած:

Դիտող. — Ներգործական բայերը Avoir օժանդակը կ'առնեն, կրա-որակաւք և անգրագարօք être, չէզոք բայերէն ոմանք avoir և այլք être.

Vous étiez sorti ce matin, lorsque je suis arrivé. Vous n'êtes pas venu à huit heures; il était plus tard. Mon frère n'était pas sorti; il n'avait pas encore fait ses thèmes. J'étais malade hier, je n'avais pas dormi toute la nuit. Mes sœurs n'étaient pas sorties avec moi; elles n'avaient pas encore fini leurs lettres. Lorsque j'étais à Smyrne, je n'avais pas tant d'amis qu'aujourd'hui; je n'étais pas si content. Vous n'étiez pas si actif, vous n'aviez pas tant d'affaires. Mon cousin et moi, nous n'étions jamais plus heureux qu'à présent. Quelle heure était-il lorsque votre père est parti? Il n'était pas encore douze heures. Mes cousines n'étaient pas encore sorties. J'ai envoyé la servante chez le cordonnier; je n'avais plus de souliers. Quel âge avait votre frère, lorsqu'il était à Cologne? Il avait dix ans, dix ans et demi. Nous n'étions pas ensemble: il était à Cologne, et moi, j'étais à Dusseldorf.

88.

Ձեզի եկած միջոցիս նամակ մը կը գրէիք: — Քոյրերս ձեզի դեռ նամակ գրեցին: — Շատ աշխատասէր էք: — Եղբորս հասած աստիճ ժամը չորս էր: — Իեռ հինգը չկար: — Հայրս շատ հիւանդ է, աս դիշեր ամենեկին չքնացաւ: — Քնացած աստեղս եղբայրս ելած էր: — Ժամանակաւ երջանիկ չէի, բայց հիմա շատ երջանիկ եմ:

89.

Je n'ai pas été, *չեղայ*. personne... ne, ոչ որ.
je n'avais pas été, *եղած չէի*. rien... ne, ոչ ինչ.

Իհետո՞ւ. — Երբոր խօսքի մը մէջ *personne կամ rien գտնուի, բայց չգործածուիր:*

J'ai été ce matin chez mon oncle, où j'ai trouvé Monsieur Moll que je n'avais pas vu depuis trois ans. Vous

n'avez pas été hier dans le jardin de votre tante. Il y a longtemps que je n'ai pas été chez cette bonne femme. Mes enfants n'ont pas été malades. Nous n'avons jamais été dans cette ville. Mon frère n'a jamais été plus content qu'aujourd'hui. Mon fils, tu n'as pas été appliqué, tu n'as pas fait tes thèmes. Mes enfants, vous n'avez pas été sages, vous avez mangé tous mes fruits. Nous n'avons pas été dans votre chambre. Personne n'a été ici; personne n'a pris vos pommes. Rien n'est plus beau; vous n'avez rien pris, vous n'avez vu personne, et mes pommes ne sont plus dans mon coffre. Notre voisin n'a pas tout perdu. Je n'ai pas bien vu votre maison. Depuis quand êtes-vous ici? Il n'y a pas encore longtemps que nous sommes ici; il y a une heure et demie.

90.

Ոչ որ այս երկուսսարդէն աւելի լեզուաւ չէ: Անիկայ աւելնին գոհ չէ, բարեկամ չունի, ոչ զոք կը սիրէ: — Մենք երբէք Չմիւսնիս չգացինք: — Իուք բնաւ երջանիկ չեղաք: — Բան մը չըրի՞ վասն զի հիւանդ էին: — Ո՞ր ժամանակէն 'ի վեր հիւանդ էք: — Տասն և հինգ օրէ 'ի վեր: — Եղբարքդ շատ ծոյլ են: — Իուք ժամանակաւ ծոյլ էիք բայց հիմայ աշխատասէր էք:

91.

ՀԱՐՑ. ԲԱՅԱՍՍԱԿԱՆ

Ne suis-je pas, *չեմ մի*. n'ai-je pas, *չունիմ մի*.
n'étais-je pas, *չէի մի*. n'avais-je pas, *չունէի մի*.
n'ai-je pas été, *չեղայ մի*. n'ai-je pas eu, *չունեցայ մի*.
n'avais-je pas été, *եղած չէի մի*. n'avais-je pas eu, *ունեցած չէի մի*.

Ne suis-je pas très heureux? N'ai-je pas beaucoup de plaisir? N'es-tu pas content? N'es-tu pas assez? N'est-

il pas encore venu? N'a-t-il pas écrit. N'est-elle pas aimable? N'a-t-elle pas beaucoup de bonté pour moi? Ne sommes-nous pas appliqués? N'avons-nous pas fait beaucoup de thèmes? N'êtes-vous pas les amis de mon cousin? N'avez-vous pas connu mon oncle? Voilà mes frères; ne sont-ils pas las? N'ont-ils pas trouvé leurs amis? Voilà aussi mes sœurs; ne sont-elles pas tristes? N'ont-elles pas perdu leurs livres? N'étais-je pas autrefois l'homme le plus heureux du monde? N'avait-il pas toujours les plus beaux chiens? N'étions-nous pas plus riches que nos voisins? N'étiez-vous jamais à Paris? N'aviez-vous pas encore vu cette ville? N'ai-je pas été souvent chez mon oncle? N'a-t-il jamais été dans notre jardin? N'avez-vous pas été méchants? N'ont-ils pas été les premiers? N'ont-elles pas été les dernières? N'avions-nous pas toujours été les plus actifs?

92.

Երէկ ձեր եղբորը չգացիք: — Երէկ մեր մորբորոջն քոչիւ էինք, այս օր մեր եղբոր գացինք: — Սա գրքերը միւսներէն աւելի օգտակար չէն: — Ձեր հայրը աշխարհիս ամենէն հարուստ մարդը չէ: — Ժամանակաւ շատ աներ ու պարտէզներ ունէինք, բայց հիմայ ամէնն ալ ծախեցինք: — Շատ երջանիկ չէիք: — Ձեր քոյրերը մերիններէն հանգարտ չէին:

93.

ԱՊԱՌՆԻ:

J'aurai,	պիտի ունենամ.	je serai,	պիտի ըլլամ.
tu auras,	» ունենաս.	tu seras,	» ըլլաս.
il aura,	» ունենայ.	il sera	» ըլլայ.
nous aurons,	» ունենանք.	nous serons	» ըլլանք.
vous aurez,	» ունենաք.	vous serez,	» ըլլաք.
ils auront,	» ունենան.	ils seront,	» ըլլան:

Seras-tu aujourd'hui dans notre jardin? Auras-tu des affaires? Nous aurons beau temps. Vous n'aurez pas la visite de ces messieurs. A quelle heure serez-vous chez votre oncle? Quel âge a votre frère? Il aura dix ans dans peu de jours. Où seront demain vos sœurs? Elles ne seront pas encore à Bruxelles. Quand vous serez à N., vous aurez beaucoup de plaisir. Dans trois jours je serai chez mes parents. Ne sèrez-vous pas trop las? Nous serons contents, quand nous aurons reçu cet argent. Ma sœur sera contente, quand elle aura fait son thème. Dites au domestique que je serai dans ma chambre. Tu auras cet oiseau, quand tu seras appliqué. N'aurais-je pas aussi ce beau canif que mon père a acheté? Vous aurez un livre et vos sœurs auront une douzaine de mouchoirs. Quand vous aurez été à Paris, vous ne serez plus si modeste. Ma cousine ne sera plus si triste, quand elle aura ses parents. Ces enfants auront été très sages, ils auront eu beaucoup de plaisir.

94.

Վաղը տանձ ու խնձոր ունենանք պիտի: — Միշտ աշխատասէր պիտի ըլլամ: — Դուն գրիչ կաղամար ու թուղթ պիտի ունենաս: — Երբոր խելք ըլլաս՝ քոյրս քեզի գուլպայ և ձեւնոց պիտի շինէ: — Մէնք այս օր քոցախ պիտի ունենանք: — Ձեր բարեկամաց այցելութիւն ընէք պիտի: — Ես այսօր միոյն այցելութիւն ըրի, միւսներուն վաղն ընեմ պիտի:

95.

ԹԻՄԱԿԱՆԻՆ ԳՈՐԾԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

J'aurais	պիտի ունենայի կամ կ'ունենայի.
tu aurais	» ունենայիր.
il aurait	» ունենար.
nous aurions	» ունենայինք.

vous auriez պիտի ունենայիք .
 ils auraient « ունենային .
 si j'aurais եթէ ունենայի .
 si j'aurais eu եթէ ունեցած ըլլայի :

Je serais պիտի ըլլայի կամ կ'ըլլայի .
 tu serais « ըլլայիր .
 il serait « ըլլար .
 nous serions « ըլլայինք .
 vous seriez « ըլլայիք .
 ils seraient « ըլլային .
 si j'étais եթէ ըլլայի .
 si j'avais été եթէ եղած ըլլայի :

Դիտող. — Տի Թէական շողկապին քով երբէք Թէական բայը գնելու չէ, այլ յաջորդ կամ նախընթաց նախագասու- Թեան մէջ գործածելու է աս ժամանակը :

Je serais plus heureux, si j'avais des livres et des amis. J'aurais plus de plaisir, si mes cousins étaient ici. Tu ne serais pas si riche, si tu n'avais pas fait tant d'affaires? Charles n'aurait pas trouvé son père, s'il était arrivé un peu plus tard. Louise ne serait pas si triste, si elle avait ces belles fleurs-ci. Nous ne serions pas encore venus, si nous n'avions pas reçu une lettre de notre père. Beaucoup d'hommes seraient plus heureux, s'ils étaient plus actifs.

Գոհ պիտի ըլլայիք եթէ աս տղան ունենայիք : — Շունս պիտի չծախի, եթէ ուրիշ մը գնած չըլլայի : — Հանրի ախուր պիտի չըլլար, եթէ հիւանդ չըլլար : — ՆԹէ այսչափ բարեկամ չունենայինք՝ նուազ հաճոյք պիտի ունենայինք : — Աս մարդս այնչափ երջանիկ պիտի չըլլար՝ եթէ տղաքը խելօք չըլլային : — Մեր դրացին շատ հարուստ ըլլար պիտի եթէ աշխատասէր ըլլար :

Notre frère est-il malade? — մեր եղբայրը հիւանդ է :
 Sa sœur n'est-elle pas venue? — քոյրը չեկա՞ւ .
 Ces enfants ont-ils été sages? — աս տղաքը խելօք կեցա՞ն .

Ce chien est-il fidèle? Cet écu n'est-il pas faux? Monsieur Sicard n'est-il pas encore arrivé? Vos enfants sont-ils malades? Cette chemise n'est-elle pas très blanche? Votre voisin a-t-il reçu des lettres de son fils. La campagne n'est-elle pas plus agréable que la ville. Henriette n'a-t-elle pas été plus appliquée que Joséphine. Votre tante n'avait-elle pas autrefois un grand commerce. Votre oncle n'est-il pas le plus riche libraire de la ville. Ce marchand ne vend-il pas aussi de la toile. Ces arbres-ci ne sont-ils pas plus hauts que ceux-là. Ces maisons-là ne sont-elles pas plus belles que celles-ci. Votre cousin n'aura-t-il pas des bottes neuves. Ta cousine ne sera-t-elle pas très triste, quand sa mère sera partie. Ces bas seront-ils assez longs. Depuis quand votre fils est-il à Smyrne. Votre sœur a-t-elle bien dormi cette nuit. Cette chambre ne sera-elle pas trop petite. Ces chaises ne seront-elles pas un peu basses. Ces messieurs ne seraient-ils pas très riches, s'ils avaient toujours été aussi actifs qu'à présent.

Աս տղան հիւանդ է : — Աս հրահանգը դժուար է : — Արեւը բուսնէն աւելի մեծ չէ : — Աս ծաղիկները խմիրներէս աւելի ազուր չէն : — Աս մարդագետինները մօրաքրոջս դրացւոյն չէն : — Գնաց հօրեղբորդինիդ : — Դեռ չգնաց : — Դրացինիդ տունը ծախեց : — Տունը չծախեց, բայց սպարտէզն ու ձին մեր քեռուոյն ծախեց :

Դիտող. — Ֆրանսերէնի մէջ չորս լծորդութիւն կայ որ իրենց վերջաւորութեամբը կը զանազանուին. առաջինն է er ինչպէս parler.

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅ

Je parle-կը խօսիմ.	parler-խօսիլ.
tu parles-կը խօսիս.	chercher-ինտուել.
il parle-կը խօսի.	penser-մտածել.
nous parlons-կը խօսինք.	aimer-սիրել.
vous parlez-կը խօսիք.	parlé-խօսած, խօսուած.
ils parlent-կը խօսին.	que? ինչ:

Que cherchez-vous. Je cherche ma plume, et mon frère cherche son crayon. Nous cherchons notre chien. Ces enfants cherchent leurs livres. Que pensez-vous de ma sœur. Je pense que'elle est très malade. Avez-vous pensé à mon canif. Tu ne penses pas que nous avons perdu tout notre argent. Nous pensons tous les jours à nos amis. Vous ne pensez jamais à vos affaires. Les riches ne pensent pas aux malheurs des pauvres. J'aime ton frère. Aimes-tu aussi mon cousin. Ma mère aime Charles et Henri; elle parle toujours d'eux. Dieu aime celui qui fait le bien. Nous aimons les enfants du médecin; nous parlons souvent du plaisir que nous avons eu dans leur jardin. Vous n'aimez pas les fleurs, vous ne parlez jamais de votre jardin. Les bons enfants aiment leurs parents. Ces mères sont heureuses; elles parlent avec plaisir de leurs enfants. Parlé-je bien?

Միշտ քրօջս կը մտածեմ: — Նթէ հայրդ ու մայրդ սիրես երջանիկ պիտի ըլլաս: — Հօրեղբօրս աղջիկը զմէն կը

բնուէ: — Մեր պարտիզպանը միշտ որդւոյն շքայօ կը խօսի: Բարեկամս, շատ կը խօսիս: — Ծոյլ աղաքը չեմ սիրեր: — Աս արկինայք քիչ կը խօսին: — Ձեր եղբայրը քիչ կը խօսի շատ կը մտածէ, բայց ձեր քեռորդին միշտ շատ կը խօսի: — Ո՞րչափ ատեն բնակեցաք 'ի Բարիդ: — Երկու ասորի բնակեցայ, բայց եղբայրս հինգ ասորի բնակեցաւ:

ԱՆԿԱՍԱՐ

Je parlais-կը խօսէի.	nous parlions-կը խօսէինք.
tu parlais-կը խօսէիր.	vous parliez-կը խօսէիք.
il parlait-կը խօսէր.	ils parlaient-կը խօսէին:

Autrefois j'aimais le jeu; mais à présent j'aime les livres. Tu n'aimais pas les fleurs, tu parlais toujours de tes chiens et de tes chats. Ce peuple aimait toujours son roi. Ton cousin cherchait encore son livre, lorsque nous sommes partis. Nous parlions souvent à notre oncle, lorsque nous étions à N. Vous ne pensiez plus à moi, lorsque j'étais parti. Mes fils n'aiment pas les affaires; ils étaient toujours paresseux. Si vous ne parliez pas si souvent, vous seriez plus aimables. Notre voisin serait très riche, s'il aimait plus le travail. Ces demoiselles seraient plus contentes, si elles ne cherchaient pas le bonheur dans les plaisirs du monde. Si je n'aimais pas mes parents je serais très méchant. Henri et moi, nous n'aimions jamais les faux amis, nous cherchions toujours ceux qui étaient fidèles. Louise et Henriette pensaient toujours au jeu; elles ne parlaient jamais de livres et de thèmes. Si j'avais vu que mon canif était ici, je n'aurais pas cherché si longtemps.

Ատենով կը սիրէի աս երիտասարդը, միշտ խելօք ու պարկեշտ էր և միայն բարի ու խաղէն աւելի գիրք սիրող բարեկամներ կը բնտուէր. ընդհանրապէս միատեղ էինք, խաղի վրայ չէինք խորհեր: — Երեկ քեռւոյդ հետ խօսած միջոցին Լինչ եւ Բիսպօնէր: — Կորսուած ժամացոյցս կը բնտուէր: Եթէ ձեր հայրը չգար՝ աւելի երկար ժամանակ պիտի բռնուէր: — Այսօր բնտուած վաճառականներդ հոս էր: — Իմ մայրս և քուկդ այսօր ձեր վրայով խօսեցան: — Ո՞վ էր այսօր ձեր հօրը հետ խօսող երիտասարդը: — Գրավաճառ մ'է, որ ժամանակաւ շատ հարուստ էր, բայց խաղը չափազանց կը սիրէր ու հիմայ աղքատ է:

ԱՊՍՈՒՆԻ ԵՒ ԹԻՆԱԿՍԵ

Je parlerai	պիտի խօսիմ.
tu parleras	« խօսիս.
il parlera	« խօսի.
nous parlerons	« խօսինք.
vous parlerez	« խօսիք.
ils parleront	« խօսին:
Je parlerai	պիտի խօսէի կամ կը խօսէի եթէ.
tu parlerais	« խօսէիր.
il parlerait	« խօսէր.
nous parlerions	« խօսէինք.
vous parleriez	« խօսէիք.
ils parleraient	« խօսէին.

Je parlerai toujours à monsieur N. qui est arrivé avec sa sœur. Pensez-vous à mes affaires. Je penserai à vos affaires et aux miennes. Ne cherchez-vous pas le canif que vous avez perdu hier? Nous chercherons plus

tard ensemble. Tu ne penseras plus à moi, quand tu seras à Paris. Dieu aime toujours ceux qui sont vertueux. Ces messieurs penseront plus souvent à leurs plaisirs qu'à leurs affaires. Si je parlais aussi bien que vous, je parlerais plus souvent. Si tu avais des livres utiles, tu ne penserais plus au jeu. Mon père n'aimerait plus ce jeune homme, s'il n'était pas si modeste. Nos cousins sont allés chercher leurs amis; nous chercherions aussi les nôtres, s'ils n'étaient pas partis. Vous penseriez plus souvent à vos livres, si vous étiez plus appliqués. Ces jeunes demoiselles n'aimeraient tant les plaisirs, si elles avaient moins d'amis.

Այսօր պիտի խօսին հօրեղբորորդւոյդ հետ: — Հօրեղբորորդւոյս հետ պիտի չխօսիմ: — Գեռ մօրեղբայրդ բնտուէս պիտի: — Այլ նա հոս չէ: — Գեռ իմ գրքերուս պիտի մտածէ: — Ընդհանրապէս աս քաղքիս վրայով խօսեցանք: — Այլ նա աս թշուառները չէր սիրեր: — Աս տղաք իրենց մայրը պիտի բնտուէն: — Եթէ հիւանդ ըլլայի՝ բժշկին հետ պիտի խօսակցէի: — Եթէ աս չուներ հաւատարիմ չըլլար՝ մենք պիտի չսիրէինք զայն: — Մեր աղախներ աւանդ կը մտածէր եթէ այնչափ ծոյլ չըլլար: — Ուրիշ մը պիտի բնտուէինք եթէ այնչափ ծեր չըլլար: — Եթէ մուշակներ սեղանին վրայ դրած ըլլայիք՝ այնչափ ժամանակ պիտի չբնտուէիք: — Այս պարոնայք խաղն այնչափ պիտի չսիրէին եթէ նուազ ստակ ունենային:

Chanter-երգել.	la chanson-երգը.
jouer-խաղալ.	le violon-ջութակը.
blâmer-պախարակել.	la guitare-կիթառը.
louer-գովել.	la flûte-սրինգը.
travailler-աշխատել.	le maître-վարպետը.
oublier-մոռնալ.	le cahier-տետրակը.
écouter-լսել.	le soir-իրիկունը.

Votre frère a chanté une belle chanson, il chante très bien. Chantez-vous aussi? Je ne chante pas, mais mes frères chantent tous. Vous avez oublié mon cahier; vous oubliez tout. Voilà mes sœurs; elles jouent avec leurs amies. Plus tard nous jouerons aussi. Ces enfants ont joué hier ensemble. Le maître a beaucoup blâmé Henriette; il a dit qu'elle ne travaillait pas, qu'elle jouait toujours et qu'elle oubliait tout. Les enfants sages écoutent leur maître. Si vous ne travaillez pas, si vous jouez toujours vous serez toujours pauvres. Le maître blâme les enfants paresseux, mais il loue ceux qui sont appliqués. Nous ne louons pas votre sœur, parce qu'elle est très méchante. Votre frère joue-t-il du violon. Mon frère joue du violon, et mes sœurs jouent de la flûte. Travaillerez-vous ce soir. Nous ne travaillerons pas ce soir. Chanteras-tu aujourd'hui. Mes sœurs chanteront. Autrefois je chantais plus souvent, mais je ne travaillais pas. Vos sœurs écoutaient toujours leurs maîtres; elles travaillaient beaucoup et elles jouaient très peu. Celui qui ne travaille pas, ne sera jamais riche. Si tu n'écoutes pas Dieu, tes parents et ton maître, tu ne seras pas heureux.

106.

Ո՞վ երգեց աս գեղեցիկ երգը: — Քոյրս երգեց աս գեղեցիկ երգը: — Սիրով լսեցինք: — Շատոնց սկսած է երգել: — Կէս ժամէ ի վեր: — Չութակ կը զարնէք: — Երբայրս կը զարնէ, բայց քոյրս ու էս քիթառս կը զարնենք: — Ձեր եղբարքն ալ կ'երգեն: — Ատենով շատ աղէկ կը զարնէին՝ բայց հիմայ ալ չեն երգեր: — Դասաստուն երեկ եղբայրդ յանդիմանեց, բայց մորաքոյրդ գովեց: — Եղբայրդ աշխատեցաւ այսօր: — Մինչև ժամը տասուերկուքը աշխատեցաւ, աս իրիկուն ալ աշխատի պիտի: — Այնչափ ժամանակ պիտի չաշխատէինք, եթէ այնչափ դործ չունենայինք: — Չմէլինս մոռցար: — Բան չեմ մոռնար: — Այն աւարակ ու գրքերդ: — Եղբայրդ ամէն բան կը մոռնայ: — Հրահանգն ալ մոռնայ պիտի:

107.

Trouver-գտնել.	le drap-չուխան.
donner-տալ.	l'habit-հանդերձը.
porter-բերել, կրել.	le tailleur-դերձակը.
coûter-աժեղ.	noir-սև.
prêter-փոխ տալ.	excellent-գերազանց.
demeurer-բնակիլ.	pleurer-լալ.
comment-ինչպէս.	pour quoi-ինչո՞ւ:

Je ne trouve pas mon cahier. Tu ne donnes rien aux pauvres. Cet enfant pleure, il n'a pas de pain. Nous trouvons toujours des amis, quand nous sommes riches. Vous portez toujours des habits noirs. Combien coûte ce beau canif. Comment trouvez-vous cet orgeat? Je trouve que cet orgeat est excellent. Pourquoi pleurez-vous? Nous ne pleurons pas. Où portez-vous ce drap? Nous portons ce drap chez le tailleur. Où demeurez-vous? Je demeure chez mon oncle. Monsieur N. ne demeure plus ici. Je prêterai mon livre à votre frère, s'il a perdu le sien. Vous ne trouverez jamais les temps long, si vous aimez le travail. Ces enfants pleureront beaucoup, quand leur mère sera partie. Je donnerais cette jolie fleur au fils de notre voisine, s'il était plus sage. Ma cousine ne pleurerait pas, si elle était aussi sage que vous.

108.

Ո՞րչափ կ'արժեն աս գուլթիներս: — Ո՞ր դերձակն ըրաւ աս հագուստը: — Ո՞ւր կը բնակիք: — Ինչու չէք աշխատիր: — Ո՞վ գտաւ աս գանակս: — Ուստի՞ գնեցիք աս չուխան: — Ո՞ւր գտաք աս գեղեցիկ կտաւը: — Ինչու կուլայիր երեկ: — Ի՞նչպէս կը գանես աս ջուրս: — Քանի՞ ծառ պիտի տաս պարտիպանին: — Որո՞ւ փոխ պիտի տաք աս զիբս: — Աս պարտնայք շատոնց հոս կը բնակին: — Ձեր

քոյրը միշտ սև գուլպայ կը հագնի: — Ո՞ր ժամանակէն 'ի վեր աս սև հանդերձս կը հագնիք: — Զուժահը կու տայի՞ր աս սրնգին համար: — Գիւրքս երկու Մէճխօիէ կ'արժէ: — Եղբայրնիդ աս ամէն գրքերը պիտի տանի: — Աս խնձորնիդ այնչափ համեղ են:

109.

Դիտող. — Երկրորդ լծորդուժիւնը ir կը վերջանայ, ինչպէս finir լինցնել, fini լինցած.

ՍԱՀՐԱՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅՆ.

Je finis-կը լինցնեմ.	nous finissons-կը լինցնենք.
tu finis-կը լինցնես.	vous finissez-կը լինցնէք.
il finit-կը լինցնէ.	il finissent- կը լինցնեն.
salir-աղտոտել.	obéir-հնազանդել.
choisir-ընտրել.	remplir-կատարել, լեցնել.
punir-պատժել.	le devoir-պարտականու-
	թիւն, պարտք.
le ruban-ժապուէն.	batir-շինել:

J'obéis à mes parents. Tu choisis les meilleurs fruits. Mon voisin bâtit trois maisons. Nous remplissons nos devoirs avec plaisir. Pourquoi ne punissez-vous pas vos enfants, quand ils sont méchants? Ces messieurs ne remplissent pas leurs devoirs. Si tu n'obéis pas à Dieu tu seras malheureux. Dieu punit les méchants. Je ne punis jamais ce jeune homme parce qu'il est toujours sage. Vous avez bien choisi; ce ruban-ci est le plus beau. N'avez-vous pas encore fini? Ces messieurs ne finissent jamais. Si vous ne finissez pas, je parlerai à votre père. Qui a rempli ces deux verres? Pour qui sont les cadeaux que vous choisissez? Pourquoi ne bâtissez-vous pas? Nous ne bâtissons pas, parce que nous n'avons point d'argent. Vos sœurs ne sont pas sages; elles salissent

toujours leurs habits. Ce jeune homme obéit-il à ses maîtres? Ces demoiselles remplissent-elles toujours leurs devoirs?

110.

Դեռ հրահանգս կը գրէի: — Զերինը աւարտեցիք: — Հիմայ կը լինցնենք մերինը, գուք ինչու չէք լինցներ: — Իմ տղաքս միշտ իրենց հրահանգները կ'աւարտեն: — Դասատուն անհնազանդները կը պատժէ: — Միշտ մեր դասատուաց հնազանդինք: — Դուք շատ խելացի էք: — Զեր պարտքերը կը կատարէք: — Ո՞վ աղտոտեց աս տետրակս: — Հանրին ամենը կ'աղտոտէ: — Մենք բնաւ մեր տետրակները չենք աղտոտեր: — Ո՞ր գիրքն ընտրեցիք: — Դեռ չընտրեցի: — Ես աս կ'ընտրեմ, քոյրս ալ ան: — Դուք շատ ուշ կ'ընտրէք: — Ո՞վ կը շինէ աս սունս: — Գրավաճառը աս սունս կը շինէ: — Աս քաղցիս մէջ շատ սուն կը շինեն: — Աս շերը լի է: — Շերը լաւ չէք լեցներ: — Աս շերս մէջ շատ քիչ կայ:

111.

ՍՆԿԱՍՏԱՐ:

Je finissais-կը լինցնէի. nous finissions-կը լինցնէինք. tu finissais-կը լինցնէիր. vous finissiez-կը լինցնէիք. il finissait-կը լինցնէր. ils finissaient-կը լինցնէին:

Charles était autrefois très heureux; il chantait toujours, il jouait avec ses amis, mais aussi il aimait le travail. Nous étions souvent ensemble. Nous finissions toujours les premiers nos thèmes. Le maître était toujours content, et il ne punissait jamais. Nous obéissions à nos parents, et nous écoutions nos maîtres. Jean choisissait les meilleurs livres, et Louise cherchait les plus beaux fruits. Vous parliez souvent de nos amis, et vous ne salissiez jamais vos habits. Nos frères aimaient les affaires

plus que les plaisirs, et ils punissaient ceux qui ne travaillaient pas. Autrefois, nous aimions beaucoup les cerises; notre mère remplissait toujours nos corbeilles. Nous portions une partie de nos fruits aux enfants du pauvre menuisier qui demeurait dans la maison de notre voisin.

112.

Եթէ ձեր ծնողաց հնազանդած ըլլայիք՝ աւելի երջանիկ պիտի ըլլայիք: — Եթէ այսօր հրահանգելիք աւարտած ըլլայիք՝ աւելի աշխատասէր պիտի ըլլայիք: — Եթէ պատժած ըլլար իր եղբայրը որ այնչափ անհնազանդ էր՝ իրաւունք պիտի ունենար: — Եթէ աս պարօնայք իրենց պարտքերը կատարած ըլլային՝ աւելի գոհ պիտի ըլլային: — Եթէ հիմայ չչինէի անիրաւ պիտի ըլլայի: — Եթէ աս ժողաւէններս ընտրած չըլլայինք՝ իրաւունք պիտի չունենայինք: — Եղբայրս շատ ծոյլ պիտի ըլլար՝ եթէ այս օր հրահանգները չաւարտէր: — Եթա խելք պիտի ըլլայիր եթէ պարտքերդ կառարած ըլլայիր: — Եթէ մեր դասատուաց չհնազանդէինք՝ շատ չար պիտի ըլլայինք: — Եթէ մեր հագուստները աղտոտած ըլլայինք՝ մեր մայրը մեր աղախինը պիտի յանդիմանէր:

113.

ԱՊԱՌՆԻ ԵՒ ԹԻՒԱԿԱՆ:

Je finirai	պիտի լինցնեմ.
tu finiras	« լինցնես.
il finira	« լինցնէ.
nous finirons	« լինցնենք.
vous finirez	« լինցնէք.
ils finiront	« լինցնեն:
Je finirais	պիտի լինցնէի, կը լինցնեմ.
tu finirais	« լինցնէիր.
il finirait	« լինցնէր.

nous finirions	« լինցնէինք.
vous finiriez	« լինցնէիք.
ils finiraient	« լինցնէինք:

Quand finirez-vous votre thème? Je finirai à présent. Tu saliras ton habit, si tu portes cette corbeille. Dieu punira les méchants. Nous aurons aujourd'hui des rubans, nous choisirons les plus beaux. Les enfants sages obéiront toujours à leurs parents. Si mon frère était ici, je finirais mon thème. Si j'avais de l'argent, je bâtirais une salle. Si je bâtissais, mon voisin bâtirait aussi. Nous ne remplirions plus nos verres, si l'eau n'était pas si bonne. Si vous portiez cette huile, vous saliriez vos gants. Je n'aimerais pas ce jeune homme, s'il n'obéissait pas à ses parents et à son maître. Mes sœurs ne choisiraient pas ces plumes, si elles ne trouvaient pas que c'étaient les meilleures. Vous auriez choisi ces bas-ci s'ils étaient un peu plus longs. Vous auriez fini votre thème, si vous aviez toujours travaillé.

114.

Ահա հաց ու պտեր: — Տուէք աս դիբըս փոքր Ծրան սոււային: — Աս իրիկուն նամակնիս պիտի աւարտենք: — Հանրի լաթերն աղտոտէ պիտի՝ եթէ ծառը կրէ: — Միշտ հնազանդինք պիտի մեր ծնողաց: — Աս երիտասարդը պիտի շանդիմանէք՝ որովհետեւ բան մը չըրաւ: — Դարձեալ պիտի շինէք: — Բաւական շինեցի, այլ էս չպիտի շինեմ: — Այսօր պիտի լինցնէինք՝ եթէ աւելի աշխատասէր ըլլայինք: — Դրացիներս պիտի շինէին՝ եթէ սկսած ըլլային: — Եթէ աւելի խելք ըլլայիք՝ ձեր հօրը պիտի հնազանդէիք: — Մենք պարտքերնիս կատարեցինք:

Դիտող. — Երբորդ ըծորդութիւնը օր կը ըմնայ, ինչպէս recevoir ընդունել. — չորրորդը re, ինչպէս vendre ծախել:

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅ

Je vends-կը ծախեմ.	vendu-ծախած, ծախուած.
tu vends-կը ծախես.	cher-սուղ. — սիրելի.
il vend-կը ծախէ.	fin-բարակ.
nous vendons-կը ծախենք.	vert-կանաչ.-թարմ.
vous vendez-կը ծախէք.	le prix-դինը.
ils vendent-կը ծախեն.	la couleur-դոյնը:

Votre oncle vend sa maison. Mon oncle ne vend pas sa maison, mais il vend son jardin. Combien vendez-vous l'aune de ce drap noir? Je vends l'aune de ce drap à quatre écus. C'est très cher. Je trouve que c'est très cher. Voilà un drap vert qui est aussi beau que celui-là, et qui ne coûte pas autant. Ce drap est très fin, et la couleur est belle. Combien dites-vous que ce drap-ci coûte? Quel est le dernier prix de ce drap? Nous vendons ce drap à trois écus et demi. Vous vendez très cher. Les autres marchands de la ville ne vendent pas si cher que vous. Ce drap est d'une très bonne qualité; vous trouverez qu'il n'est pas trop cher. Nous vendons beaucoup de cette qualité; ce matin nous avons vendu vingt aunes. Tous ceux qui ont acheté de ce drap ont été très contents. Comment trouves-tu ce drap, Henri? Je trouve que ce drap vert est plus gros que ce drap noir. Si c'était pour moi, je choisirais celui-ci. Tu as raison. Le tailleur a dit aussi que la couleur verte n'était plus à la mode.

Ո՞ր կը ծախեն աս աղւոր մատիտները: — Կը ծախէք աս աղւոր զմեղները: — Բան մը չեմ ծախել: — Եղբայրդ բողբ էր թռչունները կը ծախէ: — Մենք ալ մերինները կը ծախեն: — Դուք ամեն բան կը ծախէք: — Ձեր քուրերն ալ գրքերնին կը ծախեն: — Որչափ կ'արժեն աս ձեռնոցներս: — Աս ձեռնոցներս ու այս գուլպաներս երկուքուկէս ռիալ կ'արժեն: — Սուղ չէն: — Ուսկից առիք աս ժամացոյցը: — Դրացնիկդ չուխայ ալ կը ծախէ: — Շատ սուղ չէք գտներ ծախածը: — Աս չուխան շատ նուրբ է, բայց առիկայ շատ խոշոր է: — Աղէկ տեսակ մըն է, բայց գոյնը ճոխ չէ:

Attendre-սպասել.	allez-դացէք.
rendre-հատուցանել, կտ տալ.	vite-չուտ.
descendre-իջնել.	perdre-կորսնցնել.
répondre-պատասխանել.	battre-զարնել.
venez-եկէք.	la porte-դուռը.
doucement-կամայ.	le moment-վայրկեանը:

Je perds mon temps. Je n'attends pas plus longtemps. Pourquoi ne me réponds-tu pas? Votre frère ne descend-il pas encore? Mon frère et ma sœur descendent dans ce moment. A qui est ce livre? Pourquoi ne rendez-vous pas ce livre? Vous battez toujours mes sœurs, elles ont beaucoup pleuré. Ces enfants perdent leurs plumes à tout moment. Où allez-vous si vite? Attendez un moment; n'allez pas si vite, allez plus doucement. Venez, il est déjà tard; nous n'attendons pas; nous perdons trop de temps. Venez ici, mes cousins attendent à la porte. Nous avons attendu depuis plus d'une heure. Que fait votre frère? Il joue. Combien perdez-vous aujourd'hui? Je ne perds rien; mais mon cousin perd un demi écu; il ne joue plus, il a perdu tout son argent.

Ի՞նչ կը բնուէք: — Չմեղիննիդ կորսնցուցիք: — Ամեն բան կը կորսնցնէք: — Բան չենք բնուէր, բան մը չկորուսինք: — Հօրեղբորորդիս ամեն բան կը կորսնցնէ, ամեն տղոց կը զարնէ: — Դարձեալ ձեր մօրեղբորորդւոյն հետ պիտի խօսիմ: — Հիմայ ո՞ր կ'երթաք: — Շատ շուտ չէք երթար, շատ կամոց կ'երթաք: — Հետո եկէք: — Քիչ մը սպասեցէք, կօշիկներս պիտի փնտռեմ: — Ինչո՞ւ կը ծեծէք աս տղան: — Բան մը չըրաւ: — Չէք պատասխանէր. շատ չար էք: — Չմեղինս ետ տուէք, եթէ ոչ ձերինն ինձ տուէք: — Ինչո՞ւ չէք սպասեր: — Մենք կ'իջնենք, ձեր քուրերն ալ կ'իջնեն: — Աս տղաք բնաւ չեն պատասխանէր, միշտ գրքերնին կը կորսնցընեն: — Մենք երբէք գրքերնիս չենք կորսնցնէր: — Չեր քեռորդէք այսօր բոլոր ստակնին կորուսին:

ԱՆԿԱՍԱՐ.

Je vendais-կը ծախէի. nous vendions-կը ծախէինք.
tu vendais-կը ծախէիր. vous vendiez-կը ծախէիք.
il vendait-կը ծախէր. ils vendaient-կը ծախէին:

Pourquoi n'attendais-tu pas? J'avais oublié ma montre. Nous descendions souvent cette montagne, quand nous demeurions chez notre oncle. Autrefois vous aimiez beaucoup le jeu, vous perdiez souvent tout votre argent. Il est vrai, je perdais trop, j'étais très malheureux. Je trouvais toujours le temps long, je n'avais pas assez d'affaires. Depuis que je suis ici, je ne pense plus au jeu. Votre frère aime le commerce; il était ce matin à la porte de notre cousin, et il vendait son petit chien au fils du libraire. Il a bien fait, tous les enfants battaient ce pauvre animal. Pourquoi ne répondiez-vous pas, lorsque mon père était ici? Je ne répondais pas, parce que

j'étais trop triste. Mes frères descendaient, lorsque vous étiez parti. Ils avaient attendu leur maître de musique.

Ինչո՞ւ չէիք սպասեր: — Չէինք սպասեր՝ վասն զի ալ ժամանակ չունէինք: — Չեր մօրեղբորորդին շատ աղէկ կը պատասխանէր. աշխատասէր երիտասարդ մըն է: — Իմ եղբարքս չեն կրնան այնչափ լաւ պատասխանել: — Ինչո՞ւ կը ծեծէիր աս շուս: — Աս շունը կը ծեծէի վասն զի շատ չար էր: — Չեր եղբոր բարեկամն իմ գրամս կորսնցնէր պիտի եթէ աւելի երկար սպասած ըլլայի: — Եթէ աս ծաղկըներս ձեր հօրն հասուցած ըլլայի՝ շատ գոհ կ'ըլլայիք: — Չեր քուրերն վտացած պիտի ըլլային՝ եթէ պատասխանած ըլլայիք: — Աս տեալք անիրաւ պիտի ըլլային՝ թէ իրենց տներն ու պարտէզները ծախած ըլլային:

ԱՊՍՈՒՆ ԵՒ ԹԻՅԱԿԱՆ:

Je vendrai	պիտի ծախեմ.
tu vendras	« ծախես.
il vendra	« ծախէ.
nous vendrons	« ծախենք.
vous vendrez	« ծախէք.
ils vendront	« ծախեն:
Je vendrais	պիտի ծախէի, կը ծախէին.
tu vendrais	« ծախէիր.
il vendrait	« ծախէր.
nous vendrions	« ծախէինք.
vous vendriez	« ծախէիք.
ils vendraient	« ծախէին:

As-tu déjà répondu à la lettre de ton cousin? Je répondrai ce soir à sa lettre. Vendrez-vous votre cheval?

Je ne vendrai pas mon cheval, mais mon frère vendra le sien. Descendez-vous à présent? Nous ne descendrons pas encore. Vos sœurs descendront-elles? Elles attendront encore un peu. Je n'attendrai pas plus longtemps. Nous attendrions encore un moment, si notre frère était ici. Vous perdriez beaucoup si vous vendiez votre maison. Si je vendais mon cheval, je vendrais aussi mon chien. Si ce jeune homme était plus sage, il ne batterait pas son domestique. Si nos cousins n'étaient pas malades, il répondraient à notre lettre.

122.

Ե՞րբ պիտի պատասխանէիք ձեր եղբօր նամակին: — Ի՛ւր վերջին նամակին արդէն պատասխանեցի. նամակներէս երկուքը չառաւ: — Երեք օրէն պիտի պատասխանէ: — Մեր Հանրի բարեկամը պիտի կորսնցնենք, շատ հիւստող է: — Ասիկայ իւր քրոջը համար մեծ թշուառութիւն մըն է: — Ձեր հօրն սպասէք պիտի, դեռ հասած չէ: — Եթէ քիչ մը կը սպասէք՝ միատեղ կ'իջնենք: — Սիրով կը սպասէինք՝ եթէ ժամանակ ունենայինք: — Ժամանակիկ պիտի կորսնցնէիք եթէ աւելի սպասէիք: — Աս պարոնայքս իրենց ձիերը պիտի չծախէին եթէ կորսնցուցած չըլլային: — Աս դանակս ետ պիտի տայի՝ եթէ ուրիշ մը դտած ըլլայի:

123.

Ա. ԼՐՈՐԳՈՒԹԵԱՆ ԲԱՅՅՅ ՎՐԱՅ ԳԻՏԵԼԻՒՐ:

Acheter, գնել: J'achète, tu achètes, il achète, nous achetons, vous achetez, ils achètent. J'achetais. — J'achèterai. — J'achèterais.

Jeter-նետել.
appeler-կոչել.
lever-վերցնել.
élever-կրթել.
achever-աւարտել.
mener-տանել.
la plante-տունկը.
le chemin-ճամբան.

la pierre-քարը.
le feu-կրակը.
lourd-ծանր.
faites-ըրէք:

Où achetez-vous vos plumes? J'achète mes plumes chez le libraire, et mon frère achète les siennes chez notre voisin. Ma mère achètera aujourd'hui une paire de gants pour ma sœur. Nous achèterions ces livres, s'ils n'étaient pas trop chers. Que faites-vous? J'achève mon thème. Nous achèverons le nôtre ce soir. Quand achèverez-vous ce dessin? Appelle ton frère. Où est-il? Où menez vous cet enfant? Je mène cet enfant à l'école. Ce chemin mène à l'école. Ce jeune homme est très appliqué; il mène une vie très active. Vous ne lèverez pas cette pierre, elle est très lourde. Votre tante élève bien ses enfants. Ma mère est malade; nous appellerons le médecin. Comment appelle-t-on cette plante? Comment appellerez-vous votre premier enfant? Jetez cette plume; elle n'est pas bonne. Je jèterai cette lettre au feu; elle n'est pas bien écrite.

124

Հրահանգդ ինչո՞ւ չես ընցըներ: — Վաղը պիտի ընցընեմ հրահանգս: — Ծառան կանչեցիր: — Ծառան ելեր էր, աղախինը պիտի կանչեմ: — Դուն չար աղայ մըն ես՝ միշտ մեր պարտեղը քար կը նետես: — Աս իրիկուն քուրերս հօրեղբօրս տունը պիտի տանիմ: — Աս պարոնայքս լաւագոյն կեանք մ'անցնէին պիտի եթէ աւելի աշխատասեր ըլլային: — Աս քարս վերցուցի, ծանր չէ: — Աս մարդս առ քարը չկրնար վերցընել: — Աս մայրերը շատ աղէկ կը կրթեն իրենց տղաքը, աղէկ կրթուած տղաքներ ունին: — Ձեր հայրն քեզույս տունն ու պարտեղը պիտի գնէ: — Ո՛վ նետեց աս քարս սե-նեկիս: — Հանրիէդ, դու-լպաներդ կ'աղտոտես, հագուստներդ չես վերցնէր:

Préférer, նախամեծար համարել: — Je préfère, tu préfères, il préfère, nous préférons, vous préférez, ils préfèrent. — Je préférerais. — Je préférerais. — Je préférerais.

- Espérer-յուսալ. la colère-բարկութիւնը.
- posséder-ստանալ, տէր ըլլալ. la passion-կիրքը.
- exagérer-չափազանցել. le défaut-թերութիւնը.
- modérer-չափաւորել. la fête-բաղդը.
- céder-տեղի տալ, թողուլ. la fête-տօնը.
- régler-կանոնաւորել. chaque année-իւրաքանչիւր տարի:

J'espère que tu trouveras ton livre. Nous espérons que nos parents arriveront bientôt. Ma sœur espère que tu n'oublieras pas son cahier. Celui qui espère en Dieu, n'est pas malheureux. Les hommes espèrent toujours. Nous préférons ce violon à cette flûte. Je préfère mes livres à ceux de mes cousins. Ma mère préfère le thé au café. Mon oncle possède beaucoup de jardins et de prairies. Nous possédons une très belle maison. Tout ce que je possède est à vous. Je réglerai mes affaires et les vôtres. Modérez votre colère. Celui qui modère ses passions, est heureux. Je céderai ma place à monsieur N. C'est un homme qui exagère tout. Vous exagerez les défauts de cet enfant.

Մօրբոյրնիդ մեր Ահմէտ էֆէնտիին ծախած սներնիս ու պարտէզնիս պիտի գնեք՝ եթէ քիչ մ'աւելի դրամ ունենար: — Հիւանդ է եղբայրնիդ: — Հիւանդ չէ, և միշտ կը յու-

սանք որ հիւանդ պիտի չըլլայ: — Իմ մուշակներս ձերիններէն նախամեծար կը համարիմ: — Աս ինծորնէրս ատ տան ձերէն նախամեծար չէք համարիր: — Խաղը աշխատութենէ նախամեծար համարողը խելացի չէ: — Միշտ մեր պարտքերը մեր դրօսանքէն նախամեծար կը համարինք: — Ամէն բան կը չափազանցես: — Բան մը չեմ չափազանցեր: — Շունս եղբորդ պիտի թողում (անդի տամ): — Եթէ ձեր զայրոյթը չմեղմէք՝ թշուառ պիտի ըլլաք: — Աս մարդս ժամանակաւ հարուստ էր, շատ սներու և պարտէզներու տէր էր: — Հիւանդ բանի մը տէր չէ, աղքատ է: — Ասենով բան մը չունէիք, հիմայ շատ ստացուածքի տէր էք:

Employer, գործածել: — J'emploie, tu emploies, il emploie, nous employons, vous employez, ils emploient. J'employais, — J'emploierai, — J'emploierais.

- Envoyer-խրկել. effrayer-սարսափեցնել.
- netoyer-մաքրել. mordre-խաճնել.
- aboyer-հաջել. l'amitié-բարեկամութիւն.
- payer-վճարել. la dent-սկւան.
- essayer-փորձել. la larme-արցունքը.
- essuyer-սրբել, չորցընել. propre-մաքուր:

Employez bien votre temps. Celui qui emploie bien son temps, est très sage. Nous emploierons cet argent pour acheter un oiseau. Je paie tout ce que j'achète. Nous payons souvent bien cher les fautes que nous avons faites. Mon père paiera tout ce que nous avons reçu. Si vous ne payez pas mon cousin, vous perdrez son amitié. Nous paierions volontiers votre cousin, si nous avions reçu de l'argent. Ma chambre n'est pas propre; vous ne nettoyez jamais ma chambre. Mon frère nettoie toujours ses habits. Pourquoi ce chien aboie-t-il? Les chiens qui aboient, ne mordent pas. Le chien de notre voisin a

mordu mon frere. Essayez cette plume; elle est très bonne. Vous n'avez pas essuyé vos mains. J'essuierai mes mains à mon mouchoir. Mon frere effraie toujours les enfants.

128.

Եթէ լաւ չգործածէք ձեր էրխասարդութեան ժամանակը՝ երջանիկ պիտի չըլլաք: — Քոյրս աղէկ կը գործածէ իւր ժամանակը: — Ընդհանրապէս ժամանակդ ինչպէս կ'անցընես: — Աս շունս բոլոր գիշերը կը հաջէ: — Հաջող շունն ընդհանրապէս զնածներ: — Կօտորք մտքրեցէք: — Ահռանիդ աւելի մտքրեցէք: — Աս առօրէն յոսանեաց երեք մէճիտի կը խրկեմ: — Բան մը չէք խոսիլ ձեր եղբօրը: — Աս մեր քրոջը կողով մը պտուղ խրկեցինք: Բժշկին ստակ տուիր: — Վաղը պիտի փորձեմ: — Սեղանը մաքուր չէ, երբէք սեղանը չես մաքրեր: — Երեկ դերքը իրօնընէւր չսա վախցայ: — Երեկ դերձակէն առած չուխաներնուս դրամը վճարեցինք այսօր:

129.

Placer-դետեղել: — Manger-ուտել:

Je place, tu places, il place, nous plaçons, vous placez, ils placent. Je plaçais, je placerais, je placerais. Je mange, tu manges, il mange, nous mangeons, vous mangez, ils mangent. Je mangeais, je mangerais, je mangerais.

- Commencer-սկսել. prononcer-հնչել.
- effacer-աւրել. corriger-սրբադրել.
- avancer-յառաջել. partager-բաժնել.
- rincer-թոթուել. changer-փոխել.
- protéger-պաշտպանել. l'arabe-արաբերէն,
- l'appétit-ճաշակը, ախորժակ. le latin-լատիներէն.
- l'innocence-անմեղութիւնը. l'anglais-անգլիերէն.

la ligne-դիծը. mieux-լաւ ևս.
le mot-բառը. l'étude-ուսումը.
autrement-ուրիշ կերպով, ապա թէ ոչ.
entre-մէջ (երկուքի մէջ):

Vous ne prononcez pas bien ce mot. Nous prononçons mieux le français que vous. Mon cousin prononce très bien l'arabe. On ne prononce pas toutes les lettres des mots français. Où placez-vous vos livres? Nous plaçons nos livres sur cette table. Pourquoi avez-vous effacé cette ligne? Nous n'effaçons jamais un mot. Vous n'avancez dans vos études. Autrefois j'avancais beaucoup plus. Nous avançons tous les jours. Vous n'avez pas encore corrigé les fautes de votre thème. Nous ne corrigeons jamais les thèmes de notre frere. Mon oncle a partagé son bien entre ses enfants. Nous partageons avec nos amis tout ce que nous avons. Mangerez-vous un peu de ces fruits? Je ne mangerai rien à présent, je n'ai pas d'appétit. Vous protégez toujours ce jeune homme. Dieu protège l'innocence. Nous protégeons nos amis. Le temps a changé. Changez-moi s'il vous plait cet écu. Avez-vous commencé votre lettre? Je commencerai dans un moment. Nous ne commençons pas encore. Je n'ai pas encore rincé les verres.

130.

Աղէկ չես հնչեր: — Առաջ աւելի աղէկ կը հնչեր: — Ֆրանսացիք լատիներէնը ձեզի պէս չեն հնչեր: — Ինչո՞ւ չէք ուտեր: — Ձեռք ուտեր վասն զի ախորժակ չունինք: — Յետոյ ատ կեռասէն քիչ մ'ուտեմ պիտի: — Աս գիրքս սեղանին վերայ դրէք: — Բոլորն ալ սա աթուռիս վերայ պիտի դնենք: — Գեռ հրահանգս չարագրեցի: — Մերինները աս խրկուռ պիտի սրբագրենք: — Եղբայրս առաջ իւր հրահանգները կը սրբագրեր: — Աս խնձորը քեռորդույս հետ պիտի բաժնենք: — Այսօր պիտի չսկսինք, վաղն սկսինք պիտի: — Աւրեցէք ատ երկու տողերը: — Ինչո՞ւ աւրեցիք ատ բառը: —

Օղը պիտի փոխուի: — Օղը շատ փոխուեցաւ: — Ինչո՞ւ աս
 աղջիկը չէք պաշտպաներ: — Մէկը չէք պաշտպաներ: —
 Լուացիք աս բարջերը: — Բարջերն ու դանակներն հիմա
 կը լուանք:

ԴԵՐԱՆՈՒԱՆՔ:

Moi-ես .	eux-անոնք (ար.) .
me-դիւ .	elles « (իգ) .
nous-մենք, դմեղ .	leur-անոնց (ար. և իգ) .
toi-դու .	les-դանոնք .
te-դքեղ .	soi-ինքն .
vous-դուք, դձեղ .	se-ինքզինքը .
lui-ան, ար. և իգ .	avant-առաջ .
le-դան, ար .	après-ետքը .
la-դայն, իգ .	montrer-ցուցընել .
elle-ան, իգ .	ou-կամ:

Venez avec moi. Laissez- moi tranquille. Donnez- moi un verre d'eau. As-tu été chez moi? J'ai n'ai pas été chez vous. Mon père m'aime beaucoup. Je te donne cette plume si tu me prêtes ton crayon. Il nous cherche depuis une heure. Si vous allez avec nous vous serez content. Notre père nous a donné beaucoup d'argent. Cette montre est-elle pour toi? C'est toi qui as eu ma plume. Mon cousin t'a prêté son canif. Je le lui ai rendu. Vous êtes très sage, le maître vous loue toujours. C'est lui qui a pris le crayon que tu avais mis sur la table. J'ai reçu une lettre de mon père, et je lui ai répondu. As-tu vu mon cheval? Je ne l'ai pas encore vu. Je vous le montrerai après. Je vous ai prêté ma plume, rendez-la moi. Qui a écrit cette lettre, toi ou elle? Votre sœur est très appliquée, le maître ne loue qu'elle; ma mère pense toujours à elle. Nous n'avons pas vu aujourd'hui tes

frères; mais nous avons pensé à eux, tes sœurs sont plus sages qu'eux. Avez-vous vu mes livres? Je les ai vu. Mes cousines sont très appliquées, ma mère les aime, elle parle souvent d'elles. Cette mère n'aime pas ses filles, elle ne pense qu'à soi.

Դիտող. — Me, te, le, la, se դերանունաց ձայնաւոր- ները կը ղեղուին՝ եթէ յաջորդ բառը ձայնաւորով սկսի. il m'aime զիս կը սիրէ:

Ինծի չմտածեց: — Քու վրայօրդ շատ անգամ խօսե- ցանք: — Ձեր հօրեղբորդդին մըս մեզի դէմ կը խօսի: — Աս դանակս մեզի համար է: — Քոյրդ ինծի հետ եկաւ: — Հօրեղբայրդ երէկ մեզի էր: — Հօրեղբորդդիք մենէ առաջ մեկնեցան: — Դուք անոնցմէ ետքը մեկնեցաք: Աս որով հա- մար է: — Աս եղբորդ համար է: — Աս քեզի համար, ատ ա- նոր համար է: — Քուրերս հիւանդ են: — Այսօր անոնց հա- մար կ'աշխատիմ: — Դրացինիս շատ ասկերախա է մեզի դէմ: — Ո՞վ առաւ մամերս:

Ceci-աս .	ingrat-ասկերախա .
cela-աս, ան .	estampe-տպագիր .
envers-առ, նկատմամբ .	la bibliothèque-դրատուն .
contre-հակառակ .	le portrait-պատկեր:

Vous n'aimez pas mon frère, vous êtes toujours contre lui. Vous êtes ingrat envers nous. Votre frère est arrivé avant moi, vous arriverez après lui. Votre jardinière est heureuse, son fils lui a envoyé cent écus. Je ne vous ai pas encore montré ma petite bibliothèque. Votre frère nous a dit que vous avez beaucoup de livres et de fleurs. Ces estampes sont très belles, je les ai reçues de mon oncle. Mon frère m'a envoyé son portrait. Vos frè-

res n'aiment pas les livres; ils aiment trop le jeu. Je leur ai souvent prêté mes livres. Cette chemise est-elle pour vous? Ceci est pour moi, cela est pour elle. A qui est cela? Ceci est à moi, et cela est à toi. Donnez-moi de ceci et de cela. Je pense toujours à toi; mais tu ne penses jamais à moi. Qui a pris mon canif? moi. Celui qui n'est pas avec moi est contre moi. Où est votre petit frère, ces fruits et ces fleurs sont pour lui. Où est la pauvre femme, cette chemise est pour elle.

134.

Ես զքեզ կը գովեմ և գու զիս կը դարձուիս: — Եղբայրդ զիս կը սիրէ՝ բայց գու զիս չես սիրեր: — Աս շունը հաւատարիմ չէ, չեմ սիրեր զայն: — Ո՞ւր է քու բռնիկդ, ձեր մայրը զինքը կը բնտուէ: — Ո՞ւր էիր, ժամ մը առաջ զքեզ կը բնտուէին: — Քեռիս աղօրք գիրք մը տուաւ ինձ: — Անոր նամակ մը գրած էի: — Հոն էր մորքուրնիդ: — Այո. ձեր հիւանդ ըլլան անոր զուրջեցի: — Կողով մը պտուղ խրկեցին մեզի: — Շարժ բոլոր աս տղաքը ձեզ պիտի բերէ: — Պարտիզպանին պիտի տայ ասոնք: — Տղաքս շատ կը սիրեն ծաղիկները:

135.

Le même, la même, les mêmes-նոյն.

(ած. և րոյ.)

Que cherches-tu? As-tu perdu ton canif? Ne le trouves-tu pas? Ne l'as tu pas mis dans ton coffre? Je crois que mon cousin l'a pris. Ton cousin ne l'a pas. Je lui ai prêté le mien. Il m'a rendu ma plume, mais il ne m'a pas encore rendu mon canif. Je ne lui prêterai plus rien. Il ne rend jamais ce qu'on lui prête. Ma sœur a le même défaut. Quand je lui prête un livre elle ne le rend pas. Nous rendons toujours ce qu'on nous prête. Je vous prêterai tout ce que j'ai. Mes amis rendent aussi ce que je leur prête; il m'ont rendu ce matin le crayon

que je leur avais prêté hier. Le pauvre homme est venu; je lui donnerai un morceau de pain blanc. Ma cousine m'a écrit. Je lui ai répondu que je lui achèterais un joli canif, si elle était toujours sage et appliquée. Ces enfants ne s'aiment pas, ils se battent les uns les autres.

136.

ԻՆՏԵՆՈՒԱՆՅ ՊՈՐԵՍՏՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՀԱՅ ԵՒ Ի ԳԱՂՂ.

Քուրերս ինձի միշտ ծաղիկներ կու տան: — Ինձի շատ գրամ կու տաք: — Ինձի համար շատ աղեկութիւն ունիք: — Դասատուներից բնաւ չգովեր զձեզ, ամենևին ուսումնասէր չէք: — Խրկած գրքերնիդ չառի: — Եկած ժամանակս զայն գտայ: — Եթէ զիս սիրէք՝ ես ալ զձեզ պիտի սիրեմ: — Մէջիտի մը կու տամ քեզի՝ եթէ շունս գտնես: — Պիտի սիրէի զձեզ՝ եթէ աւելի խելօք ըլլայիք: — Եղբայրս երեք շաբաթ առաջ մեկնեցաւ: — Անոր գրեցի, բայց ինձի չստասիրանեց: — Ձեր հայրը մեզի կողով մը պտուղ տուաւ: — Աս տղաքս շատ աղքատ են, ասոնց հաց ու գրամ տուէք: — Մեր մորեղբայրը իւր ամեն գրքերը մեզի տուաւ:

137.

Me cherchez-vous? M'avez-vous oublié? Te cherche-t-il? T'a-t-il donné des pommes? Le trouverez-vous? L'avez-vous déjà vu? Cette maison est-elle à vous? La vendez-vous? Ne la vendez-vous pas? Votre frère est-il parti? Lui avez-vous écrit? Vous a-t-il répondu? Ne lui avez-vous pas encore écrit? Ne vous a-t-il pas encore répondu? Votre sœur est-elle malade? Lui avez-vous acheté du sucre? Vous a-t-elle parlé de moi? Nous attend-on? Nous a-t-on envoyé des bas et des souliers? Vous trouvera-t-il aujourd'hui? Vous a-t-il parlé de mon malheur? Avez-vous oublié vos devoirs? Les remplissez-vous toujours? Ne les avez-vous pas encore remplis? Avez vous parlé à mes cousins? Leur avez-vous rendu le

livre qu'ils vous ont prêté? Ne leur avez-vous pas dit que nous travaillions ensemble?

138.

Պիտի սպասեա ինձի: — Զքեզ գտնէ՞ պիտի: — Հոս ըլլանին ըսիր անոր: — Գնէ՞ ես: — Պիտի գնէ՞ զայն: — Ճանցան զիս: — Կարդացիր զայն: — Յանդիմանէջ զձեզ: — Պիտի բնտենա զայն: — Պիտի պատասխանէ՞ մեզ: — Ո՞ւր են գրքերնիդ: — Զանոնք սեղանին վրայ գրիր: — Ո՞ւր են կօշիկներս: — Ո՞վ առաւ զանոնք: — Եղբարքդ հասան: — Սայրն անոնց խրկէջ ծառան: — Հիւանդ է աս կինս: — Բժիշկ կը բերեն: — Ի՞նչպէս կը գտնուի:

139.

Me le-դայն ինձ. demander-խնդրել, հարցնել.
te le-դայն քեզ. conseiller-խրատել.
nous le-դայն մեզ. refuser-մերժել.
vous le-դայն ձեզ. défend्रे-սպաշտպանել:

Avez-vous lu le livre? Votre frère me le donnera, quand il l'aura lu. Tu as demandé mon canif; je te le prêterai, si tu me le rends. Tu m'as prêté hier ta plume; je te la rendrai. Le jardinier a reçu les fruits; il nous les vendra. Si j'avais reçu les livres, je vous les prêtera. Je n'ai pas chanté aujourd'hui; mon père me l'a défendu. Je n'ai pas encore vu tes estampes. Mon frère te les montrera. Dites-moi, pourquoi vous êtes si triste. Je vous l'ai déjà dit. Je ne vous l'avais pas encore demandé. Que me conseillez-vous? Je ne vous conseille pas. Il nous le refusera. M'avez-vous demandé mon cheval? Je vous l'ai demandé, mais vous me l'avez refusé. Vous ne nous avez pas encore payé notre chien. Je ne vous le paierai jamais.

140.

Ո՞ւր է դերքը: — Փոխ տուի քեզ: — Զայն պիտի վճարէ՞ ձեզ: — Փետորդուցս փոխ տուի: — Կ'ուզէս զայն: — Սրտի մտօք զայն քեզ կու տամ: — Զայն ինձ չըլանար: — Երբէք ուզածս չըլանար: — Աս խրատս ձեզի չէի տար՝ եթէ այնչափ խելք չըլլայիք: — Դրացինիդ շատ ծաղկներ առաւ. զանոնք մեզի պիտի ծախէ:

141.

Le lui-դայն անոր. la canne-գաւաղանը.
le leur-դայն անոնց. promis-խոստացած, խոստացուած.
l'encrier-կաղամար. voulu-ուզած, ուզուած:

Vous m'avez vendu votre encrier, vous ne me l'avez pas prêté. Je t'ai prêté mon livre, je ne te l'ai pas rendu. Il m'a demandé mon canif; je ne lui ai pas donné. Elle t'a demandé ton crayon, pourquoi ne le lui as-tu pas donné? Si vous m'aviez demandé mon chien je ne vous l'aurais pas refusé. Si mes amis me demandent mon cheval, je ne le leur refuserai pas. Mon frère m'a demandé ma canne, je la lui donnerai. Vous m'avez promis votre oiseau, mais vous ne me l'avez pas donné. Si je te l'ai promis je te le donnerai aussi. Nous aurons aujourd'hui un nouveau cheval; notre père nous l'a promis. Mon ami donnera un petit chat à mes sœurs; il le leur a promis hier.

142.

La cuillère-դգալը. la soie-մետաքսը.
la prune-սալորը. lire-կարգալ:

Où est mon encrier ? Me le rendez-vous ? Où est votre livre ? Me l'avez-vous rendu ? As-tu vu mon habit de soie ? Te l'ai-je montré ? Ton père a voulu lire ton livre ; le lui as-tu donné ? Nous avons acheté un joli canif chez le libraire ; nous l'a-t-il envoyé ? Ces messieurs demandent votre cheval : le leur avez-vous promis ? Si François avait une canne, te la prêterait-il ? Où est le livre de ma sœur ? Le lui avez-vous envoyé ? Vous demandez pourquoi j'ai pris votre couteau, ne me l'avez-vous pas vendu ? Cet enfant salit son habit, pourquoi ne le lui défendez-vous pas ? Je vous ai vendu une douzaine de fourchettes et trois douzaines de cuillers, ne me les paieriez-vous pas ? Tu as vendu à cette Dame une corbeille de prunes ; ne te les paiera-t-elle pas encore ?

143.

Երկու աղւոր շուն տեսայ : — Չանոնք ձեզի պիտի գնեմ : — Ասոր պիտի չխաղանք , դասատունիս մեզի արգիլեց : — Ո՛ւր է գիրքս : — Երէկ ձեզի տուի : — Դու մերժեցիր զայն : — Աղւորիկ շուն մ'ունէիր : — Մեզի ծախեցէք զայն : — Աս տղաքն աղւոր գիրք մ'ունէին : — Ես զայն փոխ տուի անոնց : — Դուն չխոստացար մեզ զայն : — Աս տղաքն ինծի գիրք մը բերին : — Ես անոնց չտուի զայն : — Ինչո՞ւ չէք տար մեզի կաղամարը : — Խոստացայ ձեզի զայն : — Չխոստացա : — Ես ձեզի խոստացած ըլլայի զայն՝ պիտի տայի : — Ինչո՞ւ գնած գրքերնիդ չէք վճարեր :

144.

Donnez-moi-տուր ինձ .

donnez-le moi-տուր ինձ զայն .

ne me le donnez pas-զայն մի տար ինձ :

Vous avez un bon canif, donnez-le moi. Rendez-moi le canif que je vous ai prêté. Je vous ai prêté deux plumes; rendez-les moi. Mon frère a demandé notre crayon; don-

nez-le lui. Vous avez pris la canne de mon cousin; rendez-la lui. Vous avez acheté des prunes chez cette femme; payez-les lui. Vous avez une belle montre; montrez-la nous. Cet enfant est méchant; punissez-le. Cette femme est très pauvre; donnez-lui un morceau de pain. Vos parents sont nos meilleurs amis; aimez-les toujours. Ce canif n'est pas bon; ne l'achetez pas. Ma canne est perdue, ne la cherchez plus. C'est l'encrier de Guillaume; ne le lui rendez-pas. Cet habit est très beau; ne le salissez pas. Remplissez toujours vos devoirs; ne les oubliez jamais. Cette fille est très sage; ne la punissez pas.

145.

Շատ անուշ է աս ինձորն , կերէք : — Աս սալորն աղէկ է , մ'ուտէք : — Շատ օգտակար է այս գիրքս : — Փոխ տուէք ինձ զայն : — Գտա՞ք գուլպաները : — Բնտուեցէք : — Հայրս ձեր ամենահաւատարիմ բարեկամն է : — Միշտ մտիկ ըրէք անոր , սիրեցէք , մի մոռնաք զինքը : — Շատ աղէկ են աս ձիերս , ինծի ծախեցէք : — Աս ծաղիկը քրոջս է , նորէն անոր դարձուցէք : — Չե՞նք դարձներ : — Աս պտուղներս մեր դրացեաց տղայոցն են : — Չանոնք անոնց դարձուցէք , մ'ուտէք :

146.

ԱՆՌԻՄԻՐԱՐԱ ՅԱՅ .

Se tromper խաբուել : — Je me trompe, tu te trompes, il se trompe, nous nous trompons, vous vous trompez, ils se trompent. — Je me trompais. — Je me tromperai. — Je me tromperais.

Se porter-ըլլալ (առողջութեան կողմէն).

se promener-չրջագայիլ .

s'amuser-դրօնուլ .

se reposer-հանգչել .

s'habiller-հագուել .

se hâter-աճապարել .

se laver-լուացուիլ. se lever-ելլել.
 s'affliger-վշտանալ. s'appeler-կոչուիլ.
 se réjouir-ուրախանալ. se coucher-սլաակիլ:

Comment se porte Monsieur votre père ? Il se porte très bien, depuis qu'il est à la campagne. Et vous comment vous portez-vous ? Je me porte toujours bien. Mes sœurs ne se portent pas bien. Que faites-vous ? Je m'habille. Vous habillez-vous aussi ? Nous nous habillerons plus tard. Charles, ne te laveras tu pas encore ? Je me laverai dans un moment. Mon oncle arrivera ce soir ; nous nous amuserons bien. Si vous allez avec nous, vous vous amuserez aussi. Je me réjouis de vous trouver. J'aime celui qui se réjouit du bonheur de ses amis. Pourquoi vous affligez-vous ? Je m'afflige de la mort de mon cousin. A quelle heure vous levez-vous ordinairement ? Je me lève toujours à six heures ; et je me couche à neuf heures. Mon frère se lèvera demain à trois heures ; il partira pour Paris. Nous nous levons plus tard que vous. Autrefois nous ne nous levions pas si tard. Si vous avez fini votre thème, nous nous promènerons un peu. Vous vous promenez toute la journée. Venez ici, reposez-vous un peu. Comment s'appelle ce jeune homme ? Il s'appelle Ali. Et vous, comment vous appelez-vous ? Je m'appelle Tahir.

147.

ԱՅՑԵԱԼ ԱՏՈՐՈՇ :

Je me suis trompé	խաբուեցայ .
tu t'es trompé	խաբուեցար .
ils s'est trompé	խաբուեցաւ .
elle s'est trompée	խաբուեցաւ .
nous nous sommes trompés	խաբուեցանք .
vous vous êtes trompés	խաբուեցար .
il se sont trompés	խաբուեցան :

J'ai vu hier votre frère. Vous vous êtes trompé, mon frère n'est plus ici. Je ne me suis pas trompé, je lui ai parlé. A quelle heure vous êtes-vous couchés hier ? Nous nous sommes couchés à onze heures et demie. Mon frère ne s'est pas encore levé. Où avez-vous été ? J'ai été chez mon cousin. Je me suis promené toute la journée, je me reposerai un peu. Tes sœurs ne s'étaient pas encore habillées lorsque nous sommes venus. Pourquoi ne vous êtes-vous pas encore lavé ? Je me serais lavé, si j'avais eu de l'eau. Nous avons été au bal la semaine passée, nous nous sommes bien amusés. Mon voisin est mort hier ; il s'est trop affligé du malheur de son fils. Faites votre thème ; hâtez-vous un peu ; nous nous promènerons plus tard. Réjouissez-vous, mes enfants, votre oncle arrivera ce soir.

148.

Դեռ չեւա՞ք : — Ամեն իրիկուն ութին կը սլաակիք ու միշտ ուշ կ'արթըննաք : — Շարժ լուացուեցա՞ք : — Դեռ չլուացուեցայ : — Միշտ ուշ արթընցողը երբէք քաջաւուղը չըլար : — Ո՞վ կորուս տեսրակը : — Դո՞ւք էք Շարժ տեսրակներդ կորսընցընողը : — Կը սխալիք , ես տեսրակներս չեմ կորսընցըներ : — Այսօր պարտելու պիտի երթա՞ք : — Եղբայրս իւր գաստուին հետ չըջագայելու պիտի երթայ , վասն զի չափազանց աշխատեցաւ : — Ի՞նչպէս է եղբայրներդ : — Դեռ գիւղն է , կարծեմ թէ շատ աղէկ է : — Աղէկ զուարճացա՞ք երէկ : — Մեր մօրաբորջ գացած ժամանակնիս միշտ աղէկ կը զուարճանայք : — Շատ հոգնած եմ , քիչ մը հանգչիլ կ'ուզեմ : — Ինչո՞ւ այնչափ կը շտապէք : — Դեռ ուշ չէ : — Դպրոցը դեռ չբացուեցաւ :

149.

En-անկէ , անոնցմէ .	l'église-եկեղեցին .
y-անոր , անոնց .	le concert-նուազահանդէս .
la mosquée-մզկիթը .	oui-այո՛ . non-ոչ :

A-t-on parlé de mon malheur? Oui, on en a parlé. Êtes-vous content de ce livre? Oui, j'en suis content. Avez-vous des plumes? Oui, nous en avons. Avez-vous du fruit? Oui, j'en ai. Mon frère est-il au jardin? Non, il n'y est pas. Avez-vous été au concert? Non, nous n'y avons pas été. Votre frère a-t-il des oiseaux? Il en a beaucoup. A-t-il aussi des fleurs? Il n'en a point. Combien de frères avez-vous? J'en ai trois. Avez-vous aussi une sœur? Oui, j'en ai une. As-tu été à la mosquée? Oui, j'y ai été ce matin. As-tu reçu des lettres? J'en ai reçu une de mon père. Seras-tu ce matin chez Monsieur H. Je n'y serai pas. Avez-vous été à l'église? Nous n'y avons pas encore été.

150.

Պատու ունիս: — Այո, ունիմ: — Բարեկամներ ունիս: — Ոչ, ես չունիմ: — Մօրքուրնիդ տղայ ունի: — Այո, եօթը հաս ունի: — Քեռիկդ Լճասն գնաց: — Ոչ, չգնաց: — Քանի գրիչ ունիս: — Տասը հաս ունիմ: — Քուրբանիդ նամակ գրեց: — Իրեք հաս գրեց: — Մօրքուրնիդ սենեակն է: — Հոն էր, բայց հիմայ հոն չէ:

151.

Arriver, Հասնիլ:

As-tu donné du pain au pauvre. Je lui en ai donné. Si tu ne lui en as pas encore donné, il t'en demandera. Mon cousin a beaucoup de fruits; il m'en donne tous les jours. T'en donne-t-il aussi? Il nous en donne souvent. Il n'aime pas les enfants du voisin; il ne leur en donne jamais. Vous avez été aujourd'hui au concert; je vous'y ai vu. Il y avait beaucoup de monde. Y avez-vous aussi vu mon oncle? Il y était aussi. Non, je ne l'y ai pas vu. Je n'y ai jamais vu tant de monde. On dit qu'il est arrivé un grand malheur. On en parle dans toute la ville. Mon ami m'en a parlé aussi.

152.

Դիտող. — Երբոր անորոշ անուան մ'առջև ածական զանուի միայն de նախդիրը կը գործածուի:

Du pain-հաց. de bon pain.
de la viande-միս. de mauvaise viande.
des fleurs-ծաղիկներ. de belles fleurs.

Nous avons mangé de bons fruits. Vous avez bu de bonne eau, mais vous avez mangé de mauvais pain. Donnez-moi de bon papier. Ces messieurs ont de beaux jardins et de grandes maisons. Nous avons bu de l'eau excellente. La servante a acheté de bon sel, de bonne moutarde et de mauvais poivre. Ernest a lu des livres français. Vous avez des chiens fidèles. Mon oncle a de beaux chevaux. Cette demoiselle a de bonnes amies, d'aimables frères et de livres utiles. Notre roi a de braves soldats. Cette mère a des enfants très appliqués. Nous avons acheté des très belles fleurs.

153.

Ահա աղէկ թուղթ և աղէկ գրիչ: — Գէշ ջրէն մի խմէք: — Ձեր հայրն աղէկ պարտեղներ ու մարդագետիններ ունէր: — Հաւատարիմ բարեկամներ և սիրելի եղբայրներ ունիք: — Աս գրավաճառը աղւոր զմեղներ կը ծախէ: — Մեր պարտիզպանին քով համեղ պտուղներ կան: — Մայրս խնձի երեք զոյգ սե գուլպայ առաւ: — Մեզի լաւագոյն հաց և լաւագոյն միս տուէք: — Աղէկ պղպեղ ունիք: — Ճերմակ ձեւանոց կը ծախէք: — Յըցուցէք խնձի լ'նչ կը ծախէք: — Ձեզի գրամ պիտի սամ: — Աղէկ խնձոր կերսք: — Ոչ, գէշէն կերանք:

Le savon-աճառը. froid-ցուրտ.
 l'essuie-main-ձեռաց սրբիչ. chaud-տաք.
 la patience-համբերութիւնը. apporter-բերել.
 le poisson-ձուկը. l'étang-ճահիճ.
 rarement-հազիւ երբէք. jaune-դեղին.
 l'écolier-աշկերտ. rouge-կարմիր.

Ce marchand vend du papier, de l'encre et des plumes. Apportez-moi de l'eau, du savon et un essuie-main. Apportez-moi de l'eau chaude et de l'eau froide. Je vous donnerai des pommes et des cerises, si vous êtes sages et appliqués. Mon frère a de bonne encre et de bon papier. Nous avons eu de beaux chiens. Tu as peu de patience, mon ami. Avez-vous acheté des crayons et des canifs? Mon voisin vend de bonnes plumes. Ma sœur a de jolis gants. Combien de livres français avez-vous? Il y a des poissons dans cet étang. Il y a beaucoup d'oiseaux dans notre jardin. Votre cousin a peu de livres et encore moins d'argent. De bons maîtres aiment de bons écoliers. Votre frère parle toujours de bons chiens et de bons fruits, mais rarement de belles estampes et de livres utiles.

Ինձի քացախ և իւղ, դանակ և գգալ տուէք: — Աղէկ գրէր և աղէկ մէլան ունիք: — Աղէկ գրէք չուճիմ, բայց ընտիր մէլան ունիմ: — Թուղթի գաղէկ է: — Ես շատ գեղջ գնեցի: — Ո՞ր գտար աս գեղեցիկ բարձերը: — Մեր դրացին ճերմակ կտաւ, աղօր գուլպաներ և կերպասներ կը ծախէ: — Միշտ հանդերձի և այցելութեան վրայ կը խօսիս, բայց խիստ քիչ անգամ գործի և պարտքի վրայ: — Չբօսանաց վրայ խօսող, ները և գործերնին ու պարտքերնին բնաւ չմասձողները չէ՞՞ սիրեր?

Ս Ե Ռ Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Ց

Անուանց սևոր երկու կերպով կը հասկըցուի. իմաստէն և վերջապարտքէն: իմաստին հիշատակը յազարդ կանոնները կան:

Ա. — ԱՐԱՄԱՅ ԱՅ.

Ա. — Էրբի մարգ կամ արու անասուն նշանակող ա. նուանք.

Un homme, le père, le frère, le lion, le bœuf, le cheval.

Բ. — Օրուան, ամսուան, եղանակաց անուանք.
 Lundi, Mardi, Juin, Septembre, le printemps.

Գ. — Հողմաց անուանք.
 Le nord, le sud, և այլն:

La bise, la tramontane հողմաց անուանք բացառու. Թեամբ իգական են:

Դ. — Մետաղաց և գոյներու անուանք.
 L'or, le fer, le jaune, le bleu, և այլն:

Ե. — Լէրանց անուանք.
 Le Caucase, le Massis, le Taurus.

Բացառութիւն. — Յոգնակի գործածուող լէրանց ա. նուանք իգական են.

Les Alpes, les Cordillières, les Pyrénées, և այլն:

Զ. — Մառոց և անկոց անուանք.
 Le pommier, le poirier, և այլն:

Բացառութ. — L'aubépine, l'ébène, l'épine, la ronce, la palme, la vigne, la yeuse իգական են:

Է. — Այբենգիմի տառերը զոր օրինակ Un A, un B, և այլն :

Ը. Կենդանեաց ընդհանուր սեռի անուանք.
Un animal, un oiseau, le reptile, le chat.

Բացառութ. — La bête, la brute.

Ժ. — Այն գոյականաբար առնուած ածական, անօրիշ գերբայ, մակբայ, շարկապ, և այլն : Le bon et le beau, le boire et le manger, le trop et le trop peu, les oui et les non, և այլն :

ՅԱ. — Այն բաղաձայնով կամ a, é (գոց) i, o, u, վերջաւորեալ աւերութեանց, իշխանութեանց, կոմսութեանց անուանք.

Le Canada, le Chili, le Danemark, le Brésil, le Rhin, և այլն :

Բացառութ. — La Franche-Comté, la Marche.

Բ. — ԵՅԱԿԱՆ ԵՆ.

Ա. — Կանայք կամ իգական սեռէ կենդանիք.
Une femme, la mère, la sœur, la fille, la lionne, la loupe.

Բ. — Յատկութիւն կամ որակութիւն ցուցնող վերացեալ անուանք.

La bonté, la honte, la pudeur, la beauté, և այլն :

Միակ բացառութիւնք են le mérite, le courage.

Գ. — Համբ Եով վերջաւորեալ պարզ և ծաղկանց անուանք.

La tulipe, la rose, une orange, une pêche, և այլն.

Բացառութ. — Le narcissé, le chèvrefeuille.

Գ. — Համբ Եով վերջաւորեալ աւերութեանց և գետոց անուանք.

La France, l'Arménie, la Turquie, la Seine և այլն.

Բացառութ. — Le Bengale, le Mexique, le Maine, le Bigorre, le Péloponnèse, le Perche, le Dunkerque, le Boristhène, le Danube, l'Ebre, l'Euphrate, le Gange, le Rhône, le Tage, le Tibre, le Tigre.

Վերջաւորութեանց կհասմամբ կրեանք հետեւեալ կանոնները տայ :

Ա. — ԱՐԱԿԱՆ ԵՆ

Ա. — x, eur, ion և son վերջաւորութիւններէն զատ ամեն բաղաձայնով վերջաւորեալ անուանք.

Le lac, le bond, l'œuf, le sang, l'animal, le nom, le coup, le cas, l'art, le tour (չըջանը) (1), le riz, և այլն :

Բացառութիւնք. La clef, la nef, la soif, la faim, la main, la fin, la cuisson, la moisson, la boisson, façon, cour, vis, fois, mœurs, forêt, gent, dent, mousson, chanson, leçon, mer, chair, cuiller, hart, part, nuit (2), mort, Toussaint, dot.

Բ. — a, i, o, u վերջաւորեալ անուանք.

Un opéra, un oubli, le vertigo, le trou.

Բացառութ. — iով և uով.

La foi, loi, paroi, merci, fourmi, après-midi.

La peau, eau, glu, tribu, verta.

Գ. — é (գոց) ով աւարտեալ բառերը եթէ իրենցմէ անփոխապէս առաջ է բաղաձայնը չգտնուիր. (3).

le blé, café, thé, pré, marché, canapé և այլն.

Բացառութ. — La pitié, moitié, amitié, inimitié.

Գ. — Հետեւեալ վերջաւորութեամբ անուանք.

age,	acle,	isme,
ége,	aume,	ôme,
uge,	ème,	oire.

Չոր օրինակ. Age, chauffage, collège, deluge, miracle, royaume, diplôme, promontoire, և այլն :

Բացառութիւնք. — age վերջաւորեալ.

La cage, image, page, rage, nage, ambages, passe-rage, saxifrage.

ége.	acle.
Une allége.	La débacle.
ème.	

Une brème, crème, trirème.

oire.

Une armoire, gloire, écritoire, histoire, râcloire, na-
geoire, passoire, poire, victoire, bouilloire, mâchoire, une
mémoire (4), bassinoire.

Բ. — ԻԳԱԿԱՆ ԵՍ.

Ա. — x, eur, ion և son վերջաւորեալ անուանք երբ որ
վերջն թեր գիրը ձայնաւոր ըլլայ.

Une croix, voix, chaleur, frayer, cession, maison,
և այլն:

Բացառութ. — Un choix, crucifix, flux et reflux,
prix, faix, faux (սուս), taux, courroux.

Le cœur, chœur, chou-fleur, les pleurs, bonheur,
malheur, labeur, honneur, déshonneur, équateur.

Un pion, chion, bastion, camion, champion, lampion,
fanion, gabion, galion, talion, ganglion, taudion, croupion,
scorpion, septentrion, million, billion, trillion, brimbo-
rion.

Le blason, peson, sison, tison, groinson, oison, poi-
son, contrepoison.

Բ. — té վերջաւորեալք միշտ իգական են.

La beauté, la cité, la dignité, la vanité, և այլն:

Բացառութ. — Un aparté, arrêté, comté, comité,
côté, pâté, traité, velouté, bénédicité.

Գ. — ée վերջաւորեալք.

Une armée, après-dinée, rosée, volée, և այլն:

Բացառութ. — Athée, Musée, Orphée, Thésée.

Դ. — ie վերջաւորեալք.

La boiserie, agonie, rêverie, toupie, և այլն:

Բացառութ. — Le génie, Méssie, incendie, para-
pluie (5), foie, périhélie, pavie.

Ե. — ière վերջաւորեալք.

La bière, la rivière, և այլն:

Բացառութ. — Le cimetière, le derrière.

Զ. — Հետևեալ վերջաւորութիւնք. ace, ade, ance, en-
ce, lle, mme, nne, rre, sse, tte, ude, ue, ure.

ՕՐԻՆԱԿՔ

La glace.	Une pierre.
Une arcade.	„ promesse.
La constance.	„ allumette.
La diligence.	L'exactitude.
Une aiguille.	La massue.
„ épigramme.	Une aventure.
„ consonne.	

Հետևեալք այս կանոնէս կը զարտուղին.

aceով un espace.

adeով un grade, le jade, le stade.

anceով le rance.

enceով le silence.

lleով 14 հաս.

Le calville.

Un mille.

Chèvre-feuille.

Codicille.

Codille.

Intervalle.

Isabelle.

libelle.

quadrille (6).

spadille.

trille.

vaudeville.

vermicelle.

violoncelle.

mmeով 3 հաս. Kilogramme, programme, somme. (7)

nneով. personne (ոչ ոք)

rreով 6 հաս.

Le beurre, cimeterre, lierre, tonnerre, parterre,
verre.

ssեով 3 հաս. le carosse, colosse, Parnasse.

tteով 2 հաս. un amulette, squelette.

udeով prelude.

ueով 18 հաս.

Un cantique, casque, catalogue, colloque, dialogue,
distique, dogue, émétique, manque, masque, narcotique,
pique (8), portique, risque, soliloque, topique, tropique,
viatique.

ureով Տ հատ.

Un augure, le mercure, parjure, murmure, tellure.

Վիտոր. — Բառ կայ որ առանձին առնուելով իրական է. բայց բայի մը հետ բազմադրեալ անուն մը կազմելով արական կըլայ. զոր օրինակ.

Un porte-feuille. tire-balle.

„ porte-lettre. tire-bottes.

„ „ -mouchette. casse-noisettes, և այլն:

Ե. Ամեն համր եով վերջաւորեալ անուանք՝ որոնք վերջիչեալ կանոնաց մեկուն վերջաւորութիւնը չունին, իրական են.

Une affaire, avarice, cruche, fenêtre, plainte, larme, և այլն:

Հետեւեալ անուանք բացառութիւն կը կազմեն, ուսանողը սերտելու է.

Abîme, acte, amiante, adverbe, adultère, aigle (9), albâtre, ambre, anecdote, ange, angle, antidote, antre, arbitre, arbre, arbuste, arcane, archiviste, artifice, asile, asthme, astre, âtre, aune (10), auspice, automate, axe, azote, bénéfice, bien-être, bitume, blâme, branle, bronze, buste, cable, cadavre, cadre, calibre, calice, calme, camphore, cancre, candelabre, Capitole, caprice, caractère, Caucase, cautère, cèdre, centime, centre, cercle, chancre, change, chanvre, chapitre, charme, chiffre, chrême, cidre, cierge, cigarre, cilice, cloître, clystère, coche, coffre, comble, comite, commerce, compte, concile, concombre, cône, congre, conte, contraste, coude, costume, couvercle, crâne, cratère, crêpe, crépuscule, crétinisme, cribble, crime, cube, cuivre, culte, cygne, cylindre, décompte, dédale, délire, démérite, désastre, dièse, désordre, dialecte, diamètre, diaphragme, diathèse, dilemme, diocèse, divorce, dogme, domaine, domicile, doute, drame, échange, écho, édifice, éloge, empire, emplâtre, énigme, épisode, épitaphe, épithète, épitome, équilibre, équinose, esclandre, escompte, Euphrate, évangile, exemple, exercice, exode, faite, faste, fracre, filigrane, flegme, fleuve, frontispice, genièvre, germe, genre, geste, gîte, glaive,

globe, globule, gouffre, groupe, gymnase, havre, hémisphère, homicide, hymne, iconoclaste, iconolâtre, idole, insecte, interrègne, isthme, jacinthe, jeune, labyrinthe, large, légume, lièvre, linge, litre, lobe, lucre, lustre, luxe, malaise, mâle, maléfice, Maine, manche (11), les mânes, le manifeste, marbre, martyr, massacre, médianoche, mélange, membre, mensonge, mérite, merle, météore, meuble, meurtre, microscope, mime, ministère, mobile, modèle, môle, monde, monastère, monopole, monosyllabe, montre, moule, multiplicande, muscle, mystère, navire, négoce, nombre, ongle, opprobre, orchestre, ordre, organe, orge, orme, orne, ovale, pacte, panache, panthère, parachute, paradoxe, parricide, participe, patrimoine, Pé-gase, peigne, Péloponnèse, pendule (12), père, période (15), pétale, peuple, phénomène, philtre, piédouche, plane, planète, platine, plâtre, poème, poivre, pôle, polysyllabe, poste (14), pouce, précepte, prêche, précipice, préjudice, prestige, présente, prince, prodige, protocole, proverbe, pupitre, quadrige, quadrilatère, quantième, quin-conce, régime, règne, relâche, remède, reproche, reptile, reste, rêve, rhume, rite, rôle, rouge, sable, sabre, sacerdoce, sacre, sacrifice, salpêtre, saule, scandale, sceptre, serupule, seigle, service, sexe, siècle, signe, site, songe, souffle, spectre, style, subside, stigmaté, supplice, symbole, synode, synonyme, télescope, terme, texte, théâtre, triangle, trône, trouble, tumulte, ukase, ulcère, usage, ustensile, vacarme, ventre, verbe, vestibule, vice, vigne, vinaigre, viscère, vote, zèle, zéphyre.

ՄԱՆՕՐՈՒԹԻՒՆԵՐ.

1 tour իգան է երբոր աչաբուկ կը նշանակէ:

2 Minuit ին գիւրդ արական է:

3 Եթէ անմիջապէս առաջ է գիրը գանուի իրական է. զոր օրինակ piété, bonté, և այլն:

- 4 Mémoire արական է երբոր հաշույ յոչոյ կը նշա-
նակէ:
5 Pluie ըստ կանոնի իգական է:
6 quadrille իգական է երբոր քիսիսող նշանակէ:
7 Somme շրմի գումար իգական է:
8 Pique իգական եղած ասեն զայրոյն, իսկի կը նշա-
նակէ:
9 իգական aigle արծառեան շրջ ըսել է:
10 կանգան նշանակած ժամանակ իգական է:
11 Manche Բեղանի նշանակուած թեամբ իգական է:
12 Pendule պարէ կախած ժամացոյց իգական է:
13 Période պարբերութիւն նշանակած ասեն իգական է:
14 Սորհանքի նշանակած ժամանակ իգական է և
poste.

ՕՃԱՆԴԱԿ ԲԱՅ ԷՒՐԵ ՂԼԼԸ

ՍՍՆՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ	ԳԻՐ-Ի-ԴՐՐ	ՀԻՐ-ՎՅՈՒՄ
ՆԵՐԻՅ Je suis. Tu es. Il est. Nous sommes. Vous êtes. Ils sont.	J'avais été. Tu avais été. Il avait été. Nous avions été. Vous aviez été. Ils avaient été.	Sois. Soyons. Soyez.
ՍԻ-ԴՐՐ J'étais. Tu étais. Il était. Nous étions. Vous étiez. Ils étaient.	ԱՂ-ՆԻԷ Je serai. Tu seras. Il sera. Nous serons. Vous serez. Ils seront.	ՍՍՈՐՍԴԱՍՍԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՆԵՐԻՅ Que je sois. Que tu sois. Qu'il soit. Que nous soyons. Que vous soyez. Qu'il soient.
Կ-ԴՐՐԵԼ Je fus. Tu fus. Il fut. Nous fûmes. Vous fûtes. Ils furent.	ԱՅԻ-Լ J'aurai été. Tu auras été. Il aura été. Nous aurons été. Vous aurez été. Ils auront été.	ԱՅԻ-ԴՐՐ Que je fusse. Que tu fusses. Qu'il fût. Que nous fussions. Que vous fussiez. Qu'ils fussent.
Յ-Դ-Ի-ԴՐՐ J'ai été. Tu as été. Il a été. Nous avons été. Vous avez été. Ils ont été.	ԹԻ-ՎՈՒՆ ԻՆԵՐԻՅ Je serais. Tu serais. Il serait. Nous serions. Vous seriez. Ils seraient.	ԱՅԻ-ԵԼ Que j'aie été. Que tu aies été. Qu'il ait été. Que nous ayons été. Que vous ayez été. Qu'ils aient été.
Վ-Ղ-Ի-ԴՐՐ J'eus été. Tu eus été. Il eut été. Nous eûmes été. Vous eûtes été. Ils eurent été.	ԱՅԻ-ԵԼ J'aurais été. Tu aurais été. Il aurait été. Nous aurions été. Vous auriez été. Ils auraient été.	Վ-Ղ-Ի-ԴՐՐ Que j'eusse été. Que tu eusses été. Qu'il eût été. Que nous eussions été. Que vous eussiez été. Qu'ils eussent été.

Անդրալ Գերբոյ	Վարդար	Հրայրայն
Être.	J'eus eu. Tu eus eu. Il eut eu. Nous eûmes eu. Vous eûtes eu. Ils eurent eu.	Aie. Ayons. Ayez.
Անցեալ		ՍՍՈՐԱԳՈՍԱԿԱՏԵ ԵՂԱՆԱԿ
Avoir été.		Ներկայ
Ընդունելու թի ներկայ	Գերարար	
Étant.	J'avais eu. Tu avais eu. Il avait eu. Nous avions eu. Vous aviez eu. Ils avaient eu.	Que j'aie. Que tu aies. Qu'il ait. Que nous ayons. Que vous ayez. Qu'ils aient.
Անցեալ		Անարար
Été, ayant été.		
ՍՍՀՄԱՆԱԿԱՏԵ ԵՂԱՆԱԿ	Ապարար	
Ներկայ	J'aurai. Tu auras. Il aura. Nous aurons. Vous aurez. Ils auront.	Que j'eusse. Que tu eusses. Qu'il eût. Que nous eussions. Que vous eussiez. Qu'ils eussent.
J'ai. Tu as. Il a. Nous avons. Vous avez. Ils ont.		
Անարար	Անցեալ	Անցեալ
J'avais. Tu avais. Il avait. Nous avions. Vous aviez. Ils avaient.	J'aurai eu. Tu auras eu. Il aura eu. Nous aurons eu. Vous aurez eu. Ils auront eu.	Que j'aie eu. Que tu aies eu. Qu'il ait eu. Que nous ayons eu. Que vous ayez eu. Qu'ils aient eu.
	Թեման ներկայ	Գերարար
Կարարեալ	J'aurais. Tu aurais. Il aurait. Nous aurions. Vous auriez. Ils auraient.	Que j'eusse eu. Que tu eusses eu. Qu'il eût eu. Que nous eussions eu. Que vous eussiez eu. Qu'ils eussent eu.
J'eus. Tu eus. Il eut. Nous eûmes. Vous eûtes. Ils eurent.		
Յարարար	Անցեալ	Անդրալ Գերբոյ
J'ai eu. Tu as eu. Il a eu. Nous avons eu. Vous avez eu. Ils ont eu.	J'aurais eu. Tu aurais eu. Il aurait eu. Nous aurions eu. Vous auriez eu. Ils auraient eu.	Avoir. Avoir eu.

Ընդունելու թի ներկայ	Այant.	Nous eûmes chanté. Vous eûtes chanté. Ils eurent chanté.	ՍՍՈՐԱԳՈՍԱԿԱՏԵ ԵՂԱՆԱԿ
	Անցեալ	Գերարար	Ներկայ
	Eu, ayant eu.	J'avais chanté. Tu avais chanté. Il avait chanté. Nous avions chanté. Vous aviez chanté. Ils avaient chanté.	Que je chante. Que tu chantes. Qu'il chante. Que nous chantions. Que vous chantiez. Qu'ils chantent.
	Ա. ԼՅՈՐԳ.		
	ՍՍՀՄԱՆԱԿԱՏԵ ԵՂԱՆԱԿ		Անարար
Ներկայ	Je chante. Tu chantes. Il chante. Nous chantons. Vous chantez. Ils chantent.	Je chanterai. Tu chanterai. Il chantera. Nous chanterons. Vous chanterez. Ils chanteront.	Que je chantasse. Que tu chantasses. Qu'il chantât. Que nous chantassions. Que vous chantassiez. Qu'ils chantassent.
	Անարար	Անցեալ	Անցեալ
J'eus. Tu eus. Il eut. Nous eûmes. Vous eûtes. Ils eurent.	J'aurais chanté. Tu aurais chanté. Il aurait chanté. Nous aurions chanté. Vous auriez chanté. Ils auraient chanté.	Que j'aie chanté. Que tu aies chanté. Qu'il ait chanté. Que nous ayons chanté. Que vous ayez chanté. Qu'ils aient chanté.	Գերարար
	Թեման ներկայ		
Կարարեալ	Je chanta. Tu chanta. Il chanta. Nous chantâmes. Vous chantâtes. Ils chantèrent.	Je chanterais. Tu chanterais. Il chanterait. Nous chanterions. Vous chanteriez. Ils chanteraient.	Que j'eusse chanté. Que tu eusses chanté. Qu'il eût chanté. Que nous eussions chanté. Que vous eussiez chanté. Qu'ils eussent chanté.
J'avais. Tu avais. Il avait. Nous avions. Vous aviez. Ils avaient.			Անդրալ Գերբոյ
	Յարարար	Անցեալ	Chanter.
J'ai eu. Tu as eu. Il a eu. Nous avons eu. Vous avez eu. Ils ont eu.	J'aurais eu. Tu aurais eu. Il aurait eu. Nous aurions eu. Vous auriez eu. Ils auraient eu.	Avoir eu.	Անցեալ Գերբոյ
			Avoir chanté.
			Ընդունելու թի ներկայ
			Chantant.
			Անցեալ
			Chanté, chantée, ayant chanté.

<p>Բ. ԼԾՈՐԳ. ՍՍ.ՀՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>ՆԵՐԷՄ</p> <p>Je finis. Tu finis. Il finit. Nous finissons. Vous finissez. Ils finissent.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Je finissais. Tu finissais. Il finissait. Nous finissions. Vous finissiez. Ils finissaient.</p> <p>ԿԻՐՐԷԼ</p> <p>Je finis. Tu finis. Il finit. Nous finimes. Vous finites. Ils finirent.</p> <p>ՅԻՐԷՐԷ</p> <p>J'ai fini. Tu as fini. Il a fini. Nous avons fini. Vous avez fini. Ils ont fini.</p> <p>ՎԵՂԷՐԷ</p> <p>J'eus fini. Tu eus fini. Il eut fini. Nous eumes fini. Vous eutes fini. Ils eurent fini.</p> <p>ԳԻՐԷՐԷ</p> <p>J'avais fini. Tu avais fini. Il avait fini.</p>	<p>Nous avions fini. Vous aviez fini. Ils avaient fini.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Je finirai. Tu finiras. Il finira. Nous finirons. Vous finirez. Ils finiront.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>J'aurai fini. Tu auras fini. Il aura fini. Nous aurons fini. Vous aurez fini. Ils auront fini.</p> <p>ԹԻՆԻՆ ԻՆԵՐԷՄ</p> <p>Je finirais. Tu finirais. Il finirait. Nous finirions. Vous finiriez. Ils finiraient.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>J'aurais fini. Tu aurais fini. Il aurait fini. Nous aurions fini. Vous auriez fini. Ils auraient fini.</p> <p>ՀԻՐԷՄԻՆ</p> <p>Finis. Finissons. Finissez.</p> <p>ՍՏՈՐԱԳԱՍԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>ՆԵՐԷՄ</p> <p>Que je finisse. Que tu finisses. Qu'il finisse.</p>	<p>Que nous finissions. Que vous finissiez. Qu'ils finissent.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Que je finisse. Que tu finisses. Qu'il finit. Que nous finissions. Que vous finissiez. Qu'ils finissent.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Que j'aie fini. Que tu aies fini. Qu'il ait fini. Que nous ayons fini. Que vous ayez fini. Qu'ils aient fini.</p> <p>ԳԻՐԷՐԷ</p> <p>Que j'eusse fini. Que tu eusses fini. Qu'il eût fini. Que nous eussions fini. Que vous eussiez fini. Qu'il eussent fini.</p> <p>ՅԻՐԷԼ ԴԻՐԷՄ</p> <p>Finir. Avoir fini.</p> <p>ԸՂԻՐՆԵԼԻՆԻՆ ԻՆԵՐԷՄ</p> <p>Finissant.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Fini, finie, ayant fini.</p>
--	--	---

<p>Գ. ԼԾՈՐԳ. ՍՍ.ՀՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>ՆԵՐԷՄ</p> <p>Je reçois. Tu reçois. Il reçoit. Nous recevons. Vous recevez. Ils reçoivent.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Je recevais. Tu recevais. Il recevait. Nous recevions. Vous receviez. Ils recevaient.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Je recevrais. Tu recevrais. Il recevrait. Nous recevions. Vous receviez. Ils recevraient.</p> <p>ԿԻՐՐԷԼ</p> <p>Je reçus. Tu reçus. Il reçut. Nous reçûmes. Vous reçûtes. Ils reçurent.</p> <p>ՅԻՐԷՐԷ</p> <p>J'ai reçu. Tu as reçu. Il a reçu. Nous avons reçu. Vous avez reçu. Ils ont reçu.</p> <p>ՎԵՂԷՐԷ</p> <p>J'eus reçu. Tu eus reçu. Il eut reçu. Nous eumes reçu. Vous eutes reçu. Ils eurent reçu.</p> <p>ԳԻՐԷՐԷ</p> <p>J'avais reçu. Tu avais reçu. Il avait reçu.</p>	<p>Nous avions reçu. Vous aviez reçu. Ils avaient reçu.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Je recevrai. Tu recevras. Il recevra. Nous recevrons. Vous recevrez. Ils recevront.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>J'aurai reçu. Tu auras reçu. Il aura reçu. Nous aurons reçu. Vous aurez reçu. Ils auront reçu.</p> <p>ԹԻՆԻՆ ԻՆԵՐԷՄ</p> <p>Je recevrais. Tu recevrais. Il recevrait. Nous recevions. Vous receviez. Ils recevraient.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>J'aurais reçu. Tu aurais reçu. Il aurait reçu. Nous aurions reçu. Vous auriez reçu. Ils auraient reçu.</p> <p>ՀԻՐԷՄԻՆ</p> <p>Reçois. Recevons. Recevez.</p> <p>ՍՏՈՐԱԳԱՍԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>ՆԵՐԷՄ</p> <p>Que je reçoive. Que tu reçoives. Qu'il reçoive.</p>	<p>Que nous recevions. Que vous receviez. Qu'ils reçoivent.</p> <p>ԱՎԻՐՐԷ</p> <p>Que je reçusse. Que tu reçusses. Qu'il reçût. Que nous reçussions. Que vous reçussiez. Qu'ils reçussent.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Que j'aie reçu. Que tu aies reçu. Qu'il ait reçu. Que nous ayons reçu. Que vous ayez reçu. Qu'ils aient reçu.</p> <p>ԳԻՐԷՐԷ</p> <p>Que j'eusse reçu. Que tu eusses reçu. Qu'il eût reçu. Que nous eussions reçu. Que vous eussiez reçu. Qu'ils eussent reçu.</p> <p>ՅԻՐԷԼ ԴԻՐԷՄ</p> <p>Recevoir. Avoir reçu.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Recevant.</p> <p>ԱՆՅԵԼ</p> <p>Reçu, recue, ayant reçu.</p>
---	---	---

<p>Գ. ԼԵՈՐԴ.</p> <p>ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>Ներկայ</p> <p>Je rends. Tu rends. Il rend. Nous rendons. Vous rendez. Ils rendent.</p> <p>Անապատ</p> <p>Je rendais. Tu rendais. Il rendait. Nous rendions. Vous rendiez. Ils rendaient.</p> <p>Կարգիւ</p> <p>Je rendis. Tu rendis. Il rendit. Nous rendimes. Vous rendites. Ils rendirent.</p> <p>Յարգիւ</p> <p>J'ai rendu. Tu as rendu. Il a rendu. Nous avons rendu. Vous avez rendu. Ils ont rendu.</p> <p>Վարդար</p> <p>J'eus rendu. Tu eus rendu. Il eut rendu. Nous eumes rendu. Vous eutes rendu. Ils eurent rendu.</p> <p>Գերադար</p> <p>J'avais rendu. Tu avais rendu. Il avait rendu.</p>	<p>Nous avions rendu. Vous aviez rendu. Ils avaient rendu.</p> <p>Ապագայ</p> <p>Je rendrai. Tu rendras. Il rendra. Nous rendrons. Vous rendrez. Ils rendront.</p> <p>Անցիկ</p> <p>J'aurai rendu. Tu auras rendu. Il aura rendu. Nous aurons rendu. Vous aurez rendu. Ils auront rendu.</p> <p>Թեման ներկայ</p> <p>Je rendrais. Tu rendrais. Il rendrait. Nous rendrions. Vous rendriez. Ils rendraient.</p> <p>Անցիկ</p> <p>J'aurais rendu. Tu aurais rendu. Il aurait rendu. Nous aurions rendu. Vous auriez rendu. Ils auraient rendu.</p> <p>Հրատարակ</p> <p>Rends. Rendons. Rendez.</p> <p>ՍՈՐԱԳԱՍԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ</p> <p>Ներկայ</p> <p>Que je rende. Que tu rendes. Qu'il rende.</p>	<p>Que nous rendions. Que vous rendiez. Qu'ils rendent.</p> <p>Անապատ</p> <p>Que je rendisse. Que tu rendisses. Qu'il rendit. Que nous rendissions. Que vous rendissiez. Qu'ils rendissent.</p> <p>Անցիկ</p> <p>Que j'aie rendu. Que tu aies rendu. Qu'il ait rendu. Que nous ayons rendu. Que vous ayez rendu. Qu'ils aient rendu.</p> <p>Գերադար</p> <p>Que j'eusse rendu. Que tu eusses rendu. Qu'il eut rendu. Que nous eussions rendu. Que vous eussiez rendu. Qu'ils eussent rendu.</p> <p>Անգղերէն</p> <p>Rendre.</p> <p>Avoir rendu.</p> <p>Ընդհանրական ներկայ</p> <p>Rendant.</p> <p>Անցիկ</p> <p>Rendu, rendue, ayant rendu.</p>
--	--	--

ՎԵՐՋԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆԻ ԿԱՆՈՆԱՌՈՐ ԼԵՈՐԴՈՒԹԵԱՆՅ՝

<p>Ա. Լժ. Բ. Լժ. Գ. Լժ.</p> <p>Սահմանական. — Ներկայ</p> <table border="1"> <tr><td>e</td><td>is</td><td>s</td></tr> <tr><td>es</td><td>is</td><td>s</td></tr> <tr><td>e</td><td>it</td><td>,,</td></tr> <tr><td>ons</td><td>issons</td><td>ons</td></tr> <tr><td>ez</td><td>issez</td><td>ez</td></tr> <tr><td>ent</td><td>issent</td><td>ent</td></tr> </table> <p>Անապատ</p> <table border="1"> <tr><td>ais</td><td>issais</td><td>ais</td></tr> <tr><td>ais</td><td>issais</td><td>ais</td></tr> <tr><td>ait</td><td>issait</td><td>ait</td></tr> <tr><td>ions</td><td>issions</td><td>ions</td></tr> <tr><td>iez</td><td>issiez</td><td>iez</td></tr> <tr><td>aient</td><td>issaient</td><td>aient</td></tr> </table> <p>Կարգիւ</p> <table border="1"> <tr><td>ai</td><td>is</td><td>is</td></tr> <tr><td>as</td><td>is</td><td>is</td></tr> <tr><td>a</td><td>it</td><td>it</td></tr> <tr><td>âmes</td><td>imes</td><td>imes</td></tr> <tr><td>âtes</td><td>ites</td><td>ites</td></tr> <tr><td>èrent</td><td>irent</td><td>irent</td></tr> </table> <p>Ապագայ</p> <table border="1"> <tr><td>erai</td><td>irai</td><td>rai</td></tr> <tr><td>eras</td><td>iras</td><td>ras</td></tr> <tr><td>era</td><td>ira</td><td>ra</td></tr> <tr><td>erons</td><td>irons</td><td>rons</td></tr> <tr><td>erez</td><td>irez</td><td>rez</td></tr> <tr><td>eront</td><td>iront</td><td>ront</td></tr> </table> <p>Թեման ներկայ</p> <table border="1"> <tr><td>erais</td><td>irais</td><td>rais</td></tr> <tr><td>erais</td><td>irais</td><td>rais</td></tr> <tr><td>erait</td><td>irait</td><td>rait</td></tr> <tr><td>erions</td><td>irions</td><td>rions</td></tr> <tr><td>eriez</td><td>iriez</td><td>riez</td></tr> <tr><td>eraient</td><td>iraient</td><td>raient</td></tr> </table>	e	is	s	es	is	s	e	it	,,	ons	issons	ons	ez	issez	ez	ent	issent	ent	ais	issais	ais	ais	issais	ais	ait	issait	ait	ions	issions	ions	iez	issiez	iez	aient	issaient	aient	ai	is	is	as	is	is	a	it	it	âmes	imes	imes	âtes	ites	ites	èrent	irent	irent	erai	irai	rai	eras	iras	ras	era	ira	ra	erons	irons	rons	erez	irez	rez	eront	iront	ront	erais	irais	rais	erais	irais	rais	erait	irait	rait	erions	irions	rions	eriez	iriez	riez	eraient	iraient	raient	<p>Ներկայ</p> <table border="1"> <tr><td>e</td><td>is</td><td>s</td></tr> <tr><td>ons</td><td>issons</td><td>ons</td></tr> <tr><td>ez</td><td>issez</td><td>ez</td></tr> </table> <p>Սարգարտական. — Ներկայ</p> <table border="1"> <tr><td>e</td><td>isse</td><td>e</td></tr> <tr><td>es</td><td>isses</td><td>es</td></tr> <tr><td>e</td><td>isse</td><td>e</td></tr> <tr><td>ions</td><td>issions</td><td>ions</td></tr> <tr><td>iez</td><td>issiez</td><td>iez</td></tr> <tr><td>ent</td><td>issent</td><td>ent</td></tr> </table> <p>Անապատ</p> <table border="1"> <tr><td>asse</td><td>isse</td><td>isse</td></tr> <tr><td>asses</td><td>isses</td><td>isses</td></tr> <tr><td>ât</td><td>ît</td><td>ît</td></tr> <tr><td>assions</td><td>issions</td><td>issions</td></tr> <tr><td>assiez</td><td>issiez</td><td>issiez</td></tr> <tr><td>assent</td><td>issent</td><td>issent</td></tr> </table> <p>Անգղերէն Գերադար</p> <table border="1"> <tr><td>er</td><td> </td><td>ir</td><td> </td><td>re</td></tr> </table> <p>Ընդհանրական ներկայ</p> <table border="1"> <tr><td>ant</td><td> </td><td>issant</td><td> </td><td>ant</td></tr> </table> <p>Անցիկ Գերադար</p> <table border="1"> <tr><td>é, êe</td><td> </td><td>i, ie</td><td> </td><td>u, ue</td></tr> </table>	e	is	s	ons	issons	ons	ez	issez	ez	e	isse	e	es	isses	es	e	isse	e	ions	issions	ions	iez	issiez	iez	ent	issent	ent	asse	isse	isse	asses	isses	isses	ât	ît	ît	assions	issions	issions	assiez	issiez	issiez	assent	issent	issent	er		ir		re	ant		issant		ant	é, êe		i, ie		u, ue
e	is	s																																																																																																																																																					
es	is	s																																																																																																																																																					
e	it	,,																																																																																																																																																					
ons	issons	ons																																																																																																																																																					
ez	issez	ez																																																																																																																																																					
ent	issent	ent																																																																																																																																																					
ais	issais	ais																																																																																																																																																					
ais	issais	ais																																																																																																																																																					
ait	issait	ait																																																																																																																																																					
ions	issions	ions																																																																																																																																																					
iez	issiez	iez																																																																																																																																																					
aient	issaient	aient																																																																																																																																																					
ai	is	is																																																																																																																																																					
as	is	is																																																																																																																																																					
a	it	it																																																																																																																																																					
âmes	imes	imes																																																																																																																																																					
âtes	ites	ites																																																																																																																																																					
èrent	irent	irent																																																																																																																																																					
erai	irai	rai																																																																																																																																																					
eras	iras	ras																																																																																																																																																					
era	ira	ra																																																																																																																																																					
erons	irons	rons																																																																																																																																																					
erez	irez	rez																																																																																																																																																					
eront	iront	ront																																																																																																																																																					
erais	irais	rais																																																																																																																																																					
erais	irais	rais																																																																																																																																																					
erait	irait	rait																																																																																																																																																					
erions	irions	rions																																																																																																																																																					
eriez	iriez	riez																																																																																																																																																					
eraient	iraient	raient																																																																																																																																																					
e	is	s																																																																																																																																																					
ons	issons	ons																																																																																																																																																					
ez	issez	ez																																																																																																																																																					
e	isse	e																																																																																																																																																					
es	isses	es																																																																																																																																																					
e	isse	e																																																																																																																																																					
ions	issions	ions																																																																																																																																																					
iez	issiez	iez																																																																																																																																																					
ent	issent	ent																																																																																																																																																					
asse	isse	isse																																																																																																																																																					
asses	isses	isses																																																																																																																																																					
ât	ît	ît																																																																																																																																																					
assions	issions	issions																																																																																																																																																					
assiez	issiez	issiez																																																																																																																																																					
assent	issent	issent																																																																																																																																																					
er		ir		re																																																																																																																																																			
ant		issant		ant																																																																																																																																																			
é, êe		i, ie		u, ue																																																																																																																																																			

1 Գ. Ճորդութեան բայերը մասնաւոր ձեւակերպութիւն մ'ունենանուն և արմատնին միօրինակ չըլլալուն հոս զանց ըրինք յիշատակել:

ՕՐԻՆԱԿ ՉԵՉՈՒՔ ԲԱՅԻՔ

ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Ներկայ

Je viens.	Nous venons.
Tu viens.	Vous venez.
Il vient.	Ils viennent.

Անկարգ

Je venais.	Nous venions.
Tu venais.	Vous veniez.
Il venait.	Ils venaient.

Կարգեալ

Je vins.	Nous vîmes.
Tu vins.	Vous vîntes.
Il vint.	Ils vinrent.

Յարմար

Je suis venu ou venue.
 Tu es venu ou venue.
 Il est venu ou elle est venue.
 Nous sommes venus ou venues.
 Vous êtes venus ou venues.
 Ils sont venus ou elles sont venues.

Վարդարար

Je fus venu.	Nous fûmes venus.
Tu fus venu.	Vous fûtes venus.
Il fut venu.	Ils furent venus.

Գերակարգ

J'étais venu.	Nous étions venus.
Tu étais venu.	Vous étiez venus.
Il était venu.	Ils étaient venus.

Այսպիսի

Je viendrai.	Nous viendrons.
Tu viendras.	Vous viendrez.
Il viendra.	Ils viendront.

Այնտեղ

Je serai venu.	Nous serons venus.
Tu seras venu.	Vous serez venus.
Il sera venu.	Ils seront venus.

Թեպետ

Je viendrais.	Nous viendrions.
Tu viendrais.	Vous viendriez.
Il viendrait.	Ils viendraient.

Այնտեղ

Je serais venu.	Nous serions venus.
Tu serais venu.	Vous seriez venus.
Il serait venu.	Ils seraient venus.

Այլ անցեալ

Je fusse venu.	Nous fussions venus.
Tu fusses venu.	Vous fussiez venus.
Il fût venu.	Ils fussent venus.

Հրահայտ

Viens.
 Venons.
 Venez.

ՍՏՈՐԱԴԱՍԱԿԱՆ

Ներկայ

Que je vienne.	Que nous venions.
Que tu viennes.	Que vous veniez.
Qu'il vienne.	Qu'ils viennent.

Անկարգ

Que je vinsse.	Que nous vinssions.
Que tu vinsses.	Que vous vinssiez.
Qu'il vint.	Qu'ils vinssent.

Անցեալ

Que je sois venu. Que nous soyons venus.
 Que tu sois venu. Que vous soyez venus.
 Qu'il soit venu. Qu'ils soient venus.

Գերախաբար

Que je fusse venu. Que nous fussions venus.
 Que tu fusse venu. Que vous fussiez venus.
 Qu'il fût venu. Qu'ils fussent venus.

Անցելու արեբայ

Venir.

Անցեալ

Être venu.

Ընդհանրեցողի անցիկայ

Venant.

Անցեալ

Venu, venue, étant venu.

ՕՐԻՆ ԱԿ ԱՆ ԴՐԱԴԱՐՁ ԲԱՅԻ

Անչտանսպան եղանակ

Ներկայ

Je me flatte. Nous nous flattons.
 Tu te flattes. Vous vous flattez.
 Il se flatte. Ils se flattent.

Անխաբար

Je me flattais. Nous nous flattions.
 Tu te flattais. Vous vous flattiez.
 Il se flattait. Ils se flattaient.

Կաբարեալ

Je me flattai. Nous nous flattâmes.
 Tu te flattas. Vous vous flattâtes.
 Il se flatta. Ils se flattèrent.

Յարախաբար

Je me suis flatté ou flattée.
 Tu t'es flatté ou flattée.
 Il s'est flatté ou elle s'est flattée.
 Nous nous sommes flattés ou flattées.
 Vous vous êtes flattés ou flattées.
 Ils se sont flattés ou elles se sont flattées.

Կաբարեալ

Je me fus flatté.
 Tu te fus flatté.
 Il se fut flatté.
 Nous nous fûmes flattés.
 Vous vous fûtes flattés.
 Ils se furent flattés.

Գերախաբար

Je m'étais flatté.
 Tu t'étais flatté.
 Il s'était flatté.
 Nous nous étions flattés.
 Vous vous étiez flattés.
 Ils s'étaient flattés.

Ապանի

Je me flatterai Nous nous flatterons.
 Te te flatteras. Vous vous flatterez.
 Il se flattera. Ils se flatteront.

Անցեալ

Je me serai flatté.
 Tu te seras flatté.
 Il se sera flatté.
 Nous nous serons flattés.
 Vous vous serez flattés.
 Ils se seront flattés.

Թեանի անցիկայ

Je me flatterais. Nous nous flatterions.
 Tu te flatterais. Vous vous flatteriez.
 Il se flatterait. Ils se flatteraient.

Անշեալ

Je me serais flatté.
 Tu te serais flatté.
 Il se serait flatté.
 Nous nous serions flattés.
 Vous vous seriez flattés.
 Ils se seraient flattés.

Այլ Անշեալ

Je me fusse flatté.
 Tu te fusses flatté.
 Il se fût flatté.
 Nous nous fussions flattés.
 Vous vous fussiez flattés.
 Ils se fussent flattés.

Հրամայական

Flatte-toi.
 Flattons-nous.
 Flattez-vous.

ՍՏՈՐԱԴԱՍՏԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Ներկայ

Que je me flatte.
 Que tu te flattes.
 Qu'il se flatte.
 Que nous nous flattions.
 Que vous vous flattiez.
 Qu'ils se flattent.

Անիսոր

Que je me flattasse.
 Que tu te flattasses.
 Qu'il se flattât.
 Que nous nous flattassions.
 Que vous vous flattassiez.
 Qu'ils se flattassent.

Անշեալ

Que je me sois flatté.
 Que tu te sois flatté.
 Qu'il se soit flatté.
 Que nous nous soyons flattés.
 Que vous vous soyez flattés.
 Qu'ils se soient flattés.

Գերանիսոր

Que je me fusse flatté.
 Que tu te fusses flatté.
 Qu'ils se fût flatté.
 Que nous nous fussions flattés.
 Que vous vous fussiez flattés.
 Qu'ils se fussent flattés.

Անորիշ Դերբայ

Sé flatter.

Անշեալ

S'être flatté

Հրամայական-Ներկայ Ներկայ

Se flattant.

Անշեալ

S'étant flatté.

Մ Ի Ա Դ Է Մ Բ Ա Յ Ի Օ Ր Ի Ն Ա Կ

ՍԱՀՐԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Il neige.

Անիսոր

Il neigeait.

Կարգաբեալ

Il neigea.

Ցարանիսոր

Il a neigé.

Ասորի Գրեցայ	Բնորոշելու Գրեցայ	Անշուշ Գրեցայ	Սահմ. Գրեցայ	Սահմ. Գրեցայ
Բտել-Dire	Disant	Dit	Je dis	Je dis
Գրել-Ecrire	Écrivant	Écrit	J'écris	J'écrivis
Գուրջ առնուլ-Exclure	Excluant	Exclu	J'exclus	J'exclus
Զօղել-Joindre	Joignant	Joint	Je joins	Je soignis
Կարդալ-Lire	Lisant	Lu	Je lis	Je lus
Անիծել-Maudire	Maudissant	Maudit	Je maudit	Je maudis
Զարախուել-Médire	Médisant	Médit	Je médis	Je médis
Դնել-Mettre	Mettant	Mis	Je mets	Je mis
Աղալ-Moudre	Moulant	Moulu	Je mouds	Je moulus
Ծնանել-Naitre	Naissant	Né	Je nais	Je naquis
Վնասել-Nuire	Nuisant	Nui	Je nuis	Je nuisis
Օձել-Oindre	Oignant	Oint	J'oins	J'oignis
Երևել-Paraitre	Paraissant	Paru	Je parais	Je parus
Հաճել-Plaire	Plaisant	Plu	Je plais	Je plus
Առնել-Prendre	Prenant	Pris	Je prends	Je pris
Հարակել-Repaire	Repaissant	Repu	Je repais	Je repus
Լուծել-Résoudre	Résolvant	Résolu	Je résous	Je résolus
Ծիծաղել-Rire	Riant	Ri	Je ris	Je ris
Խորակել-Rompre	Rompant	Rompu	Je romps	Je rompis
Բաւել-Suffire	Suffisant	Suffi	Je suffis	Je suffis
Հետևել-Suivre	Suivant	Suivi	Je suis	Je suivis
Լուել-Taire	Taisant	Tu	Je tus	Je tus
Շերկել-Teindre	Teignant	Teint	Je teins	Je teignis
Յաղթել-Vaincre	Vainquant	Vaincu	Je vains	Je vainquis

ԶԱՐՏՈՒՂԻ ԲԱՅՅԻՐ (Տե՛ս Գրեցայի Գրեցայ)

Ասորի Գրեցայ	Բնորոշելու Գրեցայ	Անշուշ Գրեցայ	Սահմ. Գրեցայ	Սահմ. Գրեցայ
Երթալ-Aller	Allant	Allé	Je vais	J'allai
Երկել-Envoyer	Envoyant	Envoyé	J'envoie	J'envoyai
Առանալ-Acquérir	Acquérant	Acquis	J'acquiers	J'acquies
Բնծանալ-Courir	Courant	Couru	Je cours	Je cours
Քաղել-Cueillir	Cueillant	Cueilli	Je cueille	Je cueillis
Մեռնել-Mourir	Mourant	Mort	Je meurs	Je mourus
Բռնել-Tenir	Tenant	Tenu	Je tiens	Je tins
Վալ-Venir	Venant	Venu	Je viens	Je vins
Տասնել-S'asseoir	S'asseyant	Assis	Je m'assieds	Je m'assis
Շարժել-Mouvoir	Mouvant	Mu	Je meus	Je mus
Կարող ըլլալ-Pouvoir	Pouvant	Pu	Je peux	Je pus
Յաղթաւհարել-Prévaloir	Prévalant	Prévalu	Je prévaux	Je prévalus
Գիտել-Savoir	Sachant	Su	Je sais	Je sus
Արժել-Valoir	Valant	Valu	Je vaux	Je valus
Տեսնել-Voir	Voyant	Vu	Je vois	Je vis
Ուզել-Vouloir	Voulant	Voulu	Je veux	Je voulus
Խմել-Boire	Buvant	Bu	Je bois	Je bus
Բնել-Faire	Faisant	Fait	Je fais	Je fis

ՄԱՍՈՒԹԻՒԹԻՒՆԻՔ

Aller. — Սահմ. ներկայ Je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. — Ապառն. J'irai, tu iras և այլն, նոյնպէս և Թէականն j'irais և այլն. — Ստորագասական ներկայ Que j'aille, que tu ailles, qu'il aille, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent.

Envoyer. — Ապառնի J'enverrai, և այլն, նոյնպէս և Թէականն ըստ j'enverrais.

Acquérir. — Սահմանական ներկայ յոգնականն ք. գէմբը ils acquièrent. — Ապառնի և Թէականն J'acquerrai և այլն, j'acquerrais և այլն: Ստորագասական ներկայ Que j'acquiere, que tu acquières, qu'il acquière, que nous acquérons, que vous acquérez, qu'ils acquièrent.

Courir. — Ապառնի և Թէականն Je courrai և այլն, je courrais և այլն:

Cueillir. — Ապառնի և Թէականն Je cueillerai և այլն, je cueillerais և այլն:

Mourir. — Սահմանական ներկայ յոգնականն ք. գէմբը ils meurent. — Ապառնի և Թէականն Je mourrai և այլն, je mourrais և այլն: Ստորագասական ներկայ Que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent.

Tenir. — Սահմանական ներկայ յոգնականն ք. գէմբը ils tiennent. — Ապառնի և Թէականն Je tiendrai և այլն, je tiendrais և այլն: Ստորագասական ներկայ Que je tienne, que tu tennes, qu'il tienne, que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent.

Venir. — Tenirին պէս:

Mouvoir. — Սահմանական ներկայ յոգնականն ք. գէմբը ils meuvent. — Ստորագասական ներկայ Que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve, que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meuvent.

Pouvoir. — Սահմանական ներկայ յոգնական ք դէմքը ils peuvent. — Ապառնի և թէական Je pourrai և այլն. je pourrais և այլն: — Ստորագասական ներկայ Que je puisse.

Prévaloir. — Ապառնի և թէական Je prévaudrai և այլն, je prévaudrais և այլն:

Savoir. — Սահմանական ներկայի յոգնակին Nous savons, vous savez, ils savent. — Ապառնի և թէական Je saurai և այլն, je saurais և այլն: — Հրամայական sache և այլն: Ստորագասական ներկայ Que je sache և այլն:

Valoir. — Ապառնի թէական Je vaudrai և այլն. Ստորագասական ներկայ Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils valent.

Voir. — Ապառնի և թէական Je verrai և այլն:

Vouloir. — Սահմանական ներկային յոգնական ք դէմքը ils veulent. — Ապառնի և թէական Je voudrai և այլն. — Հրամայական Veuillez. — Ստորագասական ներկայ Que je veuille, tu veuelles, il veuille, voulions, veuliez, veuillent.

Boire. — Սահմանական ներկայ յոգնական երրորդ դէմքը Ils boivent. — Ստորագասական ներկայ Que je boive, tu boives, il boive, nous buvions, vous buviez, qu'ils boivent.

Faire. — Սահմանական ներկայ յոգնակի Nous faisons, vous faites, ils font. — Ապառնի և թէական Je ferai և այլն. — Ստորագասական ներկայ Que je fasse.

